

Jubileumsskrift med anledning av
75-års jubiléet

Svensk Pingis
75
Gyllene år

Innehåll

Förord	5
Jan-Ove Waldner.....	6
Jörgen Persson.....	12
Sveriges fem lagguld i VM	16
Ulf Lönqvist	22
Sponsringsverksamheten	28
Stellan Bengtsson	32
Erik Extergren.....	34
Tage Flisberg	36
Ann-Christin Hellman	38
Mikael Appelgren	40
Lollo Hammarlund	42
Alla VM och EM i Sverige	44
Kjell Johansson	50
Nicke Bergström	52
Marie Svensson	54
VM i Nordkorea 1979.....	56
Gunnar Ollén	58
Hasse Alsér	62
Ulf "Tickan" Carlsson.....	64
Åke Eldh	66
Sagt	67
Peter Karlsson	68
Erik Lindh	70
Karl-Albert Rabén.....	72
Bästa 4:an	74
Störst?	76
Förvandlingen i svensk pingis	77
Förbundets grundare Ceve Linde.....	78
Niklas Schiöler – en kärleksförklaring	79
Pingispoänger	80
Så började det	84
60 år, 1926-2000	86
Fler namn att minnas	108

REDAKTION:
Nicke Bergström
Roger Gottfridsson
Örjan Westberg

BILDER:
Bildbyrån
Pressens Bild
Svenskt Pressfoto
Svenska Bordtennisförbundet med flera

Förord

75 år. Det händer mycket i en folkrörelse under en så lång tidsperiod. Mycket av framgångar och besvikelser. Mycket av hårt, engagerat, ideellt arbete i det tysta. Arbete som aldrig når strålkastarljuset, men som är en förutsättning för de framgångar som ger ljuset.

Ledargestalter, spelare och tränare passerar revy. Minnen av händelser som påverkat utvecklingen gör sig påminda Det är detta vi sökt skildra och dokumentera i denna bok. Det som präglat svensk pingis under 75 år.

ULF LÖNNQVIST

J-O

Popstjärnehysteri i Kina över pingisguden och OS-fixaren

I Sverige vinner Jan-Ove Waldner inte omröstningar om vem som är landets störste idrottare genom tiderna. Men fråga en kines. Svaret blir sannolikt att Waldner är störst av alla. I hela världen någonsin. Alla sporter räknade.

När jag skriver detta förbereder sig Jan-Ove Waldner för EM i Kroatien, hans elfte i ordningen sedan den sensationella debuten 1982 då han som 16-åring besegrade sin viktigaste spelmässiga förebild Klampar från Ungern i

singelsemifinalen och föll mot klubbkompisen Mikael Appelgren i finalen.

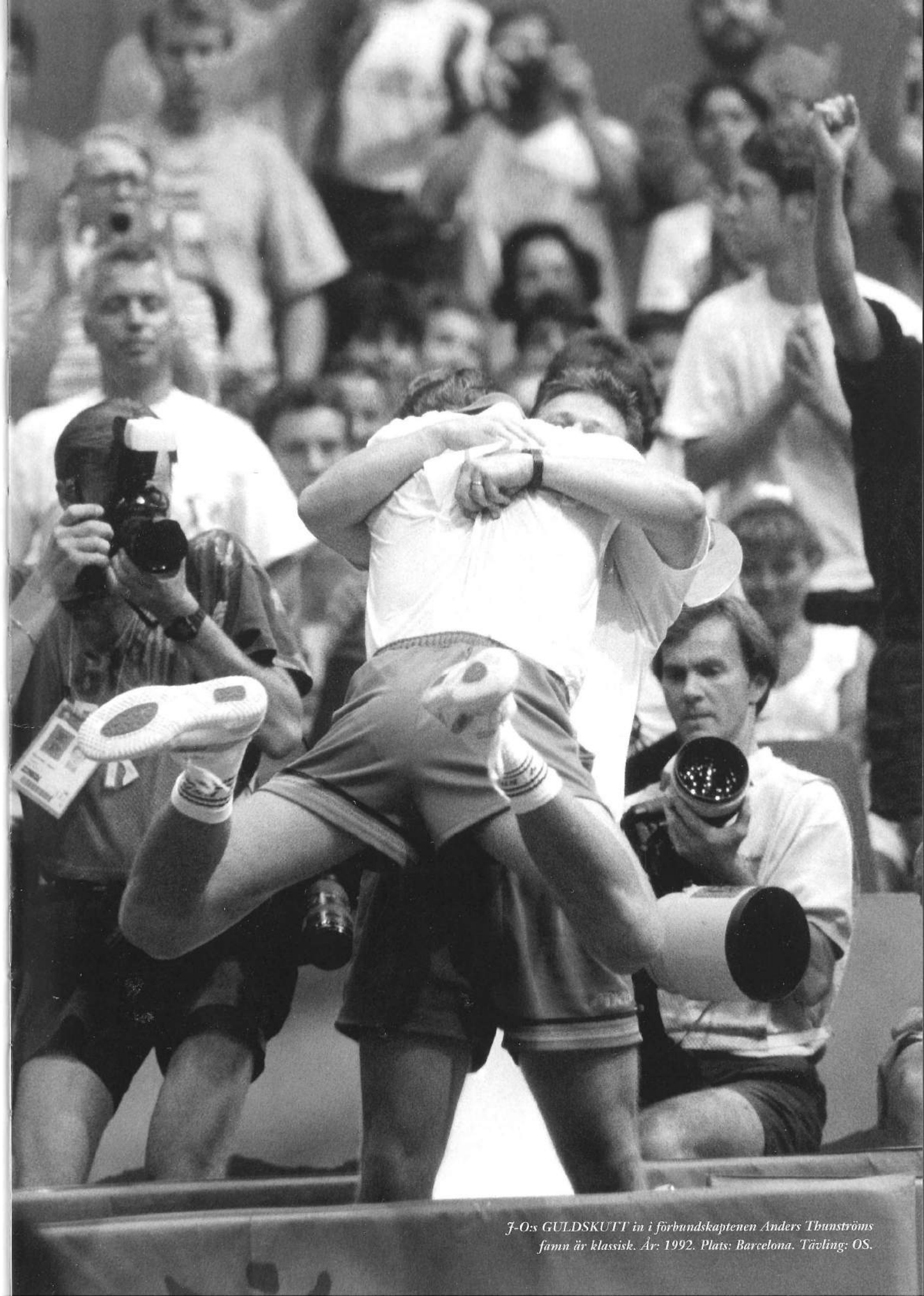
Waldner kommer till EM med gott självförtroende.

På senaste världsrankingen ligger han femma, tvåa bland européerna efter vitryssen Samsonov. I Kroatien kan det mycket väl bli en ny EM-final 20 år efter den första.

20 år i världstoppen! Och en meritlista nästan lika lång som kinesiska muren. Hittills har det blivit sammanlagt 39 medaljer på VM, EM och OS, varav 17 guld. De mest högkaratiga är ett OS-guld och två VM-guld i singel samt

J-O PÅ 80-TALET. Mellan uppvisningarna gick han ner i varv.

J-O:s GULDSKUTT in i förbundskaptenen Anders Thunströms famn är klassisk. År: 1992. Plats: Barcelona. Tävlning: OS.

fyra VM-guld i lag. Genom hela karriären finns bara två av dessa de största bordtennistävlingarna där J-O inte tagit minst en medalj - OS i Söul och OS i Atlanta.

På övriga 22 har han gjort det. Räkna vi de två viktigaste klasserna - singel och dubbel - har han under perioden 1982-2001 vunnit 32 av 44 möjliga medaljer på OS, VM och EM.

- Waldner är en gigant, sa Ma Lin till mig under SOC i Skövde i november 2001. Finns ingen som oavbrutet förmår utveckla sin teknik och sin taktik som han. Är ut och är in. Vi förstår inte hur han bär sig åt.

- Han är omättligt populär i Kina, sa Ma Wenge, en numera "pensionerad" trotjänare i det kinesiska landslaget som fortfarande håller hyfsad klass och ligger 17 på världslistan. När Beijing fick OS 2008 nådde hans popularitet ut till människor som inte ens är sportintresserade.

I gemene kines ögon var det just faktumet att Waldner ställde upp aktivt i kinesernas ansökan som avgjorde att spelen hamnade hos oss.

- Han är enastående, sa Wang Liqin, dagens obestridda världsetta som de senaste åren tagit över pingisutvecklingens ledartröja efter Waldner.

Och det har berättats historier av dem som varit med JO under vistelserna där i Kina. Hur sorlet bland tusentals människor på flygplatsen i Beijing tystnar när han kliver in i ankomsthallen, och hur han går som en kejsare

fram till incheckningsdisken när alla ställer sina väskor på golvet och tar upp en spontan applåd.

Skälet till popstjärnehysterin som omger J-O i Mittens rike är att han och inte någon av de egna är världens genom tiderna bäste bordtennisspelare.

Sedan Kina vann sitt första VM-guld 1959 har pingis varit landets nationalsport. Tiotal miljoner människor har satsat seriöst på bordtennis genom åren och världsmästarna har avlöst varandra.

Varje decennium har haft sin fixstjärna: 1960-talet hade Chuang Tse-tung, 1970-talet Guo Yuehua, 1980-talet Jiang Jialiang, 1990-talet Liu Guoliang och Kong Linghui. Deras brinntid i världseliten har varierat men ingen har varit orkat med mer än en period av fyra-fem världsmästerskap, alltså åtta-tio år. Waldner har spelat tio VM och tagit medalj i samtliga.

- Han har avverkat fem generationer kinesiska bordtennisspelare, sa Ma Lin där i Skövde. Nu möter han den sjätte och är fortfarande svår att slå.

Så det är inte underligt att Waldner kallar Kina sitt andra hemland. Inte bara för att han varit där närmare 50 gånger i sitt liv, utan för att det är där han är bäst och djupast förstådd som idrottsman. Det är i Kina med alla dess miljontals pingisexperter som hans storhet skattas lika högt som den är värd.

JENS FELLKE

< Vänstersidan:

KUNGEN FRAMFÖR KUNGEN. J-O stal föreställningen i OS 1992, till Carl XVI Gustafs, drottning Silvias och prinsessornas stora förtjusning.

I CENTRUM har han stått ofta, J-O. Uppståndelsen var kanske som störst 1992, då han tog Sveriges första OS-guld i pingis.

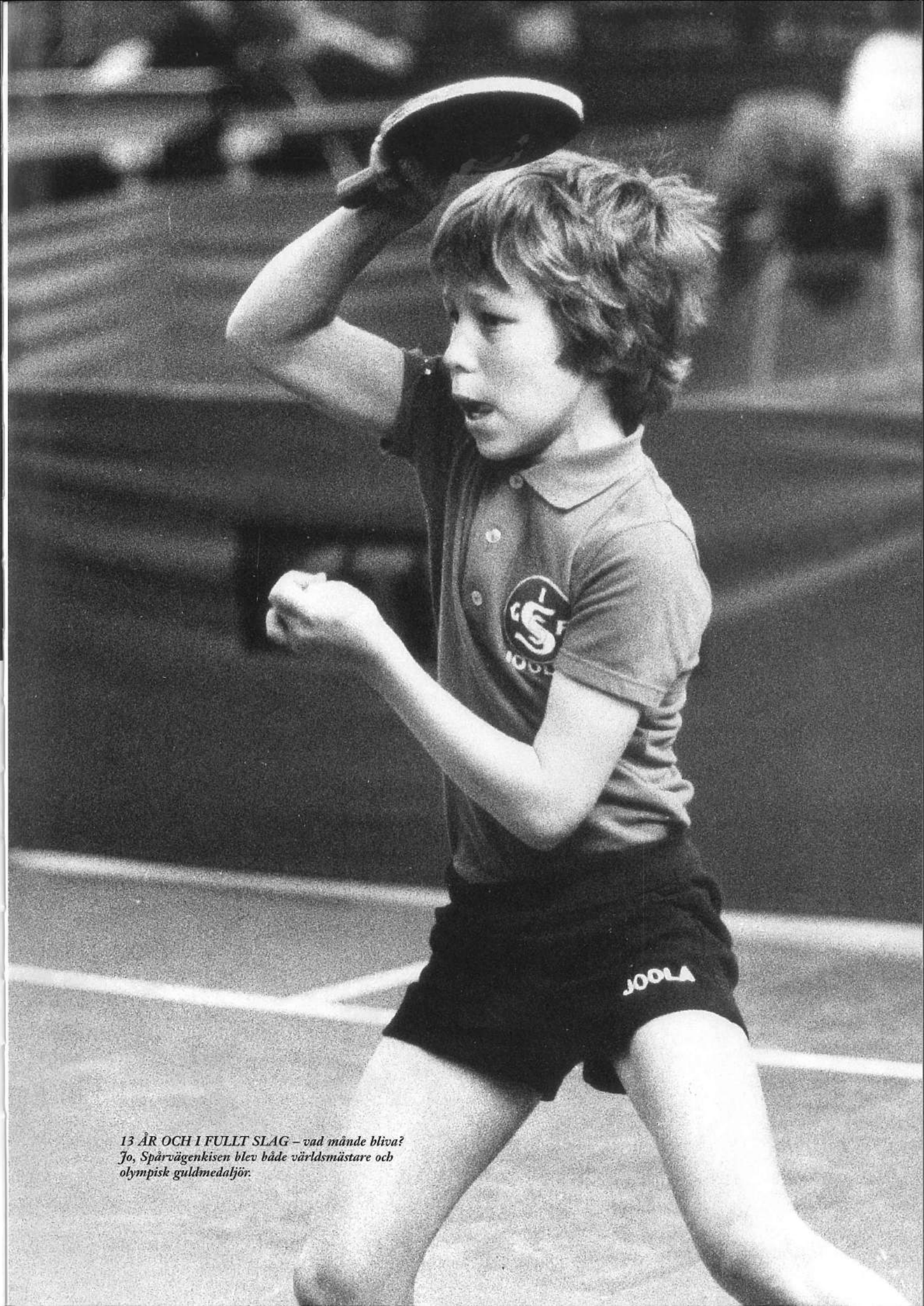

HÄR ÄR DEN, OS-guldmedaljen 1992.

BLICKEN OCH BOLLEN. J-O har varit ett med pingisen och gjort den till skön konst.

Jan-Ove Waldner
 3/10 1965
SINGELMERITER:
 OS: guld 1992, silver 2000.
 VM: guld 1989, 1997, silver 1987, 1991, brons 1993.
 EM: guld 1996, silver 1982, 1994, brons 1988, 2000.
 Europa Top 12: sju vinster.
 SOC: seger 1983.
 SM: sju guld.
ÖVRIGT VM: dubbelsilver 1997, lagguld 1989, 1991, 1993, 2000.

*13 ÅR OCH I FULLT SLAG – vad måste bli?
 Jo, Spårvägenkisen blev både världsmästare och
 olympisk guldmedaljör.*

Jörgen

*Hans förunderliga backhand
började tala i Prag-EM 1986*

Jörgen Persson har inte världens bästa eller effektivaste backhand. Men onekligen den mest spektakulära. Den långa oftast raka som han drämmer in med full kraft när han rusar fram mot bordet är förunderlig att skåda. Visst händer det vid något enstaka tillfälle att motståndaren binner få upp racketen och returnera men det är sannerligen inte ofta. Slaget är oftast dödande.

Första gången den skådades och väckte förundran och förtjusning var i EM i Prag 1986. Jörgens verkliga internationella genombrott. Han tog sina första stora titlar i

singel och lag. Det var något överraskande att han spelade finalen mot Frankrike efter sporadiskt deltagande tidigare lagspelet. Men förbundskapten Hasse Kroon hade kanske kollat in backhanden.

- Det var väl inget slag som plötsligt satt där och som jag upptäckte över en natt, säger Jörgen. Det utvecklades efterhand och kommer med automatik när tillfället är det rätta. Den fungerar bra när jag är i bra form och har bra fotarbete. Och jag var i mycket bra form i Prag för 16 år sedan. Men det är klart att segern var en överraskning även för mig.

- Jag hade visserligen haft en del internationella framgångar under samma säsong, bland annat i final i

JAAA! Jörgen Persson, som förlorade VM-finalen två år tidigare, har vunnit sista bollen i Chiba 1991 och är guldmedaljör. Han slog regerande mästaren Jan-Ove Waldner i finalen.

Jugoslaviska mästerskapet. Jörgen var egentligen bara femte man i laget, Jan-Ove Waldner, Mikael Appelgren, Erik Lindh och Ulf "Tickan" Carlsson var högre rankade än Jörgen. Seger över just Erik i kvartsfinal där Jörgen hela tiden stred i underläge var nyckeln till titeln.

Polackerna Andrzej Grubba och Leszek Kucharski välade inte svensken så stora problem.

- Även "Tickan" var i semi, minns Jörgen och vi var överens före matcherna att nu går vi ut klipper varsin polack. Jag lyckades mot Grubba men Tickan fick stryk av Kucharski. EM 1986 gav Jörgens hans internationella genombrott men nästa stora singeltitel skulle dröja fem år till 1991 och VM i Chiba i Japan.

Innan dess hann han med att bli Europamästare i lag 1988 i Paris där spelande han en avgörande roll i finalen mot England. I VM i Dortmund 1989 var han obesegrad fram till singelfinalen mot Jan-Ove Waldner. Där åkte han dock på en av de verkligt tunga förlusterna under karriären.

- Det snackades alltid om att man bara får en chans att gå till final i VM och då gäller det att ta den om man skall

bli världsmästare. Jag trodde att det var kört för min del när jag fick stryk av J-O i det läget hade det ingen som helst betydelse att jag åkte dit mot en svensk.

- På vägen fram till finalen slog jag tre kineser på raken.

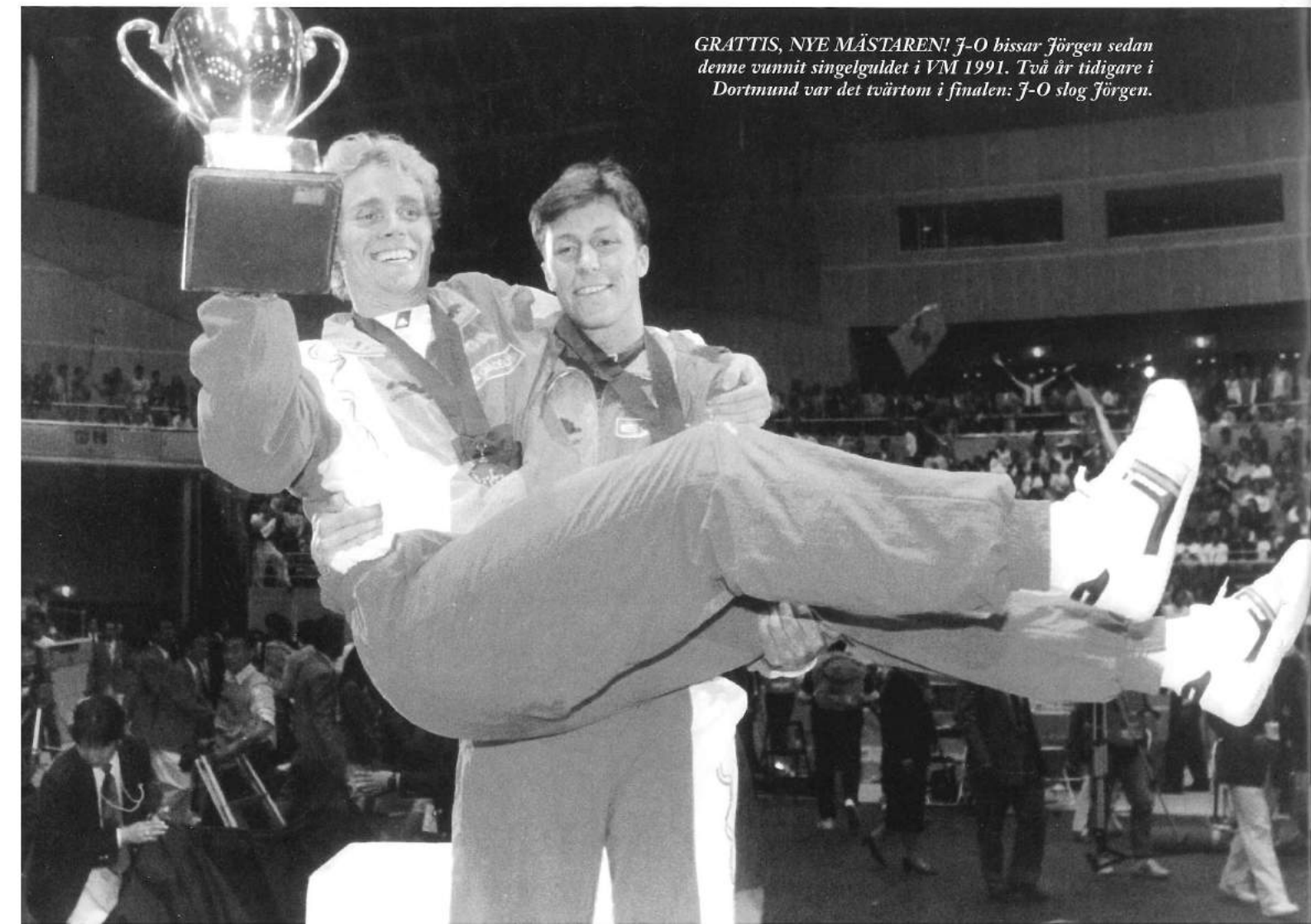
Men Jörgen fick sin chans två år senare. Skådeplatsen var Chiba några mil utanför Tokyo i Japan. Än en gång helsvensk final, men den här gången med en bättre fokuserad Jörgen. Han var mer motiverad och en bättre spelare vid tillfället än J-O och vann också tämligen enkelt.

- Jag undvek de misstag jag gjort två år tidigare, förklarar Jörgen. Då värmdes J-O och jag upp tillsammans, den här gången gjorde vi inte det för att ta ett exempel.

Jörgen har sitt eget kroppsspråk när han lirar pingis.

En Jörgen i bra form är ytterst bestämd i det han gör vid bordet. När han hämtar bollen, går och torkar sig, på det hela taget rör sig mellan bollarna, förflyttar han sina 43:or med målmedvetna lite lufsande steg. Så betedde han sig i de två veckorna i Chiba, liksom i Dortmund och i Bratislava 1996 exempelvis.

Men inte när han agerat i Scandinavium i Göteborg, en

GRATTIS, NYE MÄSTAREN! J-O bissar Jörgen sedan denne vunnit singelguld i VM 1991. Två år tidigare i Dortmund var det tvärtom i finalen: J-O slog Jörgen.

arena som inte varit direkt lyckosam för honom. Det var i Scandinavium 1993 han upplevde sin kanske bittraste stund som pingisspelare när han blev utslagen i första omgången av fransmannen Patrick Chila i tre raska set. Den regerande världsmästarens singelspel var över på en kvart.

Då var det mycket huvudkliande - typisk gest under årens lopp när han varit osäker på sig själv och inte i bästa form. Scandinavium var heller ingen direkt hit 1990, ut i sin första match i EM mot en kines som spelade för Norge. Men minnet från Scandinavium ljusnar kanske något när han erinrar sig att han blev världsmästare i lag för tredje gången i rad.

På det hela taget är Jörgens meritlista som lagspelare imponerande. Han är obesegrad i lagfinaler på EM, har två gånger vunnit direkt avgörande matcher i VM-finaler. I Chiba 1991 mot Jugoslavien och i Kuala Lumpur 2000.

- Samma segergest båda gångerna, men det visste jag inte när jag gjorde det i Malaysia, när jag lade mig på rygg och sprattlade med benen, ler Jörgen.

Annars har han varit rätt blygsam i sin framtoning under åren, Jörgen Persson trots de enorma framgångar

han nått. Världs- och Europamästare i singel, fyrfaldig lagvärldsmästare, vunnit EM i lag sex gånger och ofta varit huvudrollsinnnehavare, seger i Europa Top 12 och SOC. Svensk mästare i singel, dubbel och mixed samt i lag med Malmö FF, Halmstad BTK och Kalmar BTK samt tysk mästare.

För att nu ta ett axplock av det bästa. Han saknar medalj i OS, men det var nära i Sydney 2000 där han blev utslagen i semi och förlorade matchen om bronset. Men chansen finns kvar. Det är ett nytt OS i Aten 2004 och då är Jörgen 38 år och förmodligen fortfarande sugen på att lira pingis som är det roligaste han vet.

Och varför skulle han sluta med det som han verkligen tycker om?

ROY SJÖGREN

Jörgen Persson 22/4 1966

SINGELMERITER

OS: fyra 2000.

VM: guld 1991, silver 1989.

EM: guld 1986, silver 1996.

Europa Top 12: seger 1992.

SOC: seger 1996. SM: fyra guld.

ÖVRIGT VM: dubbelsilver 1997, lagguld 1989, 1991, 1993, 2000.

KUNDE INTE SKILJAS ÅT. Jörgen Persson och Jan-Ove Waldner har följts åt i mästerskapen sedan pojktiden. De har spelat otaliga matcher mot varann och ställningen mellan dem är helt jämn.

DET VACKRA SLAGET. Många har fröjdats åt Jörgen Perssons effektiva backband.

Sune Sylvén

Sune Sylvéns bästa minne:

Äntligen var Bosse hjälten

Visst var det en fantastisk stämning i Barcelona 1992, när JO Waldner säkrade Sveriges enda sommarolympiska medalj det året. Ändå väljer jag VM i Sarajevo 1973 som mitt främsta pingisminne.

Detta var långt innan balkankrigen förstörde denna fantastiska stad, då var det som om dess kosmopolitiska miljö smittade av sig på spelet. Två år tidigare hade Stellan Bengtsson vunnit singel-VM i Nagoya, nu var det dags för en annan examen.

Slutspelet mellan Sverige, Sovjet, Japan och Kina blev en lång rysare, där vi som slet i ett hett och kompakt litet presscentrum kämpade med sega telefoner och sena lämningar. Allt såg ljus ut, när ett plötsligt nederlag mot Sovjet fördyrade läget. Men allt vände igen i den sista matchen mot Japan, där Bosse Persson, den eviga och trogna sparringpartnern, äntligen fick en hjälteroll. Han hade ju varit van att stå tillbaka för superstjärnor som Kjell Johansson och Stellan Bengtsson.

Dessa tog förstås massor av poäng även nu, men det var Bosse som skrev in Sverige för första gången som världsmästare för bordtennislag. Hans insats får inte glömmas!

Guldyra i lag

*Hjälten från 1973 glömmet sig själv
och pratar hellre om Kuala Lumpur*

1973, 1989, 1991, 1993 och 2000.

Nåde er om årtalen inte sitter där för evigt.

Det började en måndag, 9 april.

Det fortsatte till en lördag, 26 februari.

Det är 27 år mellan första och sista... nej, senaste svenska guld i herrarnas lagtävling.

En 25-åring med svettigt glidande glasögon som aldrig fått stå i centrum ställer till med ett oherrans liv när han i Sarajevo slår in sista bollen mot japanen Tokio Tasaka till 5-3 för Sverige.

– Jag har aldrig sett en mer spännande pingismatch, säger hjälten Bosse Persson och menar då inte sitt eget underverk 1973 utan den match mot Kina han såg på TV år 2000:

1-0 genom Waldner, 2-0 genom Persson, 2-1 efter Karlsson-förlust, 2-2 efter Waldner-fall och 3-2 genom Persson som klippte Liu Guoliang efter underläge 0-1.

– Sveriges genom tidernas största pingis seger, större än genombrottet 1989, betygsätter Kjell Johansson samma TV-drama och har just då ingen tanke på att han själv var med och tog guld 1973.

Bosses och Kjells sanning är vår sanning. Guld i Kuala Lumpurs häxkittel överglänses till och med den mest betydelsefulla av vinster: 5-0 mot Kina i Dortmund 1989. För den gången talade många om Sverige och den chans som fanns trots att kineserna suttit orörda på tronen så länge.

2000 var det raka motsatsen. Öppningarna existerade inte i spekulatörerna, alla vi talade med förutsatte att det skulle bli 3-0 för Kina.

Tack för att allt kastas över ända och att glupska, orädda svenskar i en oregisserad thriller ger sig på sina motståndare.

Efteråt ser vi en dans som vore det berusade indianer på krigsstigen. Men först måste Jörgen Persson, den störste efter två segrar och bibehållen nervkyla vid 18-18 i avgörande setet i avgörande matchen mot regerande världsmästare Liu, ta sig upp från golvet där han ligger och sprattlar med känslor han inte får tag på.

Anders Thunström, Ulf "Tickan" Carlssons företrädare som förbundskapten, hittade sin vinkel på bedriftens bedrift:

– 1993 slog grabbarna, som då var på absolut topp, ett väldigt starkt kinesiskt lag. Nu, sju år senare, möter de ett ännu bättre lag och vinner igen. Otroligt!

Dock: inget har ett sånt värde som massakern 1989.

Efter Sveriges 1-15 på tre VM-finaler 1983, 1985, 1987 klipper Mikael Appelgren, Jan-Ove Waldner och Jörgen Persson, med Erik Lindh och Peter Karlsson som pådrivare på bänken, till så att den kinesiska muren rämnar.

5-0 i matcher, 10-4 i set och 289-248 i bollar var inledningen på en svensk guldtrippel.

Senare kom det fram att spjuvern "Äpplet" mer eller mindre väddat till förbundskaptenen Glenn Östh att få ta första matchen. Det modet resulterade i att dubbele singelmästaren Jiang Jialiang fick sig en tankeställare. Vad var då lämpligare än att "Äpplet" också skulle få avsluta?

En alldeles förträfflig tisdag, denna 9 april, i Dortmund.

Enklare borde det ha varit att slå Jugoslavien i Chiba 1991. Men det blev inte så lätt med ett nytt matchsystem och juggarna tog ledningen med 2-1 och höll så när på att överrumpla oss. Precis som i Kuala Lumpur gjorde Jörgen Persson det svåra jobbet som siste man.

I Göteborg 1993 skulle Sverige ta guld, det var bara så – för tredje gången på lika många mästerskap. Det blev 3-1 sedan J-O förlorat till Ma Wenge men kvitterat mot sig själv genom att slå Wang Hao som kände sig som en förrädare inför en miljard landsmän och inte kunde hålla tillbaka tårarna.

Frågan är om vi också ska gråta en skvätt – över att en stor idrottslig svensk epok snart kan vara över.

ÖRJAN WESTBERG

1973

GULDGÄNGET 1973: Bo Persson, Ingemar Wikström, Kjell Johansson, Stellan Bengtsson, Anders Johansson och förbundskaptenen Christer Johansson.

Gulden!

Finalen i Sarajevo 1973

SVERIGE-JAPAN 5-3

Bo Persson-Tadao Takashima 21-16, 13-21, 12-21, Kjell Johansson-Mitsuri Kono 21-13, 21-13, Stellan Bengtsson-Tokio Tasaka 16-21, 21-11, 21-13, Persson-Mitsuri Kono 12-21, 11-21, Bengtsson-Takashima 16-21, 21-14, 21-15, Johansson-Tasaka 16-21, 16-21, Bengtsson-Kono 21-8, 21-18, Persson-Tasaka 25-23, 24-22.

Finalen i Dortmund 1989

SVERIGE-KINA 5-0

Mikael Appelgren-Jiang Jialiang 21-10, 18-21, 21-15, Jan-Ove Waldner-Teng Yi 22-24, 21-19, 21-17, Jörgen Persson-Chen Longcan 22-24, 21-19, 21-13, Waldner-Jiang Jialiang 21-16, 17-21, 21-16, Appelgren-Chen Longcan 21-17, 21-16.

Finalen i Chiba 1991

SVERIGE-JUGOSLAVIEN 3-2

Mikael Appelgren-Zoran Kalinic 21-13, 18-21, 21-10, Jan-Ove Waldner-Zoran Primorac 14-21, 11-21, Jörgen Persson/Appelgren-Ilija Lupulesku/Primorac 16-21, 19-21, Waldner-Kalinic 21-9, 21-8, Persson-Lupulesku 21-18, 23-21.

Finalen i Göteborg 1993

SVERIGE-KINA 3-1

Peter Karlsson-Wang Hao 13-21, 21-19, 21-16, Jan-Ove Waldner-Ma Wenge 14-21, 21-14, 20-22, Jörgen Persson-Wang Tao 26-24, 16-21, 21-16, Waldner-Wang Hao 21-16, 17-21, 21-13.

Finalen i Kuala Lumpur 2000

SVERIGE-KINA 3-2

Jan-Ove Waldner-Liu Guoliang 19-21, 21-7, 23-21, Jörgen Persson-Kong Linghui 21-17, 21-19, Peter Karlsson-Liu Guozheng 6-21, 16-21, Waldner-Kong Linghui 9-21, 17-21, Persson-Liu Guoliang 18-21, 21-17, 21-18.

GULDGÄNGET 1989:
Jan-Ove Waldner, Jörgen Persson
(välkommen, fram!),
Mikael Appelgren, Erik Lindb,
Peter Karlsson.

1989

1991

GULDGÄNGET 1991: Jan-Ove Waldner, Peter Karlsson, Mikael Appelgren, Jörgen Persson och Erik Lindb.

Roy Sjögren

Roy Sjögrens bästa minne:

J-O och hans konstslag

Det hände sig på lördagen under SM i Stockholm 1988. Jan-Ove Waldner och Jörgen Persson värmdes upp, slog in sig eller lätjade rent allmänt inför vad som kan ha varit åttondel eller kvarten i mästerskapet. Självt satt jag där och slötittade i väntan på matcherna.

Vad jag såg var två avspända grabbar som mest hade kul vid bordet. De stod och drog forehand mot varandra, halvannan meter från respektive bordskant. Tempot blev allt högre när de slog allt hårdare och hårdare och med mer och mer överskriv.

Jörgen fick in bollen ungefär mitt i bordet, J-O hann aldrig flytta på sig för att dra till med forehand utan bollen kom ungefär i magtrakten på honom.

Men J-O är sällan svarts i sådana lägen, var det inte nu heller. Han snärtade till med backhand, en snabb rörelse uppifrån och ner. Bollen får en våldsam skruv, förmodligen både under och sidskruv och den går med viss möda över nätet och dimper ner på andra sidan som en övermogen tomat. Dödande. Jörgen bara stirrade på den, J-O flinar rycker på axlarna och säger nåt i stil till Jörgen. "Enkelt slag, det borde du lära dig..."

Något senare träffade jag J-O och bad om en förklaring och teknisk beskrivning vad han gjort med bollen. Jag fick ingen. Bara ett förtjust leende och kommentaren: "Säg du den?" Det var det viktigaste för J-O i det läget, att någon hade sett konstslaget.

Hur han burit sig åt hade han förmodligen ingen aning om.

1993

2000

GULDJUBLET 2000: Jörgen Persson har slagit in matchbollen mot Liu Guoliang till 3-2 för Sverige mot Kina och alla stötar mot bjälten.

*< Vänstersidan:
GULDGÄNGET 1993: Erik Lindb, Peter Karlsson, förbundskaptenen Anders Thunström, Jörgen Persson, Jan-Ove Waldner och Mikael Appelgren.*

Anders Bergfeldt

Anders Bergfeldts bästa minnen:

Saive ännu mera avklädd

Ett pingisminne. E T T minne? Mission impossible - hur ska man kunna välja? Det får bli serveeset ändå, J-O:s. Nej, inte det i VM-finalen mot Samsonov 1997. Utan i Top 12, i Charleroi året före, finalen mot hemmasonen med det öronbedövande publikstödet: Jean-Michel Saive.

Saive hade rullat upp brallorna så mycket att man blev orolig för att något skulle trilla ut. Han stänkade, hetsade åskådarna och satte press på Jan-Ove Waldner. Då kom esset. Belgaren stod där, ännu mer avklädd. Alldeles naken. Ajöss.

- It's The Magician again, sade en kollega från England. Ett torrt konstaterande, på engelskt manér, men med mycket beundran i rösten. I Manchester därpå kom esset igen. Men det var trots allt bara en repris.

Äpplets glädjehjulning

Lagmatch mot England vid EM i Stuttgart 1992. Ex-kinesen Chen Xinhua firar vunna spektakulära bollar mot Mikael Appelgren med att hjula. Irriterande och det är det som är meningen, förstås. Åskådarna, många i alla fall, har roligt.

Appelgren biter ihop, håller masken. Han besegrar den envise defensivspecialisten - och hjular fram till domarna och Chen Xinhua och tackar för matchen. Mikael Appelgren vinner sista publikpoängen också.

Basen Ulf

*I alla 24 åren har han kommit
väl påläst till styrelsemötena*

*Ulf Lönnqvists ordförandetid i Svenska
Bordtennisförbundet sträckte sig över 24 år. Det är
en av de längsta epokerna i ett svenskt specialför-
bund.*

*Ulfs ordförandetid kunde ändå varit åtminstone
sju år längre om planerna som svensk idrotts
meste vice ordförande Erik Extergren (1938-1970)
dragit upp hållit.*

Dagen efter att Ulf efter intensiv övertalning av "Exter" sagt ja till att låta sig väljas vid årsmötet 1970 utsågs han till regeringens ombud i Riksidrottsstyrelsen. Ordförande i ett specialförbund och regeringens ombud i RS – den ekvationen gick bara inte ihop.

Här finns inte utrymme att skildra allt som den sällsynt arbetsamme och duglige Ulf Lönnqvist hunnit med under ett aktivt liv. Det får vi vänta med tills att Ulf på ett eller annat sätt presenterar sina memoarer:

- Något ska det bli men knappast memoarer. Jag har till och från fört dagböcker. Flitigast under de perioder som varit mest dramatiska. Möjligtvis tänker jag skildra de mera spännande perioder jag upplevt. Inte minst tiden med Olof Palme (Ulf var 1979-1982 en av Palmes närmaste medarbetare), säger Ulf och ser de tre åren som ett viktigt steg i utvecklingen:

- Olof Palme hade en enorm kraft och var en oerhörd läromästare.

24 år som ordförande i SBTF, tio år som riksdagsman, nio år som landshövding i Blekinge, sju år som statssekreterare och sex år i regeringen visar en del av Lönnqvists arbetskapacitet.

Det må vara en artikelförfattare, som under 17 år hade förmånen att arbeta tillsammans med Ulf i SBTF-styrelsen, tillåtet att bekräfta bilden av en alltid lika påläst man.

Alltid lika påläst

Ulf kom alltid minutiöst förberedd till styrelsemötena. Fler än en gång kom jag på mig med att behöva gå tillbaka till protokollet för att bli säker på vad som beslutats i frågor som låg min verksamhet i styrelsen nära. Något som egentligen inte behövdes – det var bara till att fråga Ulf.

Han kom oftast ihåg hur diskussionerna gått och vad som bildat underlag för de olika ställningstagandena. Om diskussionen skett vid närmast föregående möte eller låg fem-sex år tillbaka i tiden spelade egentligen ingen roll. Jag kan heller aldrig minnas att Ulf uteblev från något styrelsemöte, i vart fall inte om det hölls enligt den vid arbetsårets början fastlagda planeringen.

"Jag har haft min almanacka", är den korta förklaring Ulf ger till att han trots press hunnit med det han åtagit sig – och lite till!

Ulf är född och uppvuxen i södra Malmö, i de klassiska arbetarkvarteren i stadsdelen Möllevången. Bordtennis och fotboll var hans stora idrottsliga passioner. Hans klubb hette Eriksfältets FF – den lever och frodas ännu.

Blekinge i hjärtat

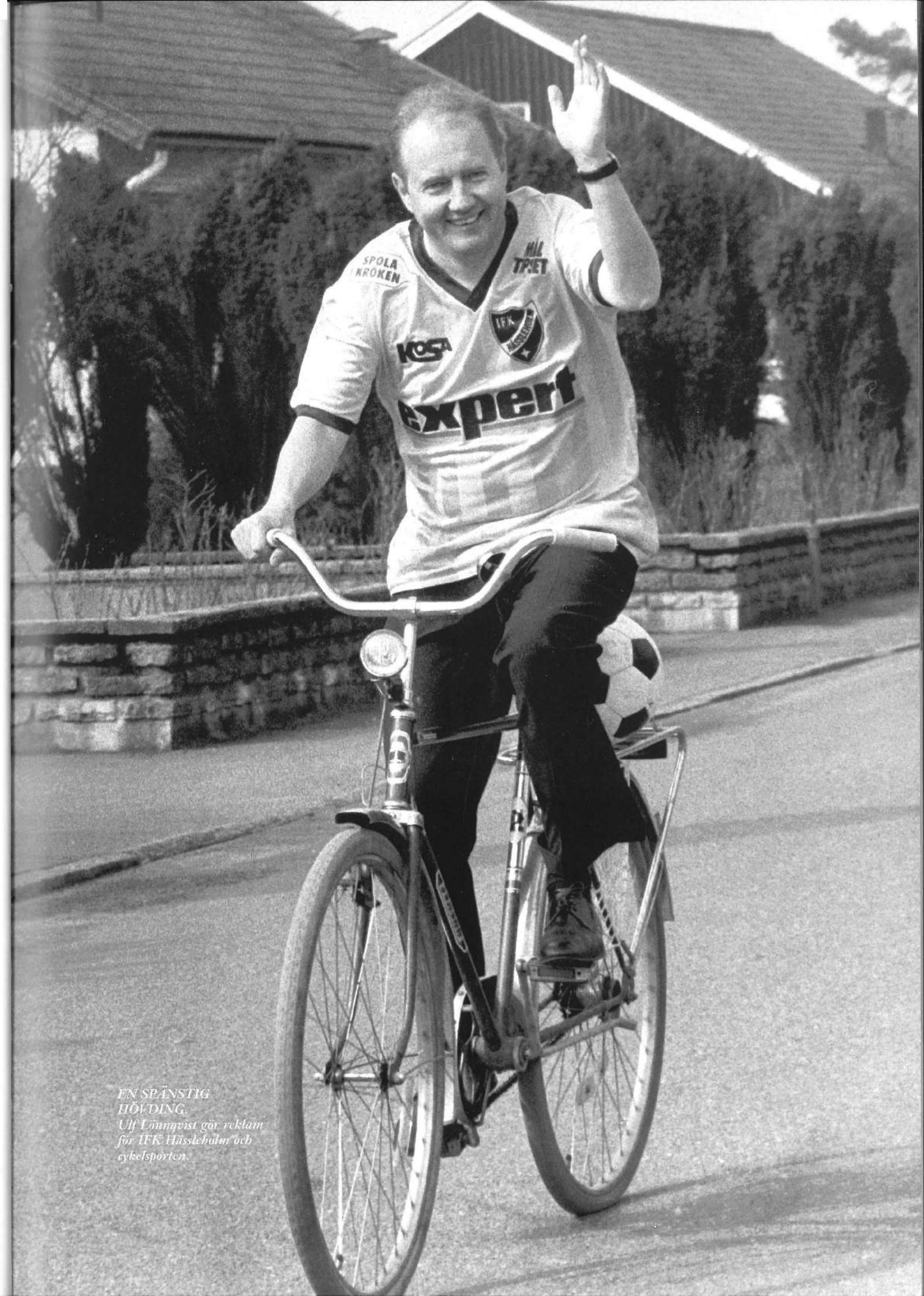
Tidigt lämnade Ulf Malmö och arbetade under några som vikarierande gymnastiklärare i Karlskrona. Samtidigt var han i fotboll en slitstark mittfältare, fast på den tiden hette det inner eller ytterhalv, i Eringsboda SK – och så träffade han sin Lena. Den lokala idrotten hann inte med att ta tillvara Ulfs stora organisatoriska talang.

Han läste in en pol mag i Lund och hamnade i studentlivet. Första uppdraget där fick han 1963, han blev studieombudsman. Ett år senare valdes han till studentkårens ordförande och sedan gick det som det fler än en gång gått för studentkårsordföranden – han "upptäcktes" av regeringen och hamnade 1965 i regeringskansliet. Där vävs det mesta samman.

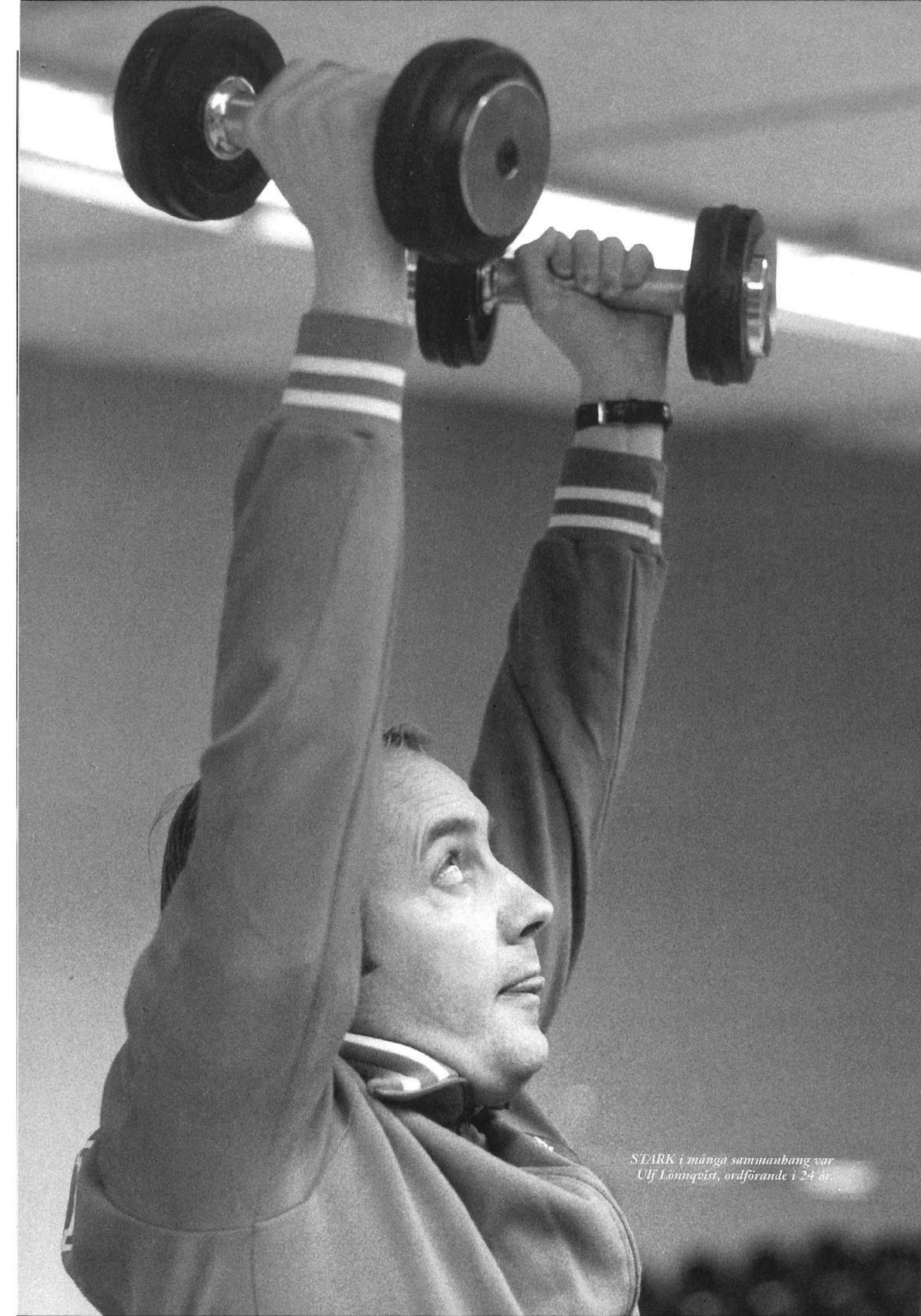
När Karl Frithiofson i slutet av 1960-talet behövde idrottsintresserade och -kunniga sekreterare för sin utredning Idrott åt alla föll valet på Ulf och Bengt K Å Johansson. Arbetet med utredningen förde Ulf i kontakt med praktiskt taget hela idrotts-Sverige och det var på den vägen hans och Erik Extergrens vägar korsades så lyckligt, inte minst för bordtennisen.

Åter till världstoppen

När Ulf 1978 efter ett år som vice ordförande i SBTF-styrelsen valdes till ordförande var svensk pingis klädd i säck och aska. Inte för att Ulf valdes till ordförande, ska poängteras. Istället hade den svenska storhetstiden på ett sällsynt tydligt sätt fått en punkt efter sig. Under EM i

EN SPÄNSTIG
HÖVDING.
Ulf Lönnqvist gör reklam
för IFK Hålsjöholm och
cykelsporten.

STARK i många sammanhang var Ulf Lönnqvist, ordförande i 24 år.

Duisburg (Västtyskland) erövrade Sverige en enda medalj – Ann-Christin Hellmans brons i damsingel. Ulf kom således inte till det som brukar kallas ett dukat bord.

- Där fanns i istället så mycket annat. Inte minst ett mycket stort antal entusiaster som också hade en optimistisk syn på tillvaron. Jag tror ingen hade en tanke på att framgångarna var slut, alla arbetade för nya framgångar, säger Ulf. Att förhoppningarna om en lyckosam framtid infriades finns det många exempel på.

Inte minst i denna bok. Givetvis har den stora framgångsperioden, som inleddes lite försiktigt med EM-guldet i lag 1980 och Stellan Bengtssons singelbrons i Novi Sad 1981, för att slå ut i full blom med den helsvenska EM-finalen mellan Mikael Appelgren och Jan-Ove Waldner i Budapest 1982, gjort uppdraget som förbundsordförande extra roligt.

Men det är inte i första hand den fortfarande framrullande vägen av framgångar som fått Ulf Lönnqvist att bli SBTF:s meste ordförande.

Folkrorelseidrotten är grunden

- När jag bestämde mig för att avgå upplevde jag fortfarande att uppdraget var roligt. Jag sa till mig själv att det var lämpligt att avgå när det var som roligast.

- Även i fortsättningen kan jag följa de fantastiska framgångar som våra spelare når. Det jag mest kommer att sakna, och det som fått mig att stanna så länge, är samvaron och gemenskapen i bordtennisfamiljen. Visst finns det ett och annat undantag men jag upplever att jag nära nog uteslutande haft förmånen att arbeta med härliga kamrater under mina år i SBTF-styrelsen.

- Vi hade aldrig nått de enormt stora framgångarna om inte alla dragit åt samma håll. Viljan att nå bästa möjliga resultat har överskuggat allt annat. Medvetenheten om att de allra största insatserna görs längst ut i leden har funnits i styrelsen. En förbundsstyrelse må innehålla hur mycket kompetens som helst men utan insatserna på fältet, i föreningar och i distrikt så hade resultaten inte blivit de som vi alla haft anledning att glädjas så mycket över, menar Ulf.

- Det viktigaste är att vi klarat och klarar att hålla ihop förbundet. Vi ska inte vara rädda för att diskutera men när vi hittat lösningar är det viktigt att alla respekterar det vi kommit överens om.

- Bengt Grive kallade en gång bordtennisen för "det lyckliga förbundet". Lyckligt i avseendet att vi internt klarat våra problem och sluppit att hudflängas i media. Det stämmer till mycket stor del och det menar jag beror på den starka folkrorelseförankringen.

I dess anda rasar inga stora strider. Vi tar diskussionerna, fattar besluten och går ut och jobbar.

Den svenska modellen överlever

Ulf tror heller inte för ett ögonblick att den generation som nu är på väg att lämna sina uppdrag är de sista idealisterna:

- Folkrorelsesjälens är så djupt förankrad i vårt land att utvecklingen fortsätter. Allt kommer inte att se ut på samma sätt men riktningen bevaras. Föräldraengagemanget ökar i betydelse.

- Vilket i sin tur leder till att det slag av idrottsledare, som livslångt ägnat sig åt sin förening, minskar. Allra mest på det lokala planet.

- På grund av det kommer en del av kontinuiteten att gå förlorad. I gengäld får vi in fler nya idéer samtidigt som vi bevarar det viktigaste, det som gör oss unika i världen med idrott i varje liten by – den ideella kraften.

- Tänk vilken styrka det ligger i att varje litet svenskt barn som vill idrotta får göra det.

Utan att vi styr barnen till speciella idrotter, de får lov att syssla med den idrott de tycker är roligast. Inga ekonomiska hinder sätter heller stopp – det är anledningen till att vi kan hävda oss mot världens giganter, säger Ulf och ger ett exempel:

- När vi vunnit lag VM-titeln i Dortmund 1989 kom inte den kinesiske förbundsordföranden fram till mig. Det hade han alltid gjort tidigare sedan de vunnit VM-finalen mot oss och passade på att gratulera till silvermedaljerna.

"Surt sa räven..."

- En stund efter finalen i Dortmund stötte vi samman och då frågade han hur många bordtennisspelare vi hade i Sverige. Jag minns att jag svarade cirka 12.000 licensierade. Han tittade på mig och sa nästan frånvarande, "vi har nio miljoner".

VM-segern i Dortmund och lagguldet i Kuala Lumpur menar Ulf är de sportsliga höjdpunkterna under hans långa ordförandeperiod. Motsatsen då?

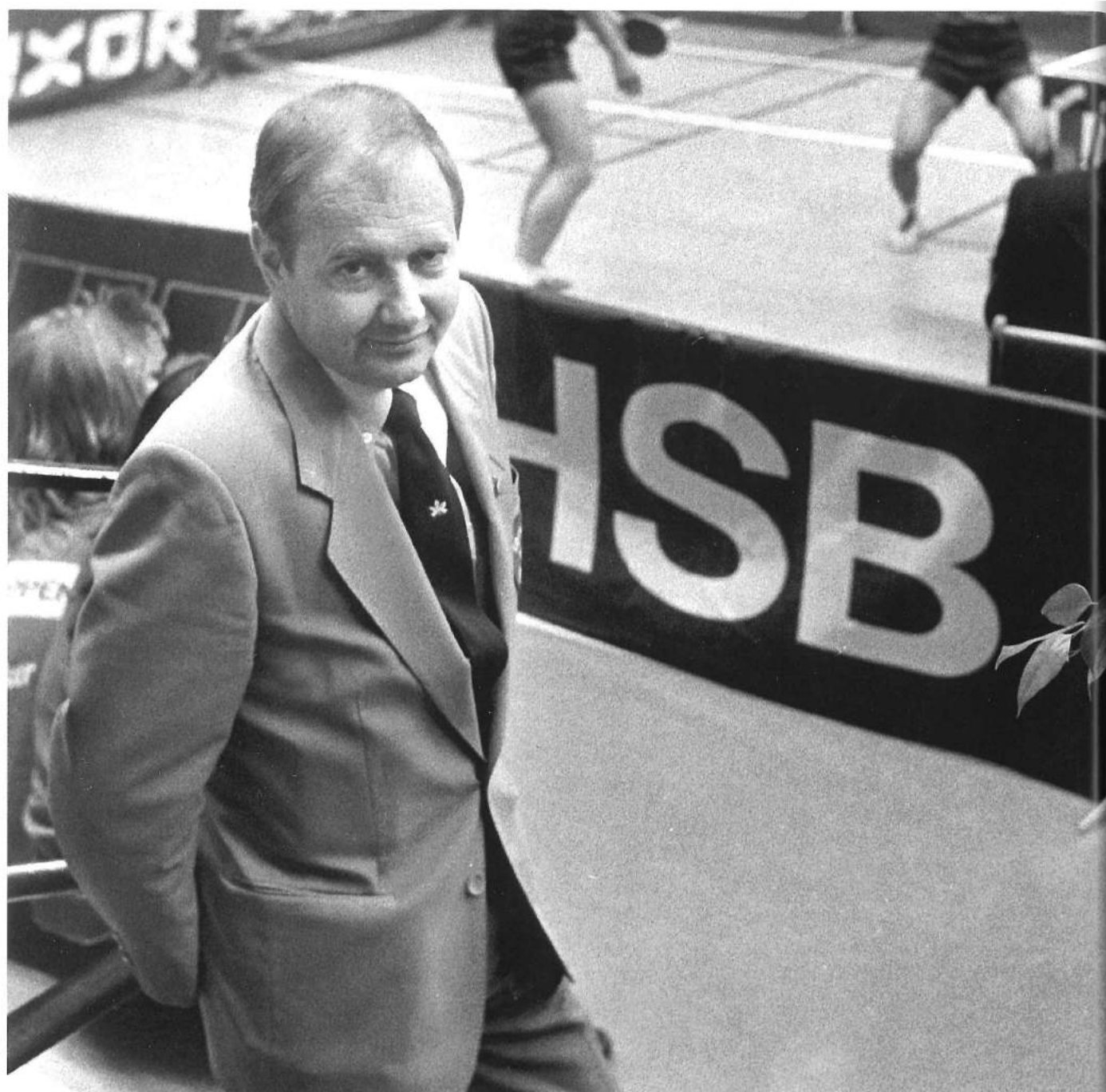
- Att vi inte varit mera framgångsrika på att hitta sponsorer. Det har ibland från olika håll framförts kritik mot att vi inte lyckats bättre på det området. Men jag kan lova att det inte finns ett enda uppslag som vi inte provat. Vi har i perioder haft professionell hjälp.

- Det står dessvärre inte tusen företag/personer i rad för att samarbeta med oss. Jag uttrycker gärna en liten besvikelse för att inte fler företag som arbetar mot Asien använt sig av oss. "J-O" är den mest kände svensken i Asien men det har inte hjälpt oss även om det resulterat i några egna kontrakt som jag av hela mitt hjärta unnar honom, säger Ulf.

- Ibland har vi fört årslånga diskussioner med företag och vid tillfällen känt oss väldigt nära att lyckas. Plötsligt har det blivit alldeles tyst, säger Ulf. Ulf betonar också att svensk bordtennis många framgångar knappast blivit verklig om inte ett väl fungerande kansli funnits i bakgrunden. Ulf har rest mer än de flesta. Både i sitt arbete och för bordtennisen.

- Därmed inte sagt att jag sett så mycket. Oftast har mina resor handlat om uppdrag där flygplatser, mötesrum/idrottsanläggningar och hotell varit de centrala platserna.

- Jag har varit i alla världsdelar utom Sydamerika. I Europa har jag besökt alla länder utom Albanien.

ÄNNU ett mästerskap.

Det har berikat mig mycket och har gett mig en fantastiskt tillvaro, säger han.

- Jag tror att det är viktigt att man inte går från hög aktivitet till ingenting. Så några uppdrag har jag åtagit mig, säger Ulf.

- Några utredningar där en är 1999 års författningsutredning och en annan som ensamutredare för hur vi ska stötta våra mindre företag, är det jag håller på med, säger Ulf innan det kryper fram att han är ordförande i Centralföreningen för Idrottens främjande, att han på nytt är medlem i styrelsen för Tyresö FF och att han finns

med på listan inför höstens kommunfullmäktigeval. Det sista kontrar han med, "jag står knappast på valbar plats".

Lollo högst på listan

Svensk bordtennis historia är fylld av färgstarka profiler. För Ulf framstår Lollo Hammarlund som den störste:

- Sedan Lollo, alltför tidigt, dog är det mycket som inte blev som förr. Han var aldrig rädd för att säga vad han tyckte men han var tack vare sina enorma kunskaper inom de flesta områden, en balanserande faktor.

- Ja mer, han var en klippa.

GICK I TAKT. Svenska Bordtennisförbundet hade under ett antal år ett givande samarbete med Svenska Spel och dess chef Rickard Frigren.

Ulf Lönnqvist har hunnit med mycket. Hans arbetskapacitet är omvittnad och nämnd men han framhåller gärna ytterligare ett par faktorer:

- Familjen!

- Utan dess, och då i synnerhet Lenas stöd, hade jag aldrig klarat mina många uppdrag.

- En bra hälsa har givetvis haft sin stora betydelse. Jag hade en ordentlig influensa någon gång kring 1975, sedan dess har jag hållit mig på benen.

- Jag ska inte påstå att jag varit en speciellt flitig motionär. Men jag försöker promenera en halv timma varje dag.

Också i det avseendet har jag Olof Palme som förebild: hann han att motionera tre gånger i veckan så hinner alla.

- Det har också haft betydelse att jag i långa perioder klarat mig med fem-sex timmars sömn per natt. Jag har alltid sovit bra och har dessutom förmågan att slumra in när jag flyger, åker tåg och ibland när jag ser på TV.

- Det har gett mig några välbehövliga minuters vila då och då, säger SBTF:s meste förbundsordförande som nu ser fram mot mera tid tillsammans med de tre, snart fyra, barnbarnen.

ROGER GOTTFRIDSSON

Sponsring

*Svårt få företag satsa på pingis
– se bara på Frankrike och Tyskland*

Jag minns det som i går, när en glädjestrålade Erik Extergren meddelade styrelsen, att han varit i kontakt med Sveriges Mejerier och fått ett sponsoravtal. "Bravo Juice" skulle lanseras och Mejerierna var beredda betala oss 150.000 kronor för sin logotype på våra landslagströjor och för att få använda Bästa 4:an som en del av sin marknadsföring.

Det var år 1975. Svensk Bordtennis hade fått sitt första sponsoravtal. Björne Lundström i Göteborg - mannen bakom Bästa 4:an och en stor fixare - hade av en tillfällighet fått kontakt med Mejerierna. Han vidarebefordrade den kontakten till Extergren och avtalets slöts.

Förbundets ekonomi var dålig. Ett för den tiden stort underskott redovisades. Mejeriernas pengar användes i sin helhet i verksamheten, liksom intäkterna från materialavtalet med Stiga. Samma år kunde Extergren också meddela att han ingått ett treårigt avtal med Stiga, som gav förbundet ungefär 500.000:- kr under de tre åren. Stigas material skulle användas och Bordtennisförbundet medverka i företagets marknadsföring.

Ungefär samma inriktning som materialavtalen haft både före och efter 1975 även om beloppens storlek varierat. Styrelsen godkände avtalet. Så kom årsmötet. Gert-Robert Lindström - sedermera kassör under många år i förbundet - ledde anstormningen. Avtalstiden var för lång, avtalet gav Stiga för stora fördelar och andra materialföretag hade inte fått vara med och lägga anbud. Stämningen var hätsk. Orden hårda. Kassören Östner och ordförande Extergren hade olika uppfattning. Egentligen var det Eskilstunaföretaget Banda, som låg bakom.

Såväl Gert-Robert som andra talare tyckte det var fel att inte Banda hörts. Efter en stunds intensiv debatt godkände årsmötet styrelsens berättelse och därmed Stiga-avtalet. Så kom man till valen.

- Erik Extergren omvaldes enhälligt.
- Så skulle fyra övriga ledamöter väljas. En av de fyra var Tord Östner, kassören. Då begär Extergren ordet och förklarar att han inte kan samarbeta med Östner. Ingen motkandidat framförs och årsmötet väljer de fyra föreslagna, det vill säga även Tord Östner. Sedan årsmötet fortsatt en stund begärs en paus, så man kan dryfta den

situation som Extergrens inlägg lett till. Bakom Extergrens utfall låg den kritik Östner framfört mot Stiga-avtalet.

Mötet återupptas och förslag framförs om att valen skall göras om, det vill säga även ordförandevalen. Sedan Extergren gjort en halv reträtt och lovat se till att alla skall jobba för pingisens bästa, avslår mötet propå om att valen skall göras om. Extergren och Östner sitter kvar, Stiga-avtalet finns kvar men det sägs på mötet att nu måste prestigen bort och styrelsen samla sig i arbetet för att lösa pingisens framtid.

Det var således i den stora dramatiken tecken, som SBTF tog de första stegen på sponsringens krokiga väg och på utvecklandet av fleråriga avtal med Stiga. Tyvärr visade det sig att avtalet med Mejerierna blev "hon dansade en sommar". Det blev ett år och ingenting mer. Eftersom hela beloppet använts i verksamheten 1975 fattades det 150.000 kronor, när budgeten för 1976 var färdig. Någon ny sponsor efter Mejerierna hade man inte hittat. Nu återstod bara det så omdiskuterade Stiga-avtalet.

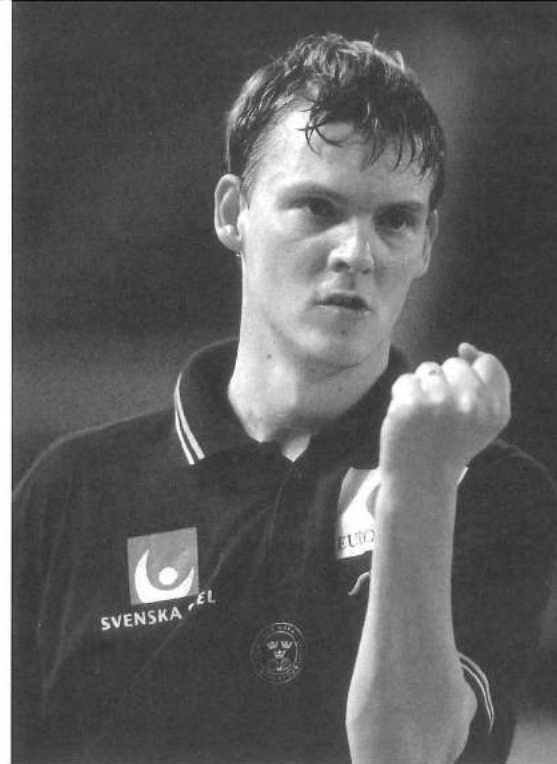
Det var tur för SBTF att man lyckats säkra ett treårigt avtal med Stiga. Kontakt hade etablerats med Egon Håkansson, som då var landets stora guru, när det gällde idrottssponsring. Det fixar han lätt menade Extergren.

I realiteten gav avtalet med Håkansson ingenting.

Inte ett enda förslag kom. Så "lätt" var det tydligen att hitta sponsorer. Jakten på andra intäkter än statsanslag och egenfinansiering kröns med framgång 1980.

Tidigt i juli ringde Björne Lundström mig.

Jag hade tillträtt som ordförande i november 1978. Björnes budskap var att SKF möjligen kunde tänkas gå in som sponsor. Jag fick kontakt med Lars G. Malmer på SKF, åkte till Göteborg och fick till stånd ett sponsoravtal som gav oss 150.000 kronor SKF fick sin logo på landslagsdräkten plus viss reklam på hagarna vid förbundets arrangemang. Det blev det första sponsoravtalet jag tecknade för förbundet men ingalunda det sista. Avtalet innebar att våra "reklamintäkter", som det rubricerades i förbundets förvaltningsberättelse, steg från ca 100.000 kronor för 1979/80 till ca 250.000 kronor för 1980/81.

SVENSKA SPEL har varit en av SBTF:s betydande sponsorer.

För första gången på länge kunde vi visa ett överskott på ca 10.000 kr., trots att det årliga rikslotteriet gav ett underskott på ca 56.000 kronor. Vårt samarbete med SKF blev mångårigt. Det kom att sträcka sig över VM 1985. Men redan 1983 hade vi fått en ny stor sponsor, Sparbankerna. Det var Uno Hedin, som gav mig ett tips om att kontakta Jan Rydh, Beles dåvarande ordförande, som hade en ledande ställning i Sparbankernas Bank. Förhandlingar inleddes och de ledde fram till det största sponsoravtal någonsin för svensk bordtennis.

Det blev ett avtal, som kom att ge oss stora belopp under en tioårsperiod. Ett samarbete som både vi och Sparbanken var nöjda med. Ett samarbete, som efterhand gav oss miljonbelopp och innan det avslutades handlade det om tre miljoner per år. Dessutom innehöll det utbildningserbjudanden för våra spelare, kläder med mera.

Men så kom bankkrisen. Sparbankerna utnyttjade en uppsägningsklausul i avtalet och vi hamnade i en prekär situation. Tre miljoner var plötsligt borta.

Jag hade nya kontakter med banken för att se om vi kunde hitta en övergångslösning. Göran Collert, som då tagit över rodret i Sparbankerna, beskrev hur banken måste banta hårdhänt över hela linjen inklusive i sponsoravtalen. Han sträckte sig så småningom till att vi fick 600.000 kronor för det närmaste året samt ett belopp som gav oss möjlighet att anställa en person, som skulle försöka jobba fram nya sponsoravtal år oss.

Så tog vi över Bo Olausson, Sparbankernas marknadsansvarige, som under ett år skulle jobba åt oss, betald av banken. Men innan jag går över till det kapitlet i SBTF:s sponsorhistoria, skall jag beskriva sponsorjakten inför VM i Göteborg 1985 och Stiga-avtalen efter epoken Extergren/Stig Hjelmqvist. Stora förändringar blev det i Stiga. Hjelmqvists familjeföretag togs över av

Investeringsbanken och så småningom delades bolaget upp i ett antal bolag, varav ett som hade hand om bordtennisdelen. Materialavtalet fortsatte gälla men vid förhandlingarna hade vi nya motparter.

Värdet av avtalet steg för att så småningom ge oss uppåt miljonen i kontanter plus den material vi behövde både i form av kläder och bord samt annan utrustning. 1984 köper Banda Stiga och ett nytt avsnitt i samarbetet med vårt materialföretag inleddes. Det blir en hel del förändringar i Stiga, vars företagsnamn bibehålles.

Vi låter nu regelmässigt flera pingisföretag komma med anbud på materialavtalet men det blir varje gång Stiga, som ger oss det bästa anbudet, så den långa raden av samarbetsår fortsätter. För att gardera oss begär vi bankgaranti när nytt avtal skall tecknas. Så löper samarbetet vidare. Kontantbeloppen är något lägre än tidigare, men totalt sett är det fortfarande miljonavtal vi talar om.

Så plötsligt meddelar Stiga att man vill omförhandla det gällande avtalet. Mitt i sommaren - med ett år kvar på avtalsperioden - vill man halvera kontantdelen i avtalet. Vi kan naturligtvis inte acceptera detta, vilket jag meddelar Stiga. Under hand tar vi kontakt med Donic, det tyska företaget som har kontrakt med Jan-Ove Waldner och Jörgen Persson. De förklarar sig beredda att ta över på i stort sett samma villkor och vi tecknade nytt avtal med Donic. Vi har utvecklat goda relationer med Donic.

Avtalet har förlängts och omfattar ytterligare några år. Det är helt andra pengar i dag än när Extergrens uppgörelse med Stig Hjelmqvist höll på att resultera i palatsrevolution. I dag är dramatiken mindre internt, men som synes emellanåt stor externt. Så till våra VM och EM.

När vi sökte VM 1985 fick vi starka varningar från både Erik Extergren och Tord Östner. Deras erfarenheter från 1967 var negativa. Förbundets ekonomi hade hotats av VM-förlusten. När Lollo och jag diskuterade förutsättningen och ekonomikalkylen kom vi dock fram till att vi borde klara det ekonomiskt.

Styrelsen beslöt att vi skulle söka. 1980 gick vår ansökan in och vid kongressen 1981 fick vi beslutet. VM 1985 skulle arrangeras i Sverige och vårt val föll på Scandinavium i Göteborg, som gav de bästa villkoren. Nu vidtog ett intensivt arbete med att få fram sponsorer, teckna TV-avtal och materialavtal, söka billiga och bra hotell, ordna med mat, transporter och allt annat. Sponsorer, TV-förhandlingar och materialavtal föll på min lott.

Nicke Bergström, som vi tidigt utsåg till VM-general, var med hela tiden i detta arbete. Det första TV-avtalet tecknade vi med det USA-baserade "ABC". De skickade en man till Stockholm och ganska snabbt blev vi överens om att de skulle få sändningsrätten för Nordamerika och Mexico. 60.000 US Dollar vill jag minnas vi skulle få. Dollarkursen var hög för den tiden, drygt sju kronor. Normalt brukade den ligga runt fem kronor.

Jag frågade olika kontakter i bankvärlden. Alla menade att den höga kursen var tillfällig. Därför gjorde vi upp med ABC om ett belopp i svenska kronor baserat på en dollarkurs av 7:50 vilket betydde 450.000 kronor. "Skyll

er själva", sade ABC-mannen. Och vad rätt han fick. Vid tidpunkten för VM löste vi in en check på 30.000 US Dollar från japanska TV till kursen 9:67.

TV-förhandladet gick bra. Vi gjorde upp med SVT för produktionen och sändningsrätten för Europa. Det handlade om miljonbelopp. I samband med VM i Tokyo 1983 skulle vi avsluta förhandlingarna med japanska TV-bolaget NHK. Tid avtalades, Nicke och jag träffade chefen för det japanska bolaget.

Det handlade om sändningsrätten för Japan som på den tiden var en betydande marknad för bordtennis. Det blev en dräplig historia med gott slut. Samma dag som jag reste från Sverige tappade jag mina glasögon och det högra glaset gick sönder.

Det var bara att åka iväg med ett glas och ett tomrum. Kvällen innan vi skulle träffa TV-bolaget lyckades Nicke krossa ett glas i sina glasögon, det vänstra. Så vi kom till mötet båda med ett glas borta i våra glasögon.

Jag behövde mina för att se på avstånd, Nicke sina för att kunna läsa. Japanen lämnade över ett skriftligt avtalsförslag till Nicke för genomläsning. Nicke tog på sig glasögonen. Samtidigt skulle japanen visa mig en overhead-bild.

Då behövde jag mina glasögon. Helt plötsligt stelnade japanen till. Hans ansiktsuttryck utstrålade förvirring och undran. Jag kom på mig själv med att klia mig i det öga där glaset saknades. Nicke å sin sida hade brytningsfel på sitt seende och måste för att kunna läsa sätta handen för det öga där glaset saknades.

Japanen trodde säkert inte sina ögon. Drev vi med honom eller var det ett nytt mode i Sverige att bara ha ett glas i glasögonen. Han hade uppenbarligen överseende med det som hände, för vi fick ett mycket bra avtal. Totalt gav TV-avtalen oss mer pengar än vi kalkylerat med.

Materialavtalet krävde många och långa samtal.

Vi upprättade ett förslag, som skulle ge oss en dryg miljon. Vi hade kontakt med ett antal företag men i slutändan kvarstod endast Stiga. Det blev en uppgörelse på våra villkor och därmed var också förbundets materialleverantör knuten till VM. Bearbetandet av den långa raden företag påbörjades. Vi listade alla tänkbara företag och några till. Vi behövde få in drygt två miljoner på reklam i hallen, programblad etc. En av mina första kontakter blev med Roger Holtback, som då var chef för Volvo Personvagnar.

Jag förklarade att det skulle kännas konstigt om vi i Volvos egen stad skulle ha japanska bilföretag som sponsorer. Det tyckte han också och det första sponsoravtalet för VM var klart. Nicke skulle sedan i kontakt med Volvos marknadsfolk klara ut detaljerna. Beloppet hade Roger och jag kommit överens om. Pengarna skall Ni naturligtvis få sade marknadsförarna men det är tveksamt om Volvo skall synas i hallen, eftersom vi bara satsar på fem idrotter och där finns inte bordtennis med.

Så småningom utnyttjade Volvo sina platser. På den tiden gick det att göra upp med högsta chefen. I dag är läget helt annorlunda. Det raka, klara beskedet då har ersatts med en snärskog av interna överläggningar i företagen, som försenar, fördröjer och ibland omöjliggör att

nå fram. Sponsormarknaden har hårdnat otroligt.

Efter Volvo följde en rad andra stora företag. Resultatet blev bra. Nästan tre miljoner sålde jag och Nicke för.

Vi kopplade sedan in P-O Wester, egen företagare i sponsorbranschen.

Men "proffsen" kunde inte skapa mer. Det blev vår egen insats som gav pengarna. VM blev en succé också ekonomiskt. De flesta VM före vårt hade slutat med stora förluster. Vi fick ett överskott på dryga två miljoner. Under arbetets gång hade vi odugligförklarats av VM:s belackare. "Snöskottare och amatörer" hade vi kallats.

Här borde proffs ha köpts in var kommentaren. Därför blev revanschen desto skönare. Förbundet fick handlingsutrymme. Nya projekt kunde startas. VM 1985 blev en stor framgång men det krävdes en otrolig massa jobb. Vi var övertygade om att vi inte skulle klara det på idéell väg en gång till. Så när EM arrangerades 1990 och VM 1993 hade vi en uppgörelse med Scandinavium i Göteborg, som garanterade oss en ersättning för det jobb vi gjorde och sedan tog Scandinavium hand om resten och därmed också den ekonomiska risken om det skulle gå snett.

Men VM 1985 gav mycken glädje, tillfredsställelse och stolthet. Vi hade visat att vi klarade det.

Så över till "katastrofläget" sedan bankkraschen tvingat Sparbankerna att bryta avtalet med oss. På mycket kort tid skulle miljoner bantas bort ur vår budget, om vi inte snabbt fick fram någon ny sponsor. Hoppet stod till Bo Olausson, det proffs vi med bankens pengar knutit till oss. September 1992 började Bo jobba med att få fram en eller flera sponsorer åt oss. Men det gick trögt.

Ett sjuttiotial företag hade Bo kontakt med. I en del fall blev det nej med en gång. I andra fall flöt förhandlingarna så bra att vi trodde det var klart. Arla, Posten, SAS och flera andra företag var vi så nära, att det bara återstod undertecknandet, när något i sista stund kullkastade våra förhoppningar.

Vi fick inleda hårdbantningen av budgeten. Anställda sades upp. Landslagsverksamheten bantades osv. Men någon ny sponsor fick vi inte. Den tid vi fick ha Bosse jobbande på heltid med att skaka fram en ny sponsor gick ut. Sparbankens engagemang för svensk pingis var åtminstone då avslutat. Bosse Olausson gjorde allt för att få fram en ny sponsor. Han hade ett enormt kontaktnät bland företagens marknadsansvariga. Men det hjälpte inte.

Vi stod helt utan sponsorer. Vi träffade små, tillfälliga avtal inför stora tävlingar, men något fast sponsorförhållande hade vi inte. Nu var det ånyo dags att hugga tag i sponsorbiten för oss själva. Jag skall inte ens försöka redovisa alla de samtal och kontakter jag hade under de närmast följande åren. Men jag kan försäkra att det tog en oerhörd massa tid. Ingen kan ana hur segt och tidskrävande det är att bara nå fram till rätt person.

Sedan skrivelser och möten för att redovisa och konkretisera. Efter det väntan och åter väntan. Inga besked. Man tycker vi är intressanta. Hoppet finns. Men åter igen negativt besked. Spruckna förväntningar. Några exempel skall jag ändå ge från de här årens törnbeströdda vandring

i sponsorsverige. Ett av de stora golvföretagen hade Örjan Nilsson och jag kontakt med. Vi träffade VD och marknadschef.

Vi diskuterade detaljer. Vi tog gemensamt fram texten till ett treårigt avtal. Vid ett möte med marknadschefen finslipades detaljerna. De skulle ha ett styrelsemöte senare i veckan och marknadschefen skulle vara åter från en USA-resa om exakt en vecka. Då skulle avtalet undertecknas.

Vi skulle få fyra miljoner för avtalsperioden. När dagen för undertecknandet var inne kom beskedet. Styrelsen hade helt oväntat beslutat satsa pengarna på ett fabriksmuseum i stället. För oss återstod bara besvikelse.

Ett annat stort golvföretag, som gör mattor till bl.a. pingislokaler, hade vi också förhandlat klart med.

En tisdagskväll ringde VD:n mig och frågade om jag tidigt nästa morgon kunde komma och underteckna vårt avtal. Jag stuvade om en del i min almanacka och åkte dit. Jag möttes av en snopen VD, som just fått ett fax från concernledningen, som meddelat att företaget gått in som storsponsor för OS i Atlanta och att några andra sponsoravtal därmed inte fick tecknas. Tala om att falla på mållinjen.

Rune Andersson, den store industrimannen, som i sin ungdom var en mycket duktig pingisspelare, har jag goda kontakter med. Han är styrelseordförande i ett antal stora företag. Han rekommenderade mig att ta kontakt med ett av dem. Tid avtalades med VD och marknadschef. Mötet, där Rune Andersson själv var med, var mycket positivt.

Vi diskuterade vad ett samarbete skulle kunna omfatta. Rune förklarade att han på alla sätt skulle stötta ett sponsorsamarbete. När vi åtskiljdes var jag säker på framgång. Om både ordförande, VD och marknadschef var positiva så borde det väl ändå gå vägen.

Om en månad skulle marknadschefen och jag ses igen. Då skulle vi göra klart. På kvällen ringde VD mig och frågade om vi inte kunde ha med en stor telefonoperatör också. Visst svarade jag. Dagen efter tog jag kontakt med Europolitan, som det var frågan om. Europolitan var positiva, vilket jag meddelade VD.

Men något möte efter en månad blev det inte. Efter ett halvårs fördröjande krävde jag slutbeskedet. Då blev det nej. Några dagar senare kunde jag se att företaget var ny storsponsor för Djurgårdens fotboll. Där hade marknadschefen sin idrottsliga hemvist. Med en av försäkringsjättarna - inte Folksam - fick vi också via VD en kontakt med marknadschefen.

Det var positiva samtal. Konturerna i ett avtal klarnade. Deras marknadsråd var positivt. Vi började vid ett av alla möten med dem att till och med diskutera utformningen av presskonferensen. Besked på fredag. Det blev inget besked. Långt om länge fick vi kontakt och efter ännu längre väntan fick vi nej.

Volvo, Ericsson, TetraPak, SKF, ABB och många, många fler, som har många och stora affärer med Asien, har vi fört diskussioner med. Ibland har vi tyckt oss vara nära, men slutligen har deras Asienfolk tackat nej.

För mig är det fullständigt obegripligt att man inte valt

pingisen, som marknadsförare i det pingistokiga Asien. Hur som helst, så har man inte gjort det. Ja, det var några av alla de exempel jag skulle kunna lämna på allt jobb med sponsorer. Jag har velat ge dessa exempel och i övrigt beskrivningen av sponsorarbetet, därför att det vid en del tillfällen riktats kritik mot bland annat mig för att vi inte fått fram sponsorer. Det är kritik, som är orättvis.

Det är lätt att vara kritisk, men det är betydligt svårare att komma med konkreta förslag för att avhjälpa problemen. Under mina 24 år som förbundsordförande har jag inte fått något förslag från de kritiska. Rada upp en massa företag, som vi borde ta kontakt med, är lätt. Vi, som diskuterat med företagen, vet däremot hur svårt det är att få dem att satsa på svensk bordtennis.

Men det är naturligtvis inte bara negativa svar vi fått. Vår jakt på en ny huvudsponsor fick en lyckad lösning i tillfällighetens tecken. Vid Riksmarschen för Cancerfonden gick jag i Karlshamn tillsammans med Rickard Frigren, VD för Tipstjänst. Under marschen frågade jag Rickard om inte Tipstjänst kunde gå in som huvudsponsor för bordtennis. Rickard lovade återkomma.

Han bad mig komma till Tipstjänst. Med på mötet var också Lars-Gunnar Björklund. När jag lämnade huset på Sturegatan i Sundbyberg var ett nytt sponsoravtal klart.

Styrelsen i SBTf sade ja till miljonavtalet. Fyra år fick vi förmånen att ha Tipstjänst och sedermera Svenska Spel, som vår stora sponsor. Det gick snabbt. Det blev bra. Tänk om varje promenad gav sådan utdelning. Ungefär lika lätt gick det att få avtal med Europolitan. Jag samtalar ett par gånger med den dynamiske VD:n Thomas Isaksson, innan vi kunde signera ett sponsoravtal, som kom att gälla i fem år. När Svenska Spel ville lämna samarbetet gällde det att hitta en ny storsponsor.

Att Svenska Spel ville lämna efter fyra år visste vi, men jakten på en ny storsponsor var inte helt enkel. Örjan Nilsson hade kontakt med Bingolotto. Örjan och jag träffade deras företrädare, Sture Fredheim. Vi skissade på ett kontraktupplägg och hittade slutligen en lösning.

Vi kunde teckna avtal, som nu förlängts i ytterligare två år. Så trots alla vedermodor har vi betydande sponsorintäkter. Ser vi till svenska specialidrottsförbund är vi med på tio-i-topplistan. Ser vi hur våra motsvarigheter i andra länder har det, så är vi också bland de bästa.

Länder som Frankrike, Tyskland, England, Belgien står helt utan sponsorer. Det är svårt att få fram företag, som är beredda att satsa på en idrott som pingis. Detta är sanningen, trots de exceptionella framgångar vi haft idrottsligt sett. Inget annat specialidrottsförbund har under så lång tid dominerat sin idrott internationellt som vi gjort.

Ändå har vi lyckats skapa sådana avtal, att vi fått utrymme till nödvändiga satsningar. För framtiden är jag övertygad om att graden av statsfinansiering och egen finansiering måste öka. Basen för vår verksamhet måste skapas den vägen. Sponsorintäkterna får ge utrymme för de extrasatsningar, som är viktiga, men där idrotten inte står och faller med sponsoravtalen.

ULF LÖNNQVIST

Stellan

Pingisens mest träningsvillige förvandlande Itoh till sandsäck

Det fanns en tid när svenska pingisspelare fann kineser och japaner närmast oslagbara. Då kom Stellan Bengtsson.

Världsmästerskapet i Nagoya 1971 var en milstolpe för svensk bordtennis i synnerhet, men också för europeisk i allmänhet. Det visade sig nämligen att Asiens stjärnor gick att besegra i deras egna hagar. Ingen från vare sig Kina eller Japan var längre oövervinnerlig.

Stellan Bengtsson reste till VM-staden som nybliven SM-trea bakom Hasse Alsér och Kjell Johansson.

18-åringen fick följa med som ett löftesrikt komplement till epokens båda giganter. De verkligen stora förväntningarna var knutna till det strävsamma dubbelparet.

Lillpojken fick slå ur underläge - och som han slog med sin vänsternäve!

Det som från början liknade en mardrömslottning visade sig bli rena lyckostigen mot guldets rike. På vägen fram däckade Stellan Bengtssons två kinesiska favoriter.

I finalen väntade så hemmahoppet Shigeo Itoh som raskt förvandlades till en pingissportens försvarslösa sandsäck. Japanen fick ta emot så mycket hårda och vinklade slag att boxningstermen teknisk knockout var mest passande: 3-1 i set och 21-10 i fjärde.

Jag minns fortfarande hemkomsten från Nagoya.

Den nyblivne världsmästaren landade på Landvetters föregångare Torslanda flygplats, klev ur planet och mötte blygt leende en välkomstkommitté bestående av släkt och vänner, pingisfantaster och journalister.

STELLAN MED SIN VÄNSTER - den slog knock på många världsmästare.

Riktigt hur stor bedriften var förstod nog inte Stellan förrän han stod på Falkenbergs torg och försiktigt vinkade till tusentals beundrande hallänningar. En liknande mottagning har ingen av stadens medborgare fått vare sig förr eller senare. Genombrottet var av en sådan art att Svenska Dagbladets egentligen kunde ha ställt in sitt bragdjurymöte hösten 1971.

Stellan kändes given mottagare av svensk idrotts förnämsta utmärkelse och så blev det förstås. ooo Stellan Bengtsson var en produkt av klassiskt välskötta Falkenbergs Bordtennisklubb, men kanske framför allt av den goda pingiskultur som skapats i landet av Hasse Alsér och Kjell Johansson. Bättre förebilder än två Europamästare i singel och världsmästarpar i dubbel fanns knappast. Fair play blev tidigt ett adelsmärke för svenska pingisspelare. Arvet från Hasse och Kjell fördes vidare på ett utmärkt sätt av Stellan som också gärna släppte tveksamma kantbollar ifrån sig.

Efter honom har senare tiders affischnamn Jörgen Persson och Jan-Ove Waldner följt efter i samma schyssta fotspår.

Försök hitta någon utländsk motståndare som blivit bestulen på poäng av någon svensk stjärna. Det går inte. Däremot kunde Stellan Bengtsson bli våldsamt frustrerad över egna misslyckanden och tillkortakommanden.

Ett sådant tillfälle inträffade två år efter Nagoya-VM. Han skulle försvara singelguld i Sarajevo, som så dags var en blomstrande vacker kulturstad i det ännu sammanhållna Jugoslavien.

På andra sidan bordet i öppningsmatchen stod Stanislav Gomoskov. Han var en kraftfull ryss med bister uppsyn och ett spelsätt som passade svensken väldigt illa.

Världsmästaren åkte ut direkt och slog sig ner i en stol strax intill hagen. Där blev han sittande, orörlig, apatisk och med tom blick. Vi utsända journalister stod avvaktande en bit därifrån medan en hotande deadline närmade sig. Till slut vågade sig någon fram och fråga hur det kändes.

- Fruktanvärt, svarade den detroniserade mästaren med en tjock klump i halsen, och sedan började han sakligt och utan undanflicker förklara varför det gått så snett. Stellan var då blott 20 år och sedan den stunden har det alltid

TUMULTARTADE SCENER i Nagoya, Japan 1971. Stellan Bengtsson har just finalbesegrat Shigeo Ito i finalen. Christer Johansson och Lollo Hammarlund väntar med björnkramar.

funnits anledning att lyssna till hans visdomsord i både med- och motgång.

I Lennart Erikssons praktverk Århundradets svenska stjärnor beskriver Stellan Bengtsson sig själv så här: "Jag är 168 centimeter lång, eller kort, och många, även jag själv, tyckte i början av karriären att det inte skulle räcka för att spela elitpingis.

Men de 168 centimeterna visade sig vara en tillgång. Jag hade inte så mycket kropp att hålla ordning på och rörde mig snabbt, särskilt i sidled. En medfödd talang var också min träningskapacitet. Jag älskade att köra med hög puls och tålde smärta bättre än de flesta av mina träningskompisar."

Lidelsen för sporten har Stellan behållit också efter den

långa karriären. Han har verkat bland annat som landslagstränare i Danmark och som instruktör hemma i Falkenbergs BTK.

Det skulle inte förvåna om han en dag dyker upp som förbundskapten för Sverige. Vilken utmaning kan vara större än att försöka skapa ett post-Waldnerskt landslag av världsklass?

JAN HANSSON

Stellan Bengtsson 26/7 1952
SINGELMERITER
VM: guld 1971. EM: guld 1972.
Europa Top 12: segrar 1973, 1980.
SOC: segrar 1975, 1979.
SM: sju guld.
ÖVRIGT VM: dubbelguld 1973.

Jan Hansson

Jan Hanssons bästa minne:

Rinate brons från Curacao

Året var 1985 och VM skulle arrangeras i Scandinavium. Trupper från världens alla hörn landade i Göteborg.

Göteborgs-Posten bestämde sig för att göra reportage om representanter från de mest exotiska ställen.

Vi hittade spelare från kannibalernas ö Papua Nya Guinea. Vi träffade laget utan land, nämligen ett gäng nybörjare som tävlade för Palestina.

Vi fann en ensam kämpe vid namn Rinate Brons från den Powel Ramel-besjunga ön Curacao. Han ställde glatt upp på intervju, men kunde inte begripa varför han absolut skulle fotograferas "gyngades" i en lekgunga.

Vi upptäckte en dam med Zimbabwe tryckt på träningsoverallen. Dorothy Brown längtade efter att få göra VM-debut men hade egentligen kommit till turneringen för att se och lära. Fru Brown var fyllda 60.

Extergren

*Ha sa: "Ping-pong" och kom rätt i Kina
- vid sidan av Chou En-lai*

Erik Extergren gjorde precis allt inom bordtennis-sporten utom att spela. Han var det svenska förbundets president och springpojke, resonör och resonör.

Han ledde sporten upp för källartrapporna till firummen. Hans betydelse för pingisens utveckling från ping-pong till stor idrott är oomtvistad.

Jerker, som han kallades, föddes mitt i Stockholms stad i Jakobs församling.

Han växte upp i hörnet av Hamngatan och

Regeringsgatan, alltså mitt i smeten. Hans lekkamrater spelade fotboll och bordtennis, men det var övningar som var Jerker helt främmande. Han saknade bollsinn och kunde heller inte hålla i en racket på nöjaktigt sätt.

Han kunde heller inte hålla i en spade, hammare, en tång eller i ett metspö. Totalt opraktisk blev han befriad från att leka med färgkritor i skolan.

Men det var han som höll i saktet när det gällde att försvara sporten. På 30- och 40-talet led bordtennisen av dåligt anseende och det behövdes folk med kurage och talets gåva för att komma med uttömmande argument.

MÖTE PÅ HÖGSTA NIVÅ: Erik Extergren i glatt samspråk med Kinas premiärminister Chou En-lai.

LEVDE MED på läktaren gjorde Erik Extergren. En entusiast och världsman av stora mått, trots ringa språkkunskaper.

Med en obesvärad uppsyn, en krullig kalufs och 191 centimeter över marken kunde han utgöra en högst imponerande figur. Han gjorde ingen lärare särskilt glad i plugget och tog plats i livets skola redan vid fjorton års ålder.

Då började han som bankbud i Göteborgsbanken, sedermera Götabanken och Nordbanken. Där blev han kvar i hela sitt arbetsliv och slutade som kamrer och satt under flera år med i bankmannaförbundet.

Han blev lagledare i pingisklubben Svolder, innan han kom till Djurgården 1947. Där satt han ordförande några år och höjde sin röst även i föreningens överstyrelse.

Några språkkunskaper tog han aldrig med sig från skolan eller under livet. Det kom att spela en viss roll i hans ledarskap. Internationellt förblev han okänd, i Norden en riktig idrottskändis. Sålunda satt han ordförande i nordiska förbundet i 25 år.

Med bristande kunskaper i utländska språk gav han sig ut i världen på sitt oförvågna sätt.

Så här berättade han om sitt besök i Kina under ett VM:

- När jag hade varit ute och gått i ett par timmar för att se mej omkring gick jag in i en taxi och sa ping-pong.

Då visste jag att jag skulle bli körd antingen till spelarhotellet eller till sporthallen. Det var lika spännande varje gång till vilken plats jag skulle komma.

Jerker satt med ordförande Maos närmaste man, den välkände Chou En-lai, vid ringside och såg på ett par matcher. Då viskade Jerker i tolkens öra att han måste gå på toaletten.

Då han reste på sig gjorde även Chou En-lai det och de gjorde sällskap och kissade tillsammans. Under tiden spelade en militärörkester upp en marsch ända tills herrarna kom tillbaka. I samma ögonblick de satte sig slutade musiken och en speaker meddelade att spelet kunde fortsätta.

- Lilla jag kände mej som en potentat, mindes Jerker. Något utrikiska lärde han sig aldrig, men han läste mycket. Biografier och reseskildringar kom först. Han lärde sig massor av svenska ord och satte dem i gungning.

BENGT GRIVE

"Flisan"

*Spjuvern med pokeransiktet
VM-debuterade som 30-åring*

När Tage Flisberg var i gasen var han lika rolig som en stumfilm. Detta kunde hända under en bankett eller någon annan eftersläckning. Hans uppspeltbet brukade vara under ett par timmar. Sedan var festen slut och "Flisan" kröp åter in i sitt skinn. Då blev han cool med pokeransikte och ganska svårtillgänglig.

Flisberg blev jämte ungraren Bellak den förste vänsterhänte pingislararen som nådde världstoppen. Det skulle följa en hög av vänsterspelare, inte minst i Sverige (Stellan Bengtsson, Mikael Appelgren, Erik Lindh).

Tage var en taktiker utan minsta rädsla att gå till anfall. Han värderade bollen suveränt och med sin aviga, djärvt vinklade forehand skaffade han sig ofta läge och övertag.

OLDBOYS-SM 1957. Tage Flisberg och P-O Croneryd möttes i finalen.

Han avskydde fega så kallade stötjeppar som ständigt tvekade.

Före svampracketen fanns det gott om deffar inte minst i Sverige och Flisberg var en av få renodlade attackspelare i hela Europa.

- Klipp till bollaset även om du inte tror på dej själv, sa Tage till alla defensivspelare som ville ha råd av altmeistern.

Tage Flisberg åtnjöt stor respekt för sin taktiska uppläggning, ja, han var till och med strateg (krigsledningskonst). Han var inte det minsta bollsnål och det kunde kosta honom ett stort antal minusbollar, men han fortsatte lugn som ett stilleben på en utstakad väg, det vill säga den taktik han lagt upp långt före en match. Han besegrade alla stora stjärnor under karriären som varade i ett par decennier.

Jag tror att han hade plusstatistik på Ogimura, till vilken han förlorade VM-finalen i London 1954. Han tog revansch på japanen i Berlin en vecka senare och "Flisan" slog honom även i lagtävlingen i VM i Stockholm 1957. Detta skedde bara ett par månader innan han skulle fylla 40 år!

Tyvärr fick han aldrig chansen att medverka i något VM under unga år. Hans VM-debut ägde rum 1947 och då var han redan 30 år. Han mötte blivande mästaren tjecken Bohumil Vana och föll först efter ett jämnt femte set. I fortsättningen vann Vana samtliga sina singelmatcher utan setförlust.

Flisberg föddes i Norrköping den 12 oktober 1917 och hans moderklubb hette Wirgo, med vilken klubb han vann åtskilliga svenska mästerskap. Tage erövrade hela tretton SM i singel eller långt fler än någon annan spelare varit i närheten av.

Stor nytta och glädje under sina många år på Stiga i Tranås fick "Flisan" i den gamle defensivstjärnan Alex Erlich som etablerat som tränare. Erlich fick Tage att på gamla dar lägga sig i daglig träning ett helt år före VM i London med en grandios finalplats som följd.

Inte långt efter andra världskriget spelade vi en historisk landskamp mot Tyskland i Gelsenkirchen.

Det var Tysklands första landskamp efter kriget i idrott över huvud taget. Vi hyllades på ett översvallande sätt av en publik på 5 000 personer. Tack vare att vårt förbund

SPJUVERN "FLISAN" roade sig med Birgitta Rådberg 1973.

hade gett klartecken till en officiell landskamp gav det eko över hela tyska riket. Vi vann matchen med 5-4 och Tage Flisberg fick ett extrapris som bäste spelaren i hagen.

Priset var en flaska magnum champagne. Nu flög spjuvern i "Flisan" som genast bjöd alla vänsterhänta spelarna på ett litet party. Alla tyskarna var vänsterhänta, liksom Tage och Linköpingsgrabben Veine Fredriksson. Undertecknad högerhänt fick sälla mig till några journalister och en öl.

BENGT GRIVE

Tage Flisberg 12/10 1917-1989
SINGELMERITER
VM: silver 1954.
SM: 13 guld.

Ann-Christin

*Tidernas tjej blev en antikviteten
efter 26 säsonger i högsta serien*

I april 1970 skickas hon 14 år gammal till EM i Moskva - därmed fortfarande den yngsta spelare Sverige sänt iväg till ett EM eller VM.

I oktober 1997 har hon hunnit bli 42, rankas som nummer 14 i landet men är fortfarande i högsta grad aktiv i elitserien för sin klubb Varbergs BTK.

När Ann-Christin Hellman lirar pingis står tiden stilla.

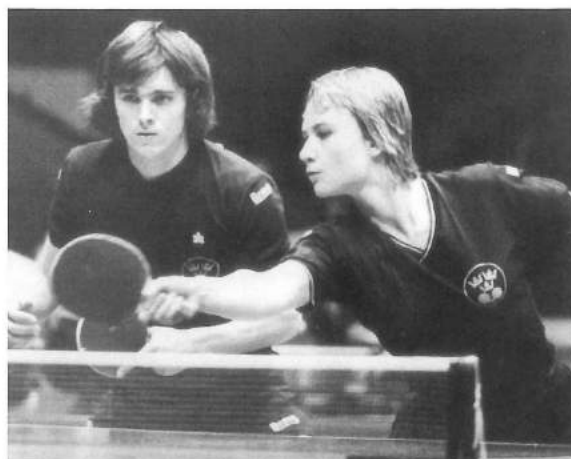
Men när Varbergs BTK efter fjärdeplatsen säsongen 1997-98 bestämmer sig för att lägga ned elitverksamheten, så är det också slutsmashat för tvåbarnsmamman Ann-Christin Hellman (mamma till Linus, numera 18, och David 13).

Varbergs BTK spelade 26 säsonger i högsta serien och tog åren 1974-85 tolv raka lag-SM plus ett trettonde 1988, så när beslutet väl var taget suckade Aage Johansson, klubbens ordförande och lagledare:

- Det känns som en antikviteten försvinner.

Sin första elitseriematch spelade Ann-Christin den 23 september 1972, och det blev till slut en bra bit över 400 elitseriematcher för denna evighetsmaskin och stålormor.

Efter 1982 kom det enbart att handla om seriespel med

TIDERNAS BÄSTA TJEJ i pingis-Sverige är Ann-Christin Hellman. Här i en mixedmatch med Ulf Thorsell i Prag 1976.

klubben, men dessförinnan hade "Stina" samlat ihop såna meriter, att hon - trots Marie Svenssons EM-guld - måste tituleras Tidernas Svenska Pingisdrötsning.

Två gånger vann hon den prestigefyllda turneringen Europa Top-12: 1975 i Wien då hon gick obeseegrad fram, slutade med matchkvoten 10-0 (en tjej bröt tävlingen) mot 8-2 för tvåan, västtyskan Viebke Hendriksen, och omedelbart därefter rankades Ann-Christin som etta i Europa; 1976 i Lübeck då hon visserligen bara nådde matchkvoten 7-2, men det räckte ändå till vinst före ett helt koppel spelare med 6-3: jugoslaviskan Palatinus, tjeckiskan Uhlikova, rumänskan Alexandru och sovjetiskan Antonian.

Någon EM-titel blev det aldrig. Som bäst ett silver 1974 i Novi Sad och därefter ett brons 1976 i Prag.

* I Novi Sad gick Ann-Christin till final utan att ha förlorat ett set och efter att i kvarts- och semifinal ha besekrat de båda ryskorna Elimra Antonian och Svetlana Fedorova. I finalen blev däremot den ungerska pennskaffaren Judith Magos henne för svår: 18-21, 12-21, 21-18, 13-21.

* I Prag stötte hon i semi på sitt eviga defensivspöke, engelskan Jill Hammersley, och därmed var det stopp: 11-21, 21-12, 16-21, 11-21 till Hammersley, vars luriga defensiv Ann-Christin aldrig under hela sin karriär lyckades komma underfund med ordentligt.

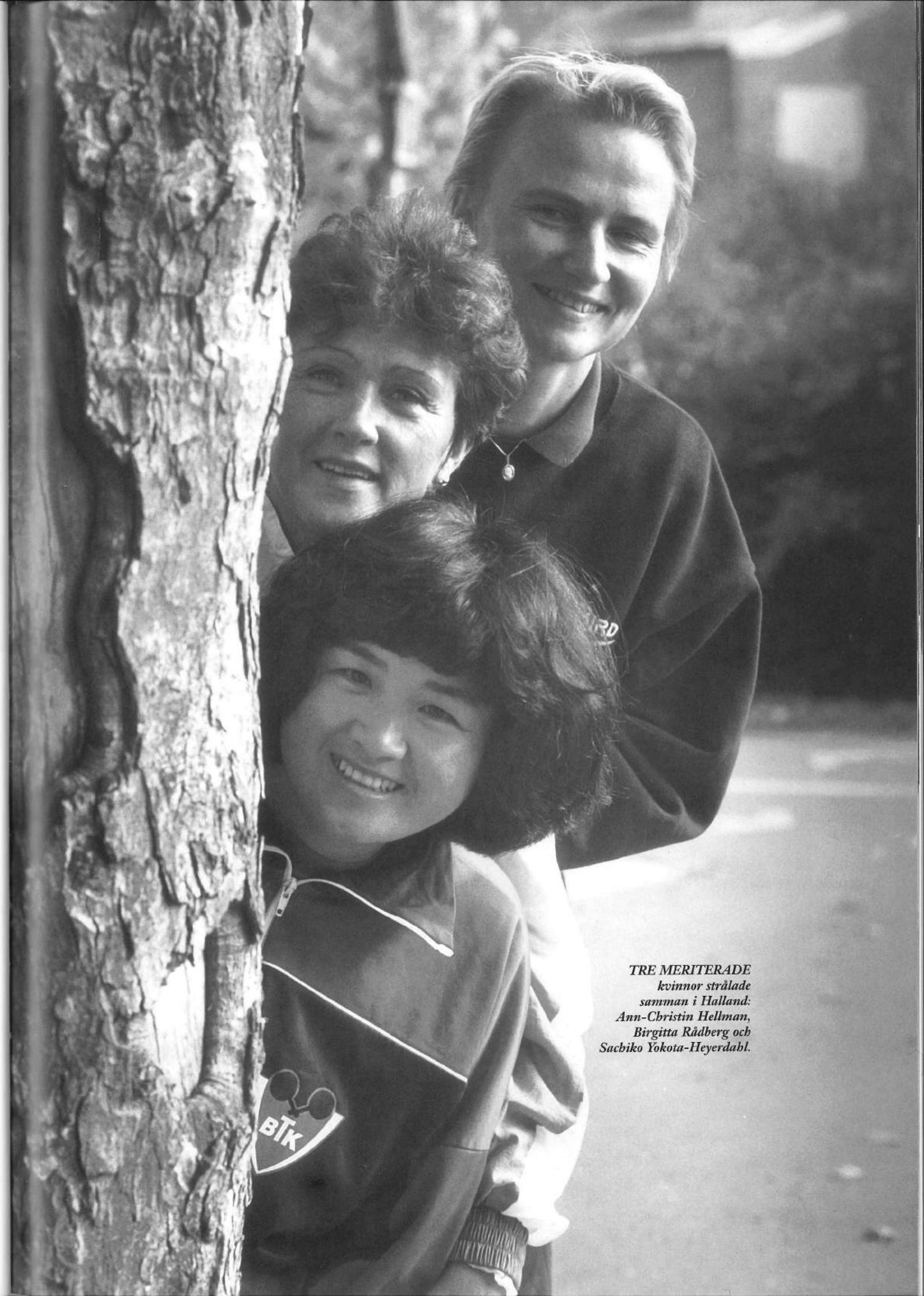
SM-guld har hon en hel hög av. Förutom de 13 i lag handlar det om åtta i singel, fyra i dubbel (ett med Birgitta Olsson och tre med Marie Lindblad) samt två i mixed dubbel (båda med Stellan Bengtsson).

Som andra svenska någonsin vann Ann-Christin SOC-singeln 1979 i Västerås efter att ha slagit tre kinesiskor i de tre avslutande omgångarna. I finalen Liu Yang med 13-21, 21-17, 21-19, 26-24.

Ann-Christin Hellman - tidernas tjej!

LASSE SANDLIN

Ann-Christin Hellman 4/8 1955
SINGELMERITER
EM: silver 1974.
Europa Top 12: segrar 1975, 1976.
SOC: seger 1979.
SM: åtta guld.

TRE MERITERADE
kvinnor strålade
samman i Halland:
Ann-Christin Hellman,
Birgitta Rådberg och
Sachiko Yokota-Heyerdaal.

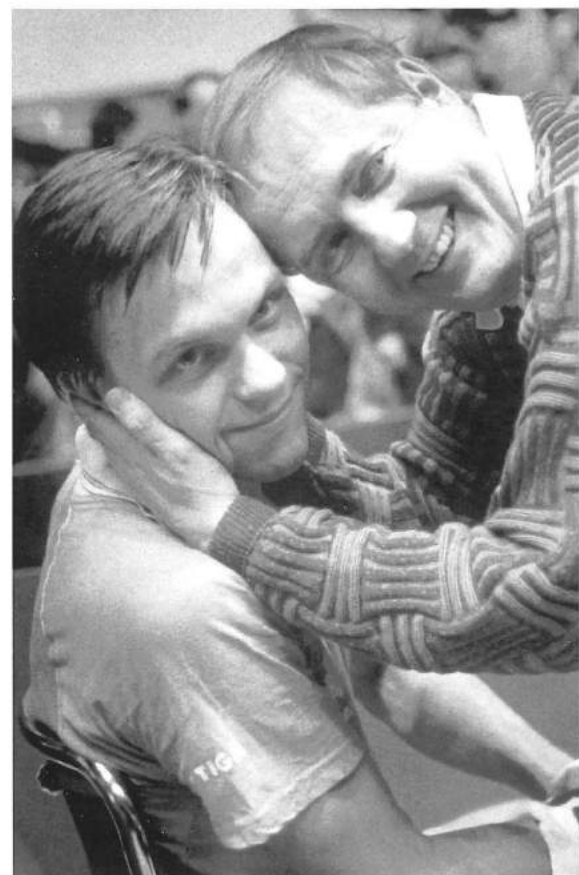
"Äpplet"

*"Jag föddes nog med bra teknik
- sedan tittade jag på ungarna"*

Äpplet är kulturbistoria.

Äpplet kan beta Gravensteiner, Signe Tillisch, Cox orange, Aroma eller Gyllenkroks astrakan. Asarna åt av Iduns äpplen för att slippa åldras. Och enligt gammal svensk tradition kunde man vinna en åtrådd flickas kärlek genom att lura henne att äta av ett äpple preparerat med sin armsvett, berättar Nationalencyklopedin.

Äpplet är pingishistoria. Äpplet kan heta Mikael Appelgren och kallas "Skruttet" av gode vännen Jan-Ove

ÄNNU EN EM-TITEL, "ÄPPELET". Och förbundsordförande Ulf Lönnqvist fann anledning att gratulera med en omfamning.

Waldner - det ser vi mer som en sorts kärleksförklaring, lirare emellan.

Det där med denna frukts ungdomsgivande egenskaper är "Äpplet" från Torkel Knutssongatan på Stockholms söder ett levande bevis för. Från de första trevande slagen hemmavid till de svepande looparna i hagarna ute i världen kan steget tyckas vara långt. Gemensamt har varit kärleken till spelet med den lilla bollen. Ingen har smekt in slagen snyggare än Appelgren. En skönhetsupplevelse för betraktaren.

Hur skapades "Äpplets" loop?

- Jag föddes nog med en bra teknik, den fick jag gratis. Sedan tittade jag och "Tickan" mycket på ungarna, som var oerhört bra på 70-talet. Mikael Appelgren nämner Tibor Klampar, Istvan Jonyer och Gabor Gergely.

Sedan utvecklade "Äpplet" sin variant av loopen:

- 33 procent handled, 33 procent underarm och 33 procent överarm/axel. På så sätt slösar jag inte mycket kraft.

När lille "Micke" vann på Timmermansgården på torsdagarna i början av 70-talet fick han en äpplemer (!) och en cocosboll. Sedan blev det medaljer och pokaler i stället.

Pingislivet: Spärvägen, Ängby, totalt nio år i tyska klubbar och så förstas landslaget. Mikael Appelgren graderar själv sina roligaste ögonblick som spelare:

1) VM-finalsegern över Kina i Dortmund 1989. "Äpplet" inledde och avslutade mot Jiang Jialiang och Chen Longcan. 5-0.

2) VM-segern i dubbel med Ulf "Tickan" Carlsson i Göteborg 1985.

3) Tredje EM-guldet i singel 1990, också Göteborg.

Hemligheten bakom den långa och lysande karriären är "den perfekta kroppen för pingis".

- Starka ben och inte så lång, inte mycket att bära på. En naturlig smidighet. Bollkänslan har jag fått efter pappa (Charles) och mamma (Anita). Den bästa match han deltagit i?

- Semifinalen mot J-O Waldner vid EM i Paris 1988, säger han själv. Appelgren vann. Annars lär det svettigaste som skådats i denna underbart nervskakande idrott ha ägt rum då och då nere i den trånga träningslokalen i Vällingbyhallen. Mellan "Äpplet" och J-O. Möjligen med Ängbys Nisse Sandberg som enda vittne.

GULDTRIPPEL. Mikael Appelgren vann allt i EM i Paris 1988 - singel, dubbel och lag.

- Pingisen har blivit en sorts terapi för mig, sade Mikael Appelgren någon vecka innan han skulle fylla jubileum hösten 2001.

Livskamraten Marita, barnen Marlon och Marlene kommer i första hand.

Men en lirare är alltid en lirare - det vet alla som såg "Äpplet" rocka loss med brorsan Patriks band på 40-årsfesten med Ingemar Stenmark, Börje Salming och Tomas Brodin bland gästerna.

ANDERS BERGFELDT

Mikael Appelgren 15/10 1961

SINGELMERITER

EM: guld 1982, 1988, 1990.

Europa Top 12: två segrar.

SOC: seger 1991.

SM: fyra guld.

ÖVRIGT VM: dubbelguld 1985, lagguld 1989, 1991, 1993.

Rune Månzon

Rune Månzons bästa minne:

Störst? Lollo, Stellan, J-O?

Vad som är störst? Kanske Stellan Bengtssons VM-guld i Nagoya? Eller på senare år Waldners många minnesvärda triumfer?

Olika epokers landslag och spelare har satt alldeles speciella och stora avtryck i sportens guldkantade framgångskapitel. Under en längre tid nådde våra lagvärldsmästare så märkligt höga höjder att de gång på gång dominerade nyhetsbilden i Sverige, trots att VM-turneringarna kolliderade med Tre Kronors förehavande på samma mästerskapsnivå. Högre går knappast att nå på de idrottsliga höjderna!

Lollo

*Var inne överallt och delade
in människor i varma och kalla*

Han hade god balans med låg tyngdpunkt som en kines ungefär och en byfsad backband, men Lollo Hammarlund skulle aldrig nå toppen som lirare. Han saknade finess och bollbegåvning. Lirare var han ändå i flera bemärkelser.

Jag har sällan mött en person med sånt skarpt öga för talanger och han träffade alltid rätt när han uttalade sig om spelares teknik och karaktär. Lollo blick för gamet var nästan för fin för att begripas.

Lite väl bråttom hade han i mycket unga år för att bli sedd och tagen på allvar. Lollo bet förargligt i några sura äpplen. Erfarenhet fick han av sitt ungdomligt dåliga omdöme och ett utomordentligt gott omdöme uppnådde han av erfarenhet.

Lollo var redan i unga år lagledare för Hammarbys många lovande spelare. Tonåringar som Lasse Pettersson, Tony Larsson, Björne Mellström och Bo Malmqvist skulle alla bli storspelare. Snart tog Hammarlund säte i både Stockholmsförbundet och det svenska och det dröjde inte länge förrän han blev ansvarig för landslaget.

PARHÄSTARNA som trivdes vid varandras sida: Nicke Bergström och Lollo Hammarlund.

Triumferna radade upp sig. Hasse Alsér Europamästare 1962 och 1970, Kjell Johansson dito 1964 och 1966. Kulmen nåddes i Nagoya 1971 då Stellan Bengtsson blev världsmästare, den första från Europa på arton år.

Lollo ville mera och var en oerhört populär person bland ledare och spelare över snart sagt hela världen.

Hans avsevärda talanger för sällskap och trevligheter vann gehör och hans generositet kände inga gränser i kretsar där han hörde hemma. Hammarlund var hemma och inne lite överallt. Eftersom han dessutom hade bestämda åsikter om saker och kom med goda råd och idéer beträffande sportens utveckling stod det inte länge på förrän han satt som president i den europeiska pingisfamiljen.

Snart hade han varit det mesta utom kommentator på TV. Jag tyckte personligen att han borde passa som expert och han gjorde debut under en internationell turnering. Han var uppenbart nervös och bad mig att ringa hem till fru Siv och fråga hur det hade gått.

- Jo, sa Siv, det gick väl någorlunda, men vad konstigt han lät och vilka underliga ord han använde. Så där snackar han aldrig här hemma.

Lollo Hammarlund tålde motgångar. Han fick kämpa i hemmet. När lekkamraterna spelade fotboll och badade fick Lollo finnas i att ligga på alla fyra och rensa trädgårdsland.

Det var början på en lång väg mot en framgångsrik karriär som trädgårdsmästare. Han jobbade stenhårt under cirka fyra månader om året från arla till särila för att sedan kunna ägna sig åt sin hobby helhjärtat.

Ja, i hans fall vågar jag kalla det för passion.

Han anförtrorde mig att han delade in människor i varma och kalla. På så sätt blev han av med cirka hälften. På den varma avdelningen satsade han över måttan.

Det var alltid nånting på gång kring Hammarlund. Man kände vibrationerna. Han skulle nå ända fram.

Han blev president i ITTF, alltså bas för bordtennisporten i världen. Ytterst få svenska idrottsledare har nått så långt.

- Men, sa Lollo, jag fick aldrig bli det jag ville mest.

Att bli ordförande i Svenska Bordtennisförbundet.

BENGT GRIVE

EN FÄRGSTARK PROFIL. Sven-Olof "Lollo" Hammarlund slutade sin långa ledarbana som president i ITTF, det internationella bordtennisförbundet.

Hemmahöjdarna

*165 deltagare från elva nationer
i Sveriges första VM 1928*

VM

Svenska Bordtennisförbundet har genom åren tilldelats arrangemanget av VM inte mindre än sex gånger. Vi är därmed, tillsammans

med Tyskland, tvåa efter England som är värst med sju VM-tävlingar men då skall man veta att av de första 21 mästerskapen, 1926-1954, var fem förlagda till England.

Internationella Bordtennisförbundet, ITTF, bildades i december 1926 i London i samband med de första världsmästerskapen. SBTF, representerat av förste ordföranden Carl V. Linde, Ceve kallad, var ett de nio nationsförbund, som för evigt kommer att stå i pingishistorien som "founder-member", liksom vår nordiska broder Danmark.

Vid den kongress som åtföljde mästerskapen tillfrågades Linde om Sverige kunde åtaga sig att stå som värd för det andra VM:et som skulle arrangeras i början av 1928.

Vid hemkomsten lyckades Ceve Linde ganska snart få ekonomiska garantier från Idrottsbladet och SBTF:s första VM-arrangemang var ett faktum.

1928: 25-29 januari i Stockholm

Till VM i Stockholm kom 165 deltagare (75 spelare!) från elva nationer.

Förmiddagsspassen, klockan 11-15, skulle spelas i Sporthallen på Söder medan kvällsspassen, klockan 19-23, var förlagda till Cirkus på Djurgården. Redan från första dagen protesterade ett flertal länder på förhållandena i Sporthallen - utrymmet var för litet för defensivt spel, golvet var ojämnt och några av borden påstods inte hålla måtten. Sålunda inkom protest efter lagmatchen Sverige-Tjeckoslovakien (8-1) då tjeckerna påstod att "bordet var en centimeter för kort samt 3 mm för högt att nätet också varit för högt samt att domaren räknat på svenska.

Protesten avlogs med motivering att olägenheterna inte påverkat slutresultatet.

Tävlingsledaren, tillika den ekonomiska garanten, Idrottsbladets ägare Topsy Lindblom, lyckades med viss

möda få alla matcher att spelas i Cirkus och turneringen var räddad. Idrottsbladet följde också mästerskapen med flera sidors referat varje dag och med redovisning av i princip alla individuella resultat.

För övrigt var tidningarna ganska ointresserade och man hade ingen större kunskap om bordtennissporten, vilket föranledde en del underliga kommentarer, till exempel "Tio timmar tennis på bord" eller "Bordtennisfenomen av skilda kulörer i väldig VM-kamp". När ungerskan Maria Mednyanszky vunnit damsingel (hennes femte titel) hette det "när ungerskan blivit varm i kläderna spelade hon som en hel karl".

De svenska resultaten i herrtävlingarna var överraskande goda. I lagtävlingen blev vårt lag (Valter Kolmodin, Hille Nilsson, Ragnar Söderholtz) femte lag av tio, men i matchen mot suveräna mästarlager Ungern var förlusten hedersamma 3-5 sedan Kolmodin besegrat världsstjärnorna Bellak och Kelen. I singel kvalificerade sig "Lattis" Söderholtz till kvartsfinal, där han dock lämnade w.o., anledning okänd.

Damtävlingarna omfattade endast singel, dubbel och mixed. Svenska damparet Margyl Brandt/Lisa Lövdahl anges ha placerat sig på tredje plats = brons i damdubbel, men enligt Idrottsbladet kom de aldrig till start i semifinalen utan lämnade w.o. till brittiska paret Gubbins/-Sommerville och det anges inte heller att det svenska paret deltagit i någon prisceremoni.

Mästerskapen fick bra publikstöd men redan då var arrangemanget en stor ekonomisk börda och garanten Idrottsbladet med dess ägare Topsy Lindblom/Torsten Tegnér måste täcka en förlust på drygt 3.000 kronor.

1949: 4-10 februari i Stockholm

Vid ITTF-kongressen i Paris 1947 anförtroddes Sverige att arrangera VM 1949, sannolikt till stor del Gunnar Olléns förtjänst i sin position som en av vice-presidenterna i ITTF. Dock tog sig SBTF:s styrelse ganska många funderare innan man definitivt beslöt att åtaga sig VM-arrangemanget.

Tveksamheten baserades på de enorma ekonomiska svårigheter som kassören Allan Erikssons kalkyl påvisade. Kostnaderna kunde belöpa sig till mer än 100.000 kronor

och om några eller alla inkomstkällor, publikstöd, lotteri- och programförsäljning etc., slog fel, riskerade förbundet en förlust på många tusenlappar. Efter garantier från Idrottsbladet, Stockholm-Tidningen, Marcus Wallenberg, Stockholms Stad med flera beslutades att ta risken.

Inför VM-tävlingarna tog SBTF i samarbete med firma Sune Hallström, Tibro, fram ett nytt bord vilket blev det första, av SBTF godkända, tävlingsbordet i Sverige. Tävlingarna var förlagda till Eriksdalshallen och blev sportsligt och organisatoriskt en stor framgång för förbundet. 15.000 åskådare betalade ca 52.000 kronor i entréer, och ett lotteri på 20.000 lotter gav en rejäl vinst.

Nettovinsten blev 6.500 kronor och inga garantier behövde tagas i anspråk. ITTF-Presidenten Montagu uttalade sig sålunda "att Sverige ännu inte kunnat konkurrera om VM-titlarna men att man vann det inofficiella VM-tecknet som arrangör".

22 nationer ställde upp och här bjöds på allt - välspel, dramatik och spänning. Publiken strömmade till i stora skaror. Tävlingarna dominerades av Ungern, Tjeckoslovakien och i någon mån USA medan de svenska VM-deltagarna inte levererade några större sensationer.

Man kan säga att de motsvarade förväntningarna men inte förhoppningarna. Förbundsordförande Rabén sammanfattar "För att nå toppen fordras en ny svensk bt-generation. Våra nuvarande landslagsspelare gjorde vad de kunde mot övermäktiga motståndare, men det fordras mer av entusiasm, självsäkerhet och spelstyrka för de stora segrarna".

Parallellt med de svenska, mindre lyckade resultaten, kom viss del av pressen att fokuseras på det politiska kabbel som uppstod i flera faser.

ITTF-kongressen hade valt in Spanien och Japan som medlemmar och det passade inte de deltagande öststaterna, som planerade att bryta tävlingarna och resa hem.

Ett amerikanskt kompromissförslag räddade den situationen.

Ungerns världsmästarinna Gizi Farkas ertappades med att ha snattat en kofta i ett varuhus i Göteborg och polis-anmälades. Ungersk "halläman" gick ut i radio och förklarade att det hela var ren och skär lögn och att de ungerska världsmästarna "i sin moraliska överlägsenhet" inte kunde nedsänka sig till dylika aktioner utan att det var ett påhitt av den dekadanta västvärlden, dit då även Sverige fördes.

Ungrarna demonstrerade genom att hoppa av från en överenskommen veckolång turné i Sverige efter VM. Därtill gjordes stor affär av att amerikanska lagets herrspelare anordnade spel om pengar vid träningsborden, inte enbart mellan sig själva utan också med medverkan av spelare från andra nationer.

Som slutsummering av VM noterades att mästerskapen blivit en stor succé, som propaganda för vår sport ochen arrangörstriumf för förbundet.

VM-GULDET i Stockholm 1967 inbjöd till spralligheter för Kjell Johansson och Hasse Alsr. >

1957: 7-15 mars i Stockholm

Det goda resultatet och de stora erfarenheterna från 1949 gav SBTf-styrelsen mod att på nytt åtaga sig ett VM-arrangemang.

Mästerskapen hade nu vuxit ordentligt i antalet deltagande länder och Eriksdalshallen räckte inte längre till men förbundet lyckades träffa en bra uppgörelse för att hyra privatägda Kungliga Hallen.

Tävlingarna blev en organisatorisk succé. Allan Eriksson, ekonomiskt ansvarig för VM och en försiktig general, hade i förväg räknat med cirka 20.000 åskådare och befarade en förlust på nära 50.000 kronor.

Nu kom emellertid mer än 30.000 till Kungliga under VM-veckan och förbundet gjorde en god vinst, hur stor går inte att få fram av verksamhetsberättelsen.

Prisansvarige Gösta Josephson hade samlat ihop en imponerande prissamling men det var alldeles för fint för ITTF, som tvingade arrangörerna att ta undan priser för cirka 100.000 kronor.

Vem var Gösta Josephson?

Jo, det var han som var förbundets ordförande under ett år, 1929, utan att närvara vid ett enda möte.

Tävlingarna dominerades av Japan som hemförde alla titlar utom just dubbelklasserna. I herrdubbel var Ogimura/Tanaka storfavoriter och de uppvisade nu för första gången det kommunikationssystem med fingrarna under bordet, i dag så vanligt, vilken serve som skulle avges.

Finalmotståndarna Andreadis/Stipek tog sig nu före att "kopiera" japanernas serveritual och i synnerhet Stipeks metod var rena spexet och framkallade skrattsalvor från publiken. Japanerna höll tappert masken med förstod säkert ingenting av galenskaperna och kom ur balans. Samtidigt - mitt i all cirkusen - lirade tjeckerna bra och kunde vinna matchen med 3-1 i set.

Japanerna visade inte med en min sin besvikelse men det var många som ansåg att tjeckerna drev därfinkeriet lite väl långt för att vara sportsligt. I damdubbel gick titeln till Moscosy/Simon, Ungern. Två timmar efter finalen fann man en lapp på Agnes Simons rum "Jag hoppar av. Jag kommer aldrig att återvända till Ungern".

De svenska insatserna var mediokra även om Tage Flisberg tände publiken i Kungliga i lagmatchen mot Japan genom att storspela och besegra såväl Tsunoda som Ogimura. Det hela var dock betydelselöst eftersom Japan vann matchen med 5-2. Vid ITTF-kongressen bordlades förslag om förbud mot svampgummiracket.

1967: 11-21 april i Stockholm

VM 1967 hade egentligen tilldelats Australien. I augusti 1965 förklarade Kina att man inte kunde tänka sig att spela i Australien - kriget i Vietnam pågick för fullt och Australien var en av de krigförande parterna.

Australien tog också konsekvenserna och avsåg sig uppdraget. Efter diverse förhandlingar mellan ITTF och ett flertal tidigare VM-arrangörer blev till slut endast Sverige kvar.

Mästerskapen har nu vuxit enormt, 46 länder kom till start och den enda tävlingsarena som kunde klara så många deltagare var Johanneshovs Isstadion.

Tyvärr blev förspelet till mästerskapen inte det allra bästa.

I början av februari dimper ett telegram ner på förbundets kansli, från Kina "Vi deltar inte i VM-tävlingarna. Vi kommer inte heller att sända någon delegat till ITTF-kongressen".

Någon motivering för det kinesiska avhoppet lämnades inte. Förbundets förhandlingar med TV strandar och eftersom förbundet inte vill ge avkall på sitt krav blir det inga TV-sändningar, vilket skulle visa sig vara ödesdigert. VM kom att bli "helt anonymt" som många uppfattade det. Knappt 20 000 åskådare fann vägen ut till blåsiga och ogästvänliga Isstadion.

VM-lotteriet blev ett fiasko. En stor ekonomisk förlust var uppenbar. Då kom räddningsplanen. Förbundet hade i hemlighet tagit en försäkring i ett engelskt bolag, pris 50.000 kronor som dock täckte förlusten på 200.000 kronor.

Det negativa resultatet innebar dock att herrar Extergren, Eldh och Allan Eriksson enhälligt förklarade "aldrig mer ett VM i Sverige".

Det skulle inte dröja så länge innan deras efterträdare kom på andra tankar.

Åke Eldh var "självskriven" som efterträdare av ITTF-presidenten Montagu men i sista stund anmälde sig generalsekreterare Roy Evans som kandidat och han fick majoritet mot Åke Eldh med röstsiffrorna 57-49.

Eldh omvaldes dock till vice president.

Tävlingarna blev till viss del en stor svensk framgång. Herrlaget blev trea efter Japan och Nordkorea och i herrdubbel erövrades Sveriges första VM-guld genom Hans Alsér/Kjell Johansson efter en nervslitande final mot Sovjets Gomoskov/Amelin som hade ledningen i femte set med bland annat 15-10 och 19-16.

Men svenskarna lyckades vända matchen och vinna med 22-20 och därmed VM-titeln. Individuellt gick det sämre och den 18 april blev en svart VM-dag, åtta svenskar åkte ur herrsingeln inom loppet av några timmar och flickorna röntes samma öde.

Visserligen kunde tidningen "bt" rubricera "Lena till kvarten" och därmed mena att Lena Rundström svarat för den bästa svenska prestationen i singel genom att nå kvartsfinal. En närmare granskning så här 35 år senare visar dock att det var i tröstturneringen hon nådde kvarten. Kanske en tröst trots allt.

1985: 28 mars-7 april i Göteborg

Ett alltigenom lyckat SOC 1971 i nya Scandinavium i Göteborg hade väckt tanken om att kanske skulle det vara möjligt att arrangera en ny stortävling, varför inte ett VM.

Den nya styrelsen med Ulf Lönnqvist i spetsen förde diskussioner med idrottsfolket i Göteborg och framförallt då med den driftige Ullevi-chefen Åke Lindegarth.

Man diskuterade fram ett bra koncept som var intressant för båda parter och styrelsen sände in sin ansökan om VM 1985. Ärendet avgjordes vid ITTF-kongressen i Novi Sad 1981.

Konkurrenter var Indien och Chile men i sista stund drog sig båda dessa länder tillbaka och Sverige tilldelades arrangemanget utan större diskussion.

Styrelsen fick motta en hel del kritik för att man åtagit sig ett evenemang som "med säkerhet" skulle äventyra förbundets ekonomi. Främst av kritikerna var "förbundet närstående personer" i Stockholm som menade att man inte hade tillgång till personer som var kapabla att klara av vad som krävdes. Organisationskommitténs medlemmar kallades för "snöskottare och amatörer".

Ulf Lönnqvist engagerade sig själv helhjärtat i det tidsödande och besvärliga arbetet att skaffa sponsorer men med hjälp av i första hand generalsekreteraren Nicke Bergström lyckades man teckna sponsoravtal på cirka 2,5 miljoner kronor.

I samarbete med Scandinaviums rutinerade personal, med Göteborgs Bordtennisförbund och med tillgång till frivillig arbetskraft från i första hand pingisföreningarna i Göteborg men också från andra delar av landet, fungerade organisationen i det närmaste perfekt. Deltagarna från inte mindre än 66 länder beredde inkvarteringskommittén en del problem, som dock löstes på ett smidigt sett av basen Ingemar Adelin och hans medhjälpare.

Man tvingades dock med utnyttja inte mindre än tolv hotell.

Tävlingarna domineras av Kina men Sverige blir tvåa i herrarnas lagtävling och i mästerskapens sista match grejar Mikael Appelgren/Ulf "Tickan" Carlsson hem en VM-titel till värdlandet. Publikstödet var enormt, 73.000 åskådare kom till Scandinavium under VM-dagarna. När det finansiella resultatet så småningom blev klart kunde Ulf Lönnqvist och hans medhjälpare notera ett överskott för förbundet på över två miljoner kronor.

Inte dåligt av snöskottare och amatörer...

1993: 11-23 maj i Göteborg

1993 års VM hade tilldelats Mexico, som dock tidigt 1991 meddelade att de inte kunna fullfölja uppdraget.

Sverige uttalade ett visst intresse att träda in som reservarrangör, Sydkorea gjorde samma sak. Ogimura, ITTF:s president kom på besök tillsammans med generalsekreteraren Tony Brooks och marknadschefen Mike Lawless (passande namn?). De studerade faciliteterna i Stockholm, Göteborg och Malmö.

På sensommaren 1991 fick Sverige erbjudandet att stå som värd för VM 1993 vilket styrelsen accepterade.

Förutom redan nämnda tre städer anmälde såväl Borlänge som Norrköping intresse av att vara med i diskussionen om tävlingsort. Förbundets relationer med Göteborg och Scandinavium var utomordentligt goda efter VM 1985 och EM 1990 och då Scandinavium gav ännu bättre villkor än tidigare blev det självklart för förbundet att återigen välja Göteborg. Det visade sig också vara ett klokt val för när den ekonomiska sluträkningen sammanställdes kunde Ulf Lönnqvist & Co. räkna in ett överskott på drygt 2 milj. till förbundet.

Några besvärliga orosmoln dök upp före mästerskapen. Redan 1992 hade Sparbanken aviserat sin avgång från sponsoravtalet men erbjöd förbundet en marknadsförare under ett år på Sparbankens bekostnad. Otaliga kontakter togs med tänkbara ersättare som huvudsponsor men utan resultat. Dagarna innan VM skulle starta aviserades materialsponsorn Stiga i konkurs. Dess bättre hade förbundet bankgaranti för sådan händelse.

VM 1995 blev en stor pingisfest. 82 lag deltog i tävlingen, 117 nationer i ITTF-kongressen. Den vältrimmade organisationsapparaten såg till att allt fungerade utan några missöden. Höjdpunkterna för Sveriges lagmatcher mot Nordkorea, 3-1 (semifinal) och Kina 3-1 (final).

Därmed försvarades laggulden från Dortmund och Chiba. Individuellt gick sämre men J-O Waldner hängde med ända till semifinal där han dock förlorade till Jean-Michele Saive, Belgien. Men på nytt en VM-medalj för J-O en strong prestation.

Totalt kom 55.000 åskådare till VM, största enskilda pass var lagfinalen då 7.060 personer erlade entré.

Förbundet fick många bevis på gästernas uppskattning av arrangemanget, om det framfördes några klagomål så var det på vädret.

Göteborg bjöd under VM-dagarna på strålande sommarväder med 25-30 graders värme varje dag. Eftersom B-arenorna i Valhalla Sporthall saknade luftkonditionering kunde temperaturen inomhus bli ganska besvärande.

EM

1964:

22-29 november i Malmö

Mästerskapen var ursprungligen tilldelade England men eftersom de inte kunde garantera visum till ett flertal

av öststaterna gick det slutgiltiga budet till Sverige.

På grund av svårigheterna att hitta ny arrangör godkände ETTU att mästerskapen flyttades från ordinarie EM-tid (mars-april) till slutet av november. EM 1964 kom därför att ersätta SOC samma år. Malmö-evenemanget blev en stor propaganda för bordtennis.

Visserligen lockades "endast" 7 000 åskådare till Baltiska Hallen men TV var på plats och sände för första gången rejält tilltagna program från de intressantaste matcherna, vilket betydde att stora delar av svenska folket kunde följa våra svenska spelares bravader. Och det var inte dåligt, för EM i Malmö kom att bli ett internationellt genombrott för den nya svenska generationen med Kjell Johansson och Hans Alsér i spetsen.

I lagtävlingen tillhörde våra herrspelare favoriterna. Det såg ut att bli "katastrof", då första matchen mot England förlorades med 4-5. Nu behövde vi hjälp av att resultaten i ett flertal matchen "gick vår väg". Och så, det hände, och efter en omspelsmatch mot Rumänien (5-3) var vi klara för final mot Jugoslavien, som också vanns med 5-3.

Därmed inleddes en lång räkka av svenska lagmästerskap i EM. Individuellt var Kjell Johansson, då endast 18 år, den stora attraktionen. Hans semifinal mot Eberhard Schöler, Tyskland, blev mästerskapens mest dramatiska match, 22-20 till Kjell i skiljeset. En match som TV-publiken och övriga sent skall glömma.

I dubbel blev Kjell tvåa tillsammans med Alsér. För sina prestationer vid EM i Malmö tilldelades Kjell Johansson Svenska Dagbladets bragdmedalj (1965).

1990: 8-16 april i Göteborg

Efter det lyckade VM-äventyret 1985 var förbundsstyrelsen på bettet och man var inte sen att ansöka om nya utmaningar på arrangörsfronten. Man ansökte och erhöll EM 1990. Ett flertal städer var intresserade men erfarenheterna från 1985 och de goda relationerna med Göteborgs pingisfolk samt Scandinavium hade stor betydelse på valet av tävlingsort.

När sedan Scandinavium gav ett bud som innebar att förbundet inte behövde stå någon ekonomisk risk och därtill garanterades en vinst på minst 500.000 kronor var inte valet svårt. På nytt Göteborg och Scandinavium.

Den slutliga vinsten för SBTf kom sedan att bli 750.000 kronor.

EM 1990 blev såväl en sportslig som organisatorisk fullträff. Den rutinerade staben på Scandinavium plus den stora kadern av frivilliga från i första hand Göteborgs Bordtennisdistrikt såg till att allt fungerade perfekt. I lag hemförde herrlaget Sveriges tionde lagguld (av 17 möjliga) och individuellt blev Mikael Appelgren den första (och hittills enda) att vinna sin tredje EM-titel i herrsingel.

Regerande världsmästaren och storfavoriten J-O Waldner noterades för en försmädlig förlust i kvartsfinalen mot Gatien, Frankrike. J-O förde matchen, ledde med 2-0 i set, hade två matchbollar i fjärde och fyra matchbollar i femte men tji, Gatien lyckades komma igen och vann den spännande fighten. I herrdubbel avancerade Peter Karlsson/Thomas von Scheele till semifinal, bronsmedalj alltså, och det var kanske en föraning om vad som skulle hända året efter vid VM Chiba. Damtruppen kämpade väl men utan några uppmärksammade resultat. Bäst blev nu Gunnel Borgström/Lotta Erlman, som nådde kvartsfinalen i damdubbel.

EM 1990 gick under påskveckan, vilket ur publik- och mediasynpunkt var ett misstag. Uppmärksamheten blev inte vad som förväntats. Största enskilda publiksiffra var på finaldagen Annandag Påsk, då drygt 3.400 erlade entré till tävlingarna.

NICKE BERGSTRÖM

STELLAN BENGTTSSON & STELLAN BENGTTSSON. Båda är vänsterhänta och spelade för Falkenbergs BTK, men de hade inte så många likheter som spelare. Och de är absolut inte bröder, vilket en tidigare SBTf-utgåva felaktigt råkade påstå.

Stig Hagbergs bästa minne:

Gör Ogi till svensk tränare

I takt med att åren går och håret inte bara grånar utan dessvärre vitnar så förändras de goda minnena till både innehåll och karaktär.

Självklart har inte ett stort antal goda och glada "matchbilder" försvunnit ur medvetandet, men kvar i främsta bildrutan ligger en historia som jag tror att ingen har någon kopia av. Alltså:

Det led mot finalspel i VM den 5 april 1959. Den mångfaldige världsmästaren Ichiro Ogimura sa till mig att han dels aldrig glömt sina Sverigebesök och att han dels räknade med att bara spela ett enda VM till.

- Jag uppskattar att ni kallar Hasse (Alsér) "den svenske japanen". Och visst är han snabb och allround men var är säkerheten? Det fattas en del. I samma ögonblick som "Ogi" sa detta gick det upp en talgdank.

Vi skildes åt och jag fick fatt i Joel Haskel, då i bordtennisförbundets styrelse.

- Joel, "Ogi" är på väg att lägga av. Vore det inte tidernas grej att göra honom till vår tränare?!

Resten vet ni: I november 1959 kom "Ogi" för sin första tränarsejour i Sverige. Japanska utbytet stegrades och gav resultat och sedan fyllde än starkare Kina på. Visst är den gamla storyn från "femtinie" värd att minnas.

Örjan Westberg

Örjan Westbergs bästa minne:

En lämplig rubrik

Det var en novemberdag 1991 i Ungerns andra stad Miskolc. Jag satt på läktaren mitt i svenskängat av spelare i Öppna ungerska mästerskapen och fick ett infall. Varför inte ställa en dum fråga redan före matchen? Okej.

- Hur känns det att gå ut mot världsmästarinna, Åsa? Är det inte hopplöst?

- Jag är preparerad för att vinna, får spela på chans, svarade Halmstads bästa pingis-Svensson.

Och så gick hon morskt ut och drämde till Deng Yaping med 21-19, 11-21, 21-16, 12-21, 21-12. Deng och jag fick oss en omgång. När kinesiskan ökade trycket slog Åsa ännu hårdare.

- Min bästa match någonsin, sa Åsa som inte hann smälta skalpen förrän hon

skulle upp i kvarten. Det blev för mycket - 0-3 mot Badescu. Segern mot Deng gav i alla fall henne en kick

och bara någon månad senare gick hon till semifinal i SOC. Hon spelade då sin bästa pingis. Vårarna i Tianjin 1995 och i Zagreb 2002, med seger över kroatiskan Tamara Boros i lagtävlingen, var också angenäma. Men inget kan mäta sig med urladdningen i Miskolc.

"Hammaren"

Den ärligaste av sportmän har vunnit fler titlar än någon annan

BRÖDRASAMFÖRSTÅND. Christer Johansson var ofta nöjd med Kjells poänggivande spel.

Kjell Johansson var min första riktigt stora sportidol. Det ska erkännas här och nu.

Åren har gått, Kjell är 55 år och plågar sig fram i vardagslivet hemma i småländska Tranås. Själv är jag ett år äldre, alltså 56, och plågar mej, på sätt och vis, fram här i livet i Stockholm. Kjell "Hammaren" Johansson och jag växte upp tillsammans. I stadsdelen Fröslunda i Eskilstuna. Han på Kärrhagsvägen, jag på Björkhultsvägen.

Det var där allting började. Det var där, i en brottningslokal, som en av svensk bollsports största vaknade. Det var i denna lilla brottningslokal som Allan Holmer, Verdandis klassiske ledare, ställde ner ett bordtennisbord. Det var där som ett antal celluloidbollar blev misshandlade och plågades av en lång och ståtlig yngling som långt senare fick smeknamnet "Hammaren".

Ingen annan bordtennisspelare har vunnit fler internationella titlar än Kjell Johansson. 123 blir det, om Kjell och jag räknat rätt.

Just nu går Kjell omkring i Tranås och lider.

-Jag har ont överallt och kan knappast gå, säger han. Kjell är inte bitter. Han konstaterar bara att han har fått betala ett mycket högt pris för alla sina VM-, EM, SM-, SOC- och andra titlar. Kjell är långtidssjukskriven. Han väntar på att bli sjukpensionär eller att få förtidspension. Hans kropp som en gång i tiden ägde världens hårdaste pingisslag, hammarslaget, har svarat på alla framgångar. En kropp med smärtande förslitningsskador, från halskottorna, via ländryggen och ner till det illa sargade högerknäet.

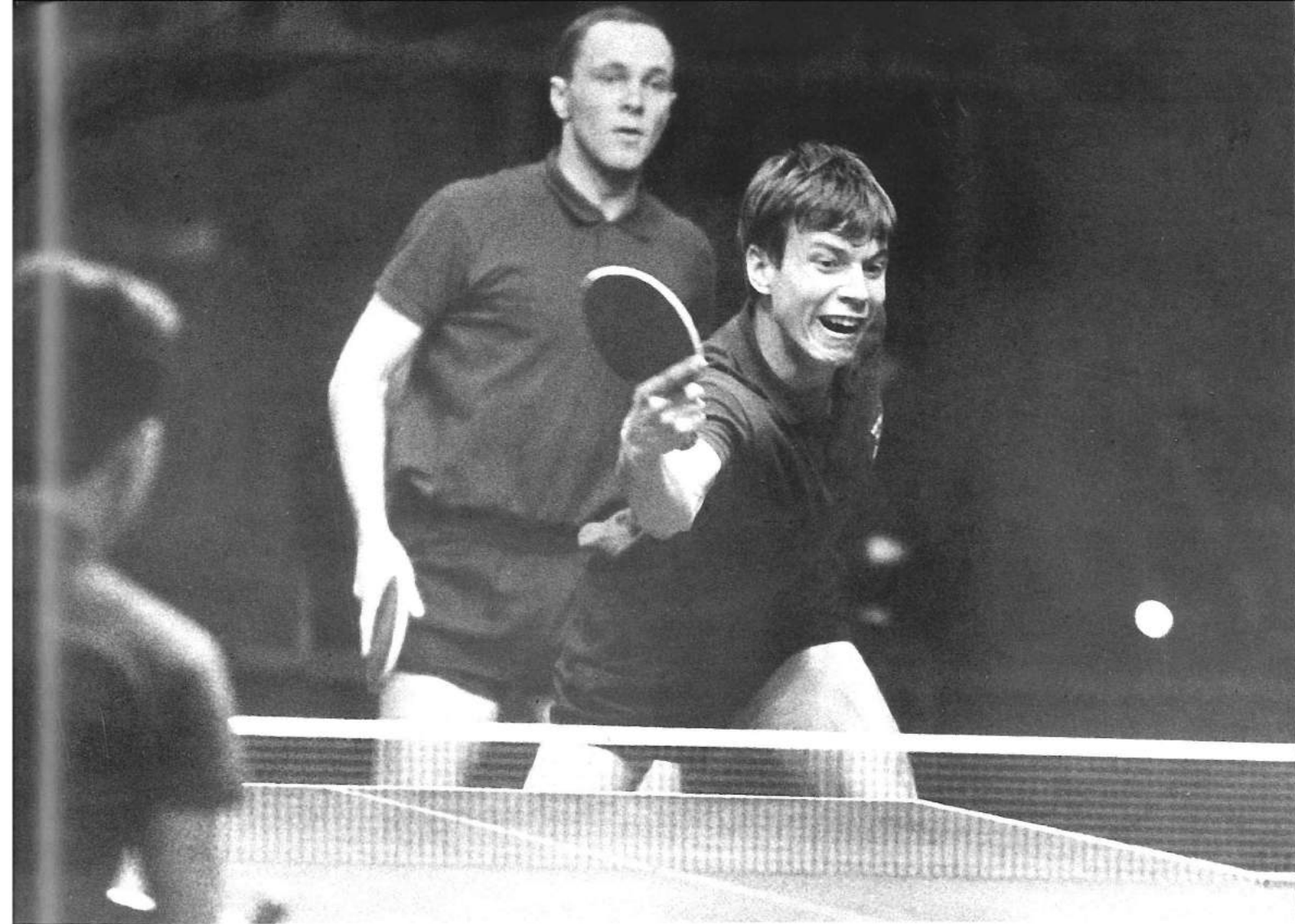
I princip har jag följt Kjells hela karriär från start.

En ärligare sportsman finns bara inte. Aldrig, aldrig någonsin, lät han en motståndare förlora en boll som var inne, men som dömdes ut. Eller tvärtom.

Kjell fick smeknamnet "Hammaren" i Budapest 1963 i samband med ungerska mästerskapen. Kjell och Hasse Alsér tränade, och plötsligt exploderade Kjells höger. Alsér såg ingenting, eller hann aldrig. Undrar om Kjell själv hann med?

-Du, Törs hammare, skrek Alsér.

1964 blev det EM-guld i singel och lag i Malmö. Skrivaren av dessa rader fyllde då Eskilstuna-Kurirens

ETT VÄRLDSMÄSTARPAR. Hasse Alsér & Kjell Johansson tog guld två mästerskap i rad -1967 och 1969.

sportsidor med "Hammaren". Jag var stolt och glad och tacksam för att känna denna bordtennis-Rambo så väl. Ja, han var och är en idol. Än i dag kan jag, och även Kjell förstås, förbanna de där kinesiska kantbollarna i femte set i VM-finalen mot Hsi En-ting. Det var i Sarajevo 1973. Då grät jag framför min 21-tummare i ungarlslyan i Jakobsberg.

Inte många vet om att Kjell under hela sin karriär, jag skriver hela, var skadad. Det började med armen 1963. 1967 började ryggen att krångla för att aldrig mer bli riktigt frisk.

-Ja, så var det, säger Kjell. 1965 lämnade Kjell Verdandi och Eskilstuna. Det blev Sölvesborg för 10 000 kronor och en etta med kokvrå. Två år senare lämnade jag själv Eskilstuna. Eskilstuna som idrottsstad dog nämligen en smula, när "Hammaren" lämnade Fröslunda och släntrade vidare här i livet.

THOMAS MALMQUIST

Kjell Johansson 5/10 1946
SINGELMERITER
VM: silver 1973.
EM: guld 1964, 1966.
Europa Top 12: segrar 1975.
SOC: segrar 1971, 1972. SM: sex guld.
ÖVRIGT VM: dubbelguld 1967, 1969, 1973.

"Nicke"

VM:s lagtävling kunde inte bantas – visst är pingis politik också

Icke, sa Nicke när han såg hur lagtävlingen i VM höll på att svämma över alla bräddar. Något måste göras, insåg även ITTF och tillsatte på ett councilmöte 1998 Bergström från Eskilstuna – född 7 mars 1930 och kort senare namngiven till Nils – som ordförande i en arbetsgrupp med upp-gift att skära ner antalet lag.

– Det slutade med att frågan bordlades. Då insåg jag att spelet pingis är politik också. Det var en stor besvikelse, säger Nicke.

Bakgrunden:

Den åtta man starka gruppen hade enats om en begränsning av VM-lagen till 16 eller 32. Alla utom Kinas representant. Men denne sa aldrig ifrån. Döm om Nickes förvåning när han som ordförande efter två års arbete skulle lägga fram gruppens noga genomtänkta förslag.

– Då reser sig kinesen och vill ha sextiofyra lag.

Det innebar att Europa skulle förlora mycket på förändringen, medan antalet nationer från Afrika inte skulle bli färre än tidigare. Vi kom ingen vart. Det var jobbigt.

Annars bryts han inte ner så lätt, Nicke, även om han drabbades av en liknande besvikelse i Qatar 1999. VM-värden 2000 skulle utses och Sverige var en kandidat.

– Jag trodde vi hade säkrat tillräckligt många röster.

Nu svek några personer och Malaysia vann omröstningen med 4–1. Typisk politik.

Nicke Bergström har haft en hand med på alla nivåer inom pingisen – med eller utan racket. Utbildningen på Grafiska institutet kom därför inte till användning under så många år.

Det började med att han som 13-åring erlade 25 öre i kvarten för att få spela i Fuxenhallen i hemstaden. Efter något halvår kom han med i BTK Orion innan han vandrade vidare till Eskilstuna BTK som 1946 gick upp i IK City.

Året före hade han blivit Sörmlandsmästare för juniorer och senare starter i SM förde honom till omgången före kvarten.

– 1955 var jag nära att sluta, betonar Nicke.

Efter att ha bott i Uppsala flyttade han till Göteborg 1958 och hamnade i BTK Linné. Några år senare var han

både spelare och lagledare. Inkräktaren knep DM-guldet 1961. Han meriterade sig för Göteborgs Bordtennisförbunds styrelse samtidigt som han fortsatte sitt civila jobb i Mölndal och Kungälv.

1976 blev han generalsekreterare i Svenska Bordtennisförbundet och slog sig ner i Stockholm. En tjänst som han pensionerades ifrån 1995. Då hade han haft inflytande internationellt i elva år.

– Jag efterträdde Lollo i ETTU:s rankingkommitté när han valdes till vice ordförande, minns Nicke.

1987 fyllde han upp efter polaren Lollo igen – i ETTU:s styrelse. Och fem år senare var han vice president. När ordförande Hans-Wilhelm Gäh från Tyskland avgick under mandatperioden ett år senare gick Nicke in som ordförande och valdes officiellt till posten ytterligare ett år därefter.

1997 var det dags att växla över till ITTF då han nominerades till exekutiv vice president.

Som sådan är han kvar.

– Ser man på historien har ETTU legat före ITTF, det är Europa som utvecklat pingisen, hävdar Nicke.

Nu tycker jag att ITTF borde tvinga fram kval till VM. Jag är uppriktigt förvånad över att vissa, intelligenta, personer på höga poster av förnuftsskäl inte driver saken.

Här låter han som en god ambassadör. Men tro inte att orden formell och högrävarande förknippas med honom.

Det var i BTK Linné Nicke Bergström fann det kamratskap som passade honom.

– Där bestämde vi att vi inte skulle ge oss in på några vidlyftiga affärer och köpa stjärnspelare.

Två gånger uttagen i VM-truppen, 1948 och 1951, plus ytterligare två starter i hemma-VM, besök i 56 länder, inklusive Sverige, i pingisens tjänst och närvaron vid lika många svenska mästerskap har inte precis underminerat tilltron till hans kunskaper, väl dokumenterade i frågesporter.

Alla episoder som inte kan nedtecknas i skrift ska vi inte tala om. Sätt er med Nicke och ni serveras en komisk rysare i nattmörkret på ett hotell i Östersund 1986 eller en reseskildring om hur han på ett mirakulöst sätt hinner med planet från Bryssel till Florens 1994. God underhållning.

Alla kineser är inte hans motståndare.

DIPLOMATEN. Nicke Bergström, en av de högsta förtroendevalda i ITTF, diskuterar det VM som aldrig blev av i Belgrad 1999.

– Det finns många vänliga människor i Kina som jag besökt mer än tio gånger.

Första gången var 1976. Då var Kina en strikt militärstat. I dag är det annorlunda. Tänk, alla bilar!

Det finns två länder han inte har något intresse att återvända till: Nordkorea och Indien, VM arrangörerna 1979 respektive 1987.

– Nordkorea för den stränga kommunismens skull och Indien för att jag blev sjuk av maten.

Att han kom att bli svensk representant i världen har Nicke lite svårt att förstå själv.

– Från början var jag inte intresserad av ledarskap. Det var tillfälligheter och övertalanden som gjorde att det blev så. Nu, efter alla åren, är jag tacksam för det. Under hela vägen har den sociala gemenskapen varit något mycket värdefullt för mig.

När pingisen inte har företrädare njuter 72-åringen livet på västkustön Orust och i spanska orten Torre Vieja.

Och i Eskilstuna, ofta tillsammans med gamla City-vänner.

ÖRJAN WESTBERG

Peter Wikström

Peter Wikströms bästa minne:

J-O:s omfamning av Jörgen

Av alla de fantastiska idrottshögstunder som våra pingisstjärnor bjudit på under så många år är det ett av de senaste som etsats sig fast mer än alla andra.

Den oförglömliga guldtriumfen i Kuala Lumpur. Guldfeften i februari 2000 hade de perfekta ingredienserna. Den kom i ett läge då de flesta trodde att den svenska gulderan i världspingisen var över. Den bjöd på tidernas mest dramatiska VM-final.

Det var finalen där fyra matcher av fem gick emot tipsen. Och för en gångs skull fick Jörgen Persson avgöra en riktigt stor final – och ingen var gladare än Jan-Ove Waldner för det.

Scenerna som följde när Liu Guoliangs boll missade den svenska bordshalvan med några millimeter och det svenska VM-guldet var klart var obeskrivliga. Jörgen Persson, som trots så många sina stora framgångar under hela sin karriär fått stå i skuggan av tidernas pingisgigant, stod där som vinnaren – och gladast var Jan-Ove Waldner.

Han sprang rätt genom barriären för att omfamna kompisen Jörgen i en sprudlande ohejdbar glädje större än J-O någonsin visat när han själv vunnit någon tung titel. Att vinna är stort. Att vinna tillsammans är större. Ett minne för livet.

Marie

Ingen drömlottning när hon 20-årsjubilerade med EM-guld

Det tog några år innan svenska bordtennisspelare kunde lika bra som ungrare, tjeckoslovaker, engelsmän och andra. När våra spelare väl lärt sig fick de andra veta var skåpet skulle stå.

Sveriges bordtennisdamer kom på efterkälken från början. Damsingel har funnits på VM-programmet så länge VM har spelats, liksom mixed dubbel. I Sverige tävlade damerna om SM-värdighet först 1946.

Som förklaring till att svenska damer haft märkvärdigt svårt att göra sig gällande i de stora mästerskapen räcker knappast detta. Vi har haft en hel del damer i det översta europaskiktet. Bara i undantagsfall har Sverige varit utan damrepresentation i Europa Top 12. En turnering där rankingplaceringen ligger till grund för deltagande – Ann-Christin Hellman har två vinster i E T 12.

Det var som förgjort, vad det gäller stora internationella mästerskap, tills en vacker april dag 1994 i Birmingham. Då slog Marie Svensson till och bärgade Sveriges första EM-guld i damsingel.

Tidpunkten kunde inte ha varit bättre vald. Efter en EM-final i lag för herrarna, där nära nog allt gick mot det svenska laget, kom det grus i maskineriet.

För första gången sedan 1978 såg Sverige ut att tvingas lämna EM utan en enda guldmedalj – då slog Marie Svensson, 27-åring från Baskemölla i Simrishamns kommun på den skånska östkusten, till.

Marie hade länge ansetts ha kapacitet för att ta en plats

HÅRTSLÄNDE. Marie Svensson har alltid haft snärt i slagen.

i europatoppen. Men det hade aldrig velat sig för den ambitiösa "gräbban".

– Jag har själv känt att jag har kapacitet för att vinna EM. Ingen av de andra som jag möter i EM är så mycket bättre, att jag är chanslös. Mitt problem har varit att jag aldrig klarat att spela bra genom en hel turnering.

– En dålig match, det räcker med en inte riktigt bra match, och jag har varit ute, sa Marie lugnt sedan hon varit totalt överlägsen i finalen.

Vägen till EM-guldet hade varit lång och tidsödande för europamästarinnan 1994. Men också dokumenterad. Alltsedan Marie som nioåring deltog i sitt livs första turnering, Hörbyspelen, har pappa Leif fyllt i och sparat alla hennes resultat. I EM-yrat, då alla ville veta allt om Marie, frågade någon om hennes första final. Marie kom väl ihåg att det var i hennes allra första turnering.

– Jag tror att jag slog Margareta Hansson från Glemmingebro i finalen, sa Marie inför ivrigt antecknande journalister:

– Du slog Katarina Nilsson, IFK Lund, i finalen. Men du minns rätt att du spelade mot Margareta Hansson. Det var i semifinalen för flickor C, men då förlorade du, fastslog pappa Leif.

Marie firade 1994 20-årsjubileum som bordtennisspelare. Hon minns hur det började:

– Tillsammans med mina föräldrar och min syster var jag bjuden på kalas. Jag tyckte inte att det var så roligt förrän det visade sig att det fanns ett bordtennisbord i huset. Vi började att spela och jag tyckte att det var jätteskoj, minns Marie.

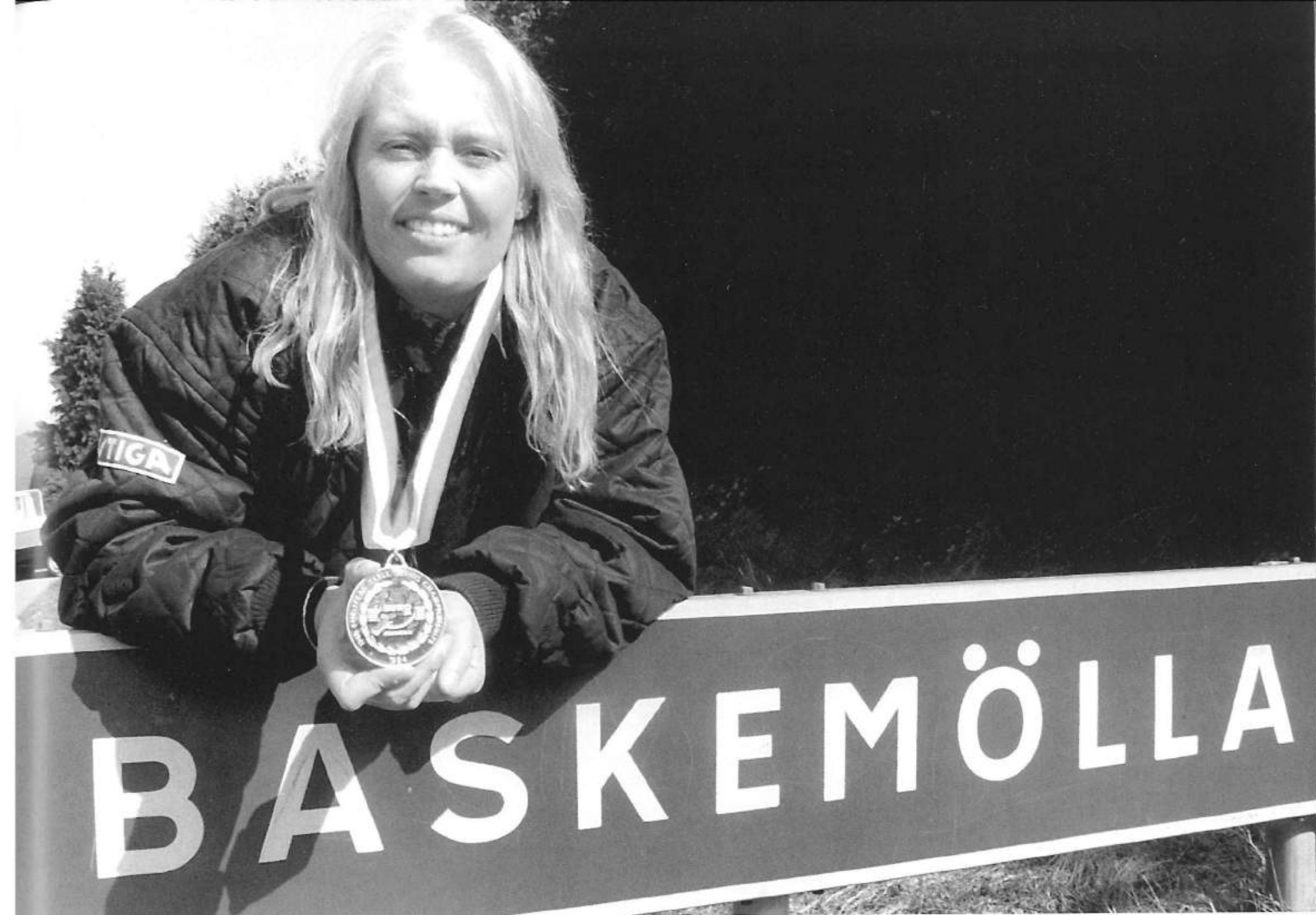
Pappa Leif med förflutet i den skånska distriktseliten såg snabbt till att Marie fick utlopp för sitt stora intresse. Bara något hundratal meter från den svenssonska villan i Baskemölla stod den gamla byskolan tom.

– Det var nog ganska idealiskt att växa upp på en plats som Baskemölla. Det fanns inte så mycket vi ungdomar kunde göra. Skolan blev en naturlig samlingsplats, där kunde vi spela pingis, sa Marie när hon visade media runt i sin hemby två dagar efter EM-triumfen.

Baskemölla hamnade i fokus som aldrig förr.

Baskemölla som tidigare mest varit känt för sin stengränd bakade kavring hamnade på alla läppar.

– Tänk att en världsstjärna växt upp här hos oss, sa grannar när trafiken in till Svenssons var som mest intensiv.

MARIE HYLLADES hemma i Baskemölla efter guldet i EM i Birmingham 1994.

Världsstjärna, ja. Marie uttalade efter sin EM-seger förhoppningen att avståndet mellan Asien, och då i synnerhet Kina, och Europa skulle minska. Kort tid före EM-segern hade hon varit i Kina och tränat en tid:

– Men det finns bara en väg att gå för oss europeiskor, vi måste träna och tävla mot dem så ofta vi kan.

Vägen fram till mästerskapet var besvärlig för Marie. Det handlade minst av allt om någon drömlottning. Statistiken från de sex matcherna berättar att Marie spelade 24 set. De båda matcher där hon inte släppte set var kvartsfinalen mot ungerskan Krisztina Toth och finalen mot Gerdie Keen från Holland. Vad finalflickorna gjort under natten innan finalen står skrivet i stjärnorna.

"Svea", som Marie kallas i pingiskretsar, kom till synes utvilad och samlad till den tidiga finalen. Gerdie Keen däremot såg allt annat än pigg ut: 21-12, 21-14, 21-18 talar om klasskillnad.

Det som förbundskapten Ulf "Tickan" Carlsson räknat ut höll – Keen klarade inte att stå emot Maries hårda forehand.

– Inget att undra på. Ingen i hela herrlandslaget har ett lika bra forehandsslag som Marie, sa en som vet hur det går till att slå hårda forehand, Tickan.

När Marie nu håller på och summerar en elitkarriär som varat längre än de flestas kan hon till sitt EM-guld lägga såväl EM-silver, tillsammans med Erik Lindh 1998

och Ilija Lupulescu, Jugoslavien 2002, i mixed, och silver i damdubbel med Rumäniens Otila Badescu, 1998 i damdubbel och brons tillsammans med Barbro Wiktorsson 1986, och i mixed tillsammans med Thomas von Scheele 1992.

20 SM-guld står på listan över belöningar. Däremot inget guld som klirrade i plånbok och bankfack efter EM-triumfen. En lång och blond svenska som utöver ett friskt utseende tillhörde världseliten i en stor idrott räckte inte för att charma dem som styr reklampengarna.

I dag läser "Svea" på sjuksköterskeutbildningen i Kristianstad. Något som innebär att hon trappat ned på sitt bordtennisspelande. Hon har kontrakt med Tysklands bästa klubb på damsidan, Langweid. Allt för att studie-skulden inte skall rusa i höjden. Marie Svenssons EM-seger är svensk dambordtennis största framgång under 75 år.

Jag tror mig ändå veta att ingen skulle bli gladare än Marie om kommande generationers "svor" tar ytterligare ett kliv och någon av dem vinner VM-guld.

ROGER GOTTFRIDSSON

Marie Svensson 9/8 1967
SINGELMERITER
EM: guld 1994.
SM: åtta guld.
ÖVRIGT EM: dubbelsilver 1998, dubbelbrons 1986, mixedsilver 1998 och 2000, mixedbrons 1992.

Pyongyang

*Öronbedövat jubel från 20.000
när Nordkorea vann första bollen*

Det märkligaste pingis-VM som någonsin arrangerats?

För mig - den gången utsänd av TT och Dagens Eko - kan svaret bara bli ett: tävlingarna i Nordkoreas huvudstad Pyongyang 1979.

Nordkorea, totaliserat och styrt med järnåra av gudaförklarade diktatorn Kim Il Sung, började kränga långt innan tävlingarna ens hade börjat.

Arrangörerna ville portförbjuda Israel och Sydkorea. Detta trots att man givit internationella förbundet (ITTF) löfte att alla som så önskade var välkomna att delta.

Vårt svenska förbund (SBTF) reagerade snabbt. Uppskjut tävlingarna eller ställ in helt, föreslog SBTF:s styrelse.

Men nordkoreanerna var benhårda. När delegater och spelare väl fanns på plats i Pyongyang våren 1979 började det storma på allvar.

Sverige protesterade på nytt och fick 19 nationer med sig. Men våra representanter Bengt Karlsson, Allan Eriksson med Nicke Bergström som observatör kämpade tyvärr förgäves. Israel och Sydkorea tvingades stanna hemma.

Stämningen var alltså inte särskilt uppåt när tävlingarna väl drog igång. Bevakningen av allt och alla gjorde inte saken lättare. Självt hade jag en övervakare - minst - som följde mig som en skugga under veckorna i Pyongyang.

Många kände sig pressade. En dansk spelare exempelvis tyckte att vistelsen blev för påfrestande.

I protest langade han ut ett porträtt av härskaren Kim Il Sung genom hotellfönstret. Sjänt gjorde man nu inte ostraffat. Polisen listade snabbt ut vem som stod för denna grova förolämpning.

Det blev polisförhör. Det sas att polisen var så upprörd att man ett tag till och med funderade på att sätta "förbrytaren" bakom lås och bom.

Lyckligtvis blev upplösningen odramatisk.

Medborgaren från Danmark släpptes och kunde återförenas med sina lagkompisar.

Sportligt blev Pyongyang ingen riktig höjare för svenskt vidkommande.

Först försvann bagaget på flygplatsen i Moskva. Det anlände lagom till VM-invielsen en vecka senare.

Individuellt slogs våra spelare ut före kvartsfinalerna.

I lag placerade sig damerna för första gången bättre än våra herrar i VM.

Damkvartetten Ann-Christine Hellman, Marie Lindblad, Anneli Hernvall och Eva Strömwall skrev pingishistoria genom att bli sjätte nation. Herrarna fick nöja sig med en åttondeplacering den gången.

Trots detta finns mycket att minnas i övrigt från detta märkliga VM i Pyongyang.

Herrsingelfinalen exempelvis. Den spelades mellan 22-åriga japanen Seijo Ono och världsettan Guo Yehua från Kina.

Ono gjorde sensation genom att vinna med 3-1. Ännu märkligare var siffrorna, 25-23, 21-17, 18-21, 3-0 (!).

Stackars Guo Yehua drabbades av en muskelbristning i vänster lår i tredje set som han dock lyckades vinna.

Fjärde och sista set blev nästan farsartat. Japanen ledde med 2-0. Kinesen sjönk ihop på golvet. Reste sig och gjorde ett tappert försök att fortsätta men ramlade efter ytterligare en boll ihop på golvet som en knockad boxare.

Kinesiske lagbossen Li Fu-jung signalerade i det läget att matchen var över.

På den här tiden anklagades kineser då och då för att spela vänskapspingis.

Det vill säga - de lät motståndarna vinna för den goda sakens skull. Vänskapspingis fick vi nu inte uppleva i Pyongyang. Snarare tvärtom. Kineser och nordkoreaner var inblandade i veritabla hatmatcher vid ett par tillfällen.

Eller vad sägs om följande?

Huang Liang, Kina, rankad femma i världen, mötte nordkoreanen Cho Yong Ho i singelturneringen.

Kinesen ledde med 2-1 i set. I fjärde set fick han en boll klart bortdömd.

Protester naturligtvis. Men den nordkoreanske överdomaren stod fast vid domslutet.

Kineserna lämnade lokalen. Koreanen förklarades som segrare och Huang diskvalificerades. Nya protester. En jury upphävde diskningen och matchen kunde fortsätta.

HALLEN SOM KNAKADE när alla nordkoreaner skulle jubla över poängen mot amerikanerna. Matchen Nordkorea-USA blev en sällsynt prestigeladdad.

Kinesen vann med 21-17 i skiljeset. Då hade matchen med alla avbrott varat i nästan åtta (!) timmar.

Laddad stämning, minst sagt, fick vi också uppleva när USA mötte hemmanationen lagtävlingens första dag. Cirka 20.000 åskådare väntade med stor spänning på uppgörelsen.

Amerikanerna var av förstäliga skäl mycket illa omtyckta efter Koreakriget på 50-talet.

Redan första koreanska segerbollen i matchens första set resulterade i ett glädjevrål som jag trodde skulle lyfta taket i den jättelika arenan.

Och så fortsatte det hela lagmatchen igenom.

Varje koreansk vinstboll möttes av öronbedövande jubel. Spel på de 17 övriga borden var stundtals helt omöjligt.

Nordkorea vann med 5-1. Och i lokaltidningen Pyongyang Times behandlade man mångordigt den fantastiska segern.

Att Ungern samma dag slagit Nordkorea med 5-0 skrevs inte ett ord om. Man konstaterade bara att Ungern var ett bra lag som vunnit många framgångar...

En historia som rönt stort intresse var den om USA-medborgaren Ko Yong Li, tolk i det amerikanska laget.

När han var tio år flydde han från Nordkorea till först Sydkorea och därefter till USA.

I Pyongyang 1979 träffade han för första gången på 30 år åter sin gamla mamma.

En rörande återförening som slogs upp stort i Pyongyang Times och kablades ut i de stora nyhetsbyråerna.

Avslutningsvis bara en svensk framgång.

Vid internationella förbundets kongress invaldes Lollo Hammarlund i ITTF:s styrelse. Han fick 49 av maximalt 50 röster.

Detta blev inledningen på en lysande internationell pingisle-darriär som ledde ända fram till presidentposten i ITTF.

STEN-OLOF THORSSON

Olléns ord

*Året runt tränar slår pingisen
bryggor mellan socialgrupper*

Jag minns året 1976, när Svenska Bordtennisförbundet den 25 oktober skulle fylla femtio år. Det bällregnar över skåneslättan. Det är lördag morgon. Jag ska snart fylla sextiotre år, har bara två år kvar till pensionen. Om en stund ska jag köra ner till Radio/TV-buset i Malmö till motionshallen.

Där ska jag som vanligt om lördagarna träffa mina tre kompisar, före detta tävlingsspelare som jag själv, men några decennier yngre. Med SM, DM och seriespelsförflutet. Så ska vi köra ett par timmar stenhårt.

Vi är jämna, alla kan slå alla. Vi spelar serier och har utomordentligt väl reda på vem som vann senast. Det är kamp om varenda boll. Ilskna tjut och glada tjut, triumf och bitterhet. Efteråt är vi som våta trasor att vrida ur. Så in i duschen. Och så eftersnacket, om allt mellan himmel och jord, när vi sitter på britsarna i omklädningsrummet. Sköna inombords. Urlakade fysiskt men på härligt humör, vi skrattar och skämtar och trivs med livet.

Är det underligt, att jag vaknar varje lördag med en munter förväntan? Jag känner den dunkelt, medan sömnen släpper. Varför är det så här?

- Jo, det är ju lördag idag, pingis, om en stund ska jag iväg.

Är han mycket barnslig, den där Ollén? Att ungdomar kan tycka det vara roligt att spela bordtennis, det kan man ju förstå, de har ju så stort rörelsebehov. Men att en sextiotre års herre med gråa stänk och glasögon och ett seriöst och utsatt arbete, som det finns anledning att ställa intellektuella krav på, ska vara så road av att hålla på och ränna efter en liten vit boll varenda lördag.

Tyder inte det på en viss efterblivenhet?

Jo, visst gör det det. Jag hoppas bara att få vara lika efterbliven så länge jag orkar och att många andra får vara det också. För den efterblivenheten har gjort det understundom svåra livet mycket lättare att leva.

Efter veckans många långa sammanträden, programdebatter, ibland hetsiga åsiktsbrytningar, radionämndsärenden, löneförhandlingar laddade presskonferenser, byggnadsplanering, budgetanalyser, dramaforskande och remissläsning till långt in på nätterna - så härligt att få

koppla av vid pingisbordet! För hur intressant och spännande som mycket av vad jag håller på med dagligdags än kan vara, så kräver det dock stillasittande. Sitta på sammanträden, sitta vid skrivbord, sitta med böcker, sitta över skrivelser dagar, kvällar, nätter. Visst försöker man promenera så mycket som möjligt, gå de sex kilometrarna ner till Radio-TV-huset om mornarna, gå i trapporna på jobbet. Men ofta finns det ingen tid över till det. Det blir jäkt till bilen och jäkt till hissen och jäkt till flyget. Säkert är det åtskilliga som har det ungefär som jag.

Kramar ur en

Man blir explosiv inombords. Kroppen skriker efter någon form av fysisk aktivitet, som inte bara är lite nojsig utan som tar ut allt vad man har, ordentligt, kramar ur en. Men som dessutom är så rolig med sina inslag av lekfullt artisteri, att man dras till den, inte för att man bör motionera, av plikt, utan därför att den är så kul, så att man inte kan låta bli.

Detta har bordtennis. För mig och säkert för tusentals andra.

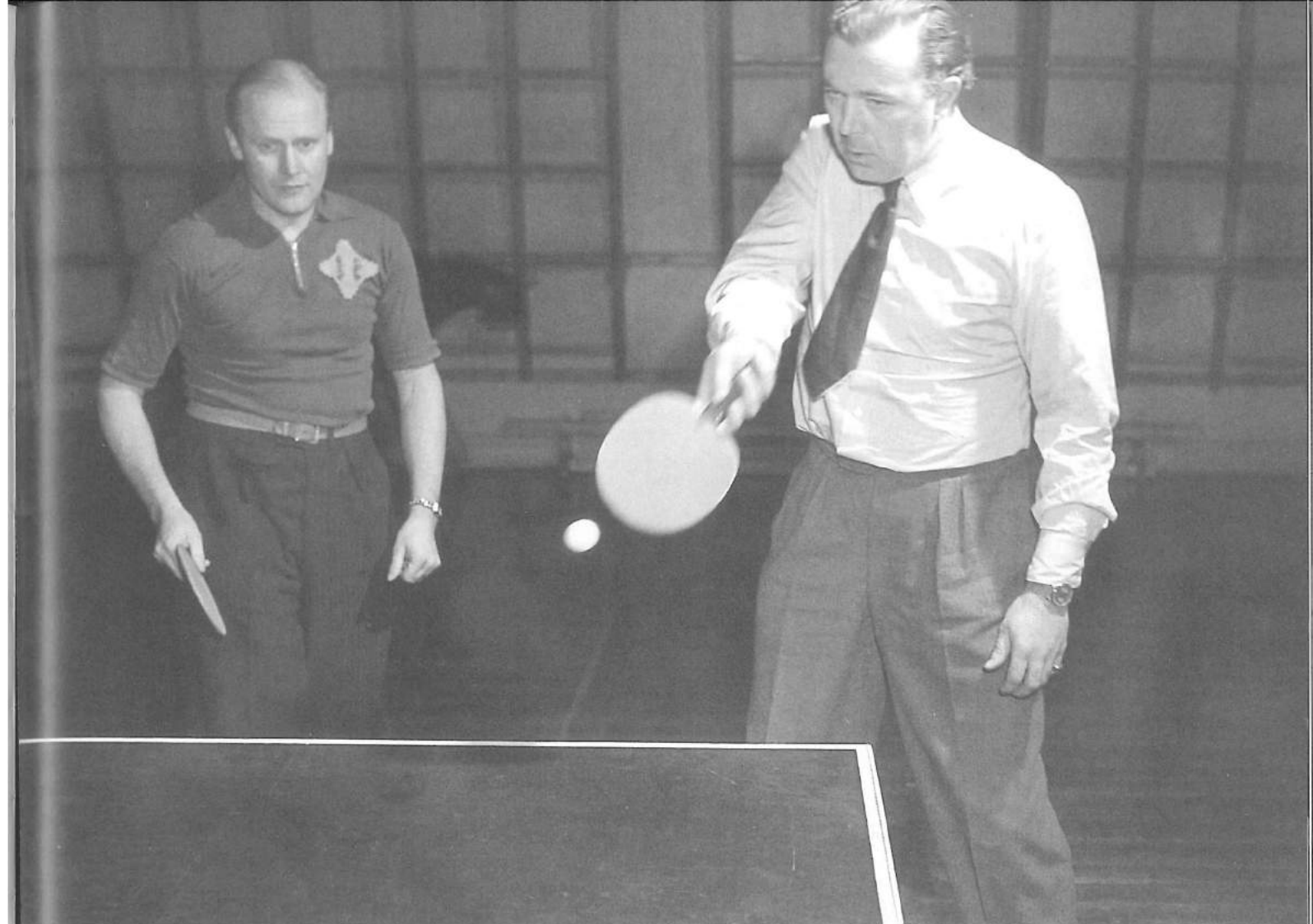
Länge har man vetat vilken bra sport bordtennis är för unga med bollsinn, och för de inte helt unga. Nu kan jag av egen erfarenhet intyga, att det kan vara en underbar sport också för "oss äldre", för oss som närmar sig pensionsåldern.

Man känner en stor tacksamhet för att den här sporten råkar finnas. Som ger fullgod motion. Åt nybörjaren, tävlingsspelaren, veteranen, kvinnor som män. Som inte är kostsam och tidskrävande för den som har ont om tid. Som kan slå bryggor mellan socialgrupper, knyta vänskapsband för livet. Som man sällan skadar sig i.

Som tränar upp reaktionssnabbhet och koncentrationsförmåga. Som man kan hålla på med året runt, oavsett om det snöar eller regnar.

Börjar jag lovtala bordtennis, så har jag svårt för att sluta.

Men då hör jag den kritiska rösten igen: äsch, Ollén är ju hedersordförande i Bordtennisförbundet, har varit elit-spelare och landslagskapten - det är klart han håller masken och pratar för varan, fattas bara annat! Innerst inne kanske han är led på alltihopa, men dammar av lite super-

OMAKA DUBBELPAR. Gunnar Ollén och prins Bertil hamnade på samma sida om pingisbordet.

lativer nu när förbundet ska fira jubileum och han blir bjuden på middag!

Att själv få spela

Men det är inte så. Visst har jag i tidigare år lagt ner en massa tid och arbete på att organisera och främja en sport som jag tycker om och tror på som en av världens allra bästa, visst har jag suttit ordförande på årsmöten, skött sekretariat, varit speaker på tävlingar, skrivit två böcker om sporten och gjort en film om den, hängt med landslaget under 30- och 40-talens tävlingar i utlandet - men belöningen har alltid varit att själv få spela!

Att få gå ner och slå en stund i hallen under sammanträdespauser eller på kvällen, att få träna mot de bästa spelarna, att själv få tävla. Jag har hjälpt till att lyfta upp svensk pingis från rökiga, svettluktande källarlokal för att själv kunna få spela under trevliga och hygieniska förhållanden. Jag har försökt arrangera intressanta tävlingar för att själv få vara med och tävla i spännande sammanhang. Det har varit en fruktansvärd egoism alltihop och ingenting att tacka för - däremot känner jag en djup tack-

samhet mot den sport som hela livet igenom har gett mig så oförtjänt mycket, fysiskt, psykiskt och allmänmänskligt. Så mycket glädje. Det är därför jag lovprisar.

Fyra stycken satt på ledaren

Vad skulle det till exempel ha blivit av mig som ungdomsledare, om jag inte hade haft bordtennisen? I tio år slet jag oavlönat om kvällarna bland pojkarna i Gamla Stan i Stockholm. I Mäster Olofsgårdens nystartade settlement, som det hette på den tiden, hemgård eller fritidsgård som det heter idag.

Jag glömmar aldrig första kvällen. Det var våren 1932, jag var arton år och student sen ett år. Pastor Grefberg i Storkyrkoförsamlingen hade sagt, att nu måste studenterna göra en insats, inte bara sitta på Kungliga Biblioteket och Humanistiska Biblioteket, umgås med varann och vara finkulturella.

Lokalen var Stadsmissionens våning fyra trappor upp vid Stortorget 3, snett emot Börshuset. Redan i portgången hörde jag oväsen däruppfifrån. Jag hade läst i tidningen

att ett fjortonårigt busfrö som fått tag på en burk rödfärg hade öppnat ett fönster som hörde till klubblokalen och hållt ner över en passerande dam som fått påsen förstörd.

När jag kom in i tamburen, var det första jag fick se en av mina studiekamrater från Högsolan, Eric Lilliehöök, sedermera bibliotekarie i Sigtuna. En lärd och försynt, lite världsfrånvänd böckernas man. Han låg under rockhängaren, hade tappat sina glasögon. På honom hoppade och gungade fyra stycken vilda killar i tio-tolv-årsåldern. Han försökte le åt sin situation men hade förtvivlan i blicken. Mitt första jobb som svensk ungdomsledare var att slita bort fyra plågoandar och söka få honom att stå upprätt.

Kom inte hem sönderslagen!

Sen gällde det. Det låg spänning i luften. Grabbarna hade hört att det skulle komma en ny ledare. Själv hade jag läst i tidningarna om gangsterligor i Gamla Stan, om förvildade tonåringar och svåra disciplinproblem i skolorna. Det var därför settlementet hade startats, med mönster från slumkvarteren i Londons East End. Ett tjugotal pojkar i sin bråkigaste ålder slogs och skojade och jagade varann, när jag kom in i stora salen. Det var ett helvetiskt oväsen.

Där stod ett par pingisbord också, omålade skivor på bockar. En sju, åtta grabbar per bord brottades om några träracketar.

Hur ska det här gå?, tänkte jag. "Kom nu inte hem sönderslagen!", hade min mor sagt. Men gudskelov visste några av pojkarna att den nya ledaren skulle vara "fena på pingis" som det hette. Jag hade vunnit ett par småtävlingar och det hade stått i tidningen. "Vem är bäst på pingis", frågade jag.

"Det är Berra!", svarades i korus. "OK, då kör vi ett set. Flytta på er så vi får plats!" Det blev tvärtyst. Alla samlades kring bordet. Alla ville se hur Berra, en storvuxen grabb i femtonårsåldern, pulveriserade den nya ungdomsledaren. Men jag hade redan då min forehand. Så det blev tvärtom. Berra fick inte många bollar med.

Sen var saken faktiskt klar. Det blev plötsligt ordning på torpet. "Liraren som kunde ta Berra" fick med ens respekt med sig. Så startade det som så prydligt kom att kallas Storkyrkopojkarnas bordtennissektion. Hastigt anskaffades via en snickare några nya bordskivor med bockar. Vid varje bord tävlades efter seriesystem. Ingen behövde längre slåss om vem som stod i tur. Bäste man flyttades upp.

Det blev vi mot dom

Så småningom fick vi flera lag i Stockholmsserien, som hade ett antal divisioner och väl ett par tusen registrerade tävlingsspelare. Vi fick anslag till dyra riktiga pingisbord. Ungdomsledaren blev spelande tränare. Kom själv upp i den så kallade mästarklassen. Alla skulle spela mot honom, och alla fick spela, även de som var alldeles nya. Det allmänna tumultet övergick i ordnat tävlande. Vi

mötte andra klubbar, då var det vi mot dom. Sammanhållningen blev allt fastare. Vi fick en hemmapublik.

Visst var det jobbigt, i synnerhet när jag några år skulle ha hand om träningen varje lördagskväll. Fästmon var måttligt förtjust. Men jag fick ju spela själv också, behövde inte bara sitta domare, instruera och starta matcher.

Jag fick många vänner för livet. Får än idag kort på födelsedan.

"Det är polisen i telefon"

Min gladaste stund var en sensommardag i slutet av 30-talet. Det ringde hemma. "Det är polisen i telefon", sa min mor lite oroligt. "Dom vill prata med dig". Vad har jag nu gjort för ont, tänkte jag. För en tid sen hade jag fått böta, för min cykellykta var trasig. Men det var kommissarien i Nicolai polisdistrikt, som hade en vädjan. Han undrade "om inte magistrern kunde börja med sin pingpong snart igen, för vi har ett helvete med grabbarna!" Saken var den att när ungdomsverksamheten i Mäster Olofsgården tog ferie under sommaren, slog man dank och ställde till rackartyg, den här gången med att hjälpa spritlangarna. Pojkarna stod på post och varnade när en polis var i annalkande, som tack fick de smaka på varorna.

Naturligtvis gick jag genast ner i träningslokalen, pastor Grefbergs madrasserade källare på Prästgatan, två trappor under jord, med medeltid i väggarna, och satte i gång höstens pingis.

Sen detta livliga 30-tal har jag varit övertygad om att bordtennis är en av de bästa inomhussporter som finns för att sätta pli på en skara pojkar i de oroliga åldrarna mellan åtta och femton år.

Vidgade vyer

Erfarenheten gjorde att jag sen gick in för att allt fler skulle få del av den insikten, på nationell bas. Och inom Riksidrottsförbundet, som först inte alls ville ha med bordtennis att göra.

Leksaksspel, menade Einar Råberg, brottargeneralen, med sina muskelsvallande olympiamedaljörer. Men han fick tänka om. Bordtennis i tävlingsform visade sig vara en krävande sport, idag världsomspännande. Sverige kom ju att bli en stormakt på området.

Jag ska inte fördjupa mig i den mängd andra glädjeämnen, som bordtennisspelandet och tävlandet har fört med sig för mig, men jag kan ändå inte låta bli att nämna en sak, som fyller mig med en alldeles speciell tacksamhet. Och som jag tror har gjort mig till en något bättre samhällsmedlem än jag annars skulle ha varit. Jag är född i en borgerlig miljö, min far redaktionschef, min mor lärarinna. I släkt och bekantskapskrets tidningsmän, läkare, lärare. Vid universitetet akademiker.

Hur skulle jag utan denna välsignade bordtennis ha kommit arbetarpojkar så nära som jag har gjort? När vi har tränat ihop, tävlat ihop? Hur skulle vi annars ha kommit att resa ihop, äta ihop, bo på hotell ihop, prata till-

FYRA ORDFÖRANDEN med längsta tjänstetiden i SBTF: Karl Albert Rabén, Erik Extergren, Åke Eldh och Gunnar Ollén.

sammans? Hur skulle jag annars ha kommit med på deras fester? Hur skulle jag ha fått förståelse för sånt som låg utanför min erfarenhet, löpande bandets stress, enahanda fabriksarbete, osund yrkesmiljö, ojämlik betalning, klasskamp och så vidare? Visst kunde vokabulären vara nog så rå och maneren inget vidare, men hur mycket av bussig hjälpsamhet, yrkesmässig skicklighet, värme och härlig humor - inte elak som på universitetet - kunde man inte hitta innanför de lunsiga, fläckiga jobbkärlädrarna!

Och hur skulle jag som chef för Malmö TV/radio med cirka 250 anställda ha fått en chans att vid luncherna få sitta tillsammans inte bara med diverse avdelningschefer vid någon sorts VIP-bord, utan också med varubud, kamerapassare och andra som jag spelade bordtennis med och brukade prata tillsammans med i omklädningsrummen? Jag kände mig mindre som chef än som lagledare, det som jag varit van vid sen så många år. Lagledare för ett sammansvetsat gäng nere i Malmö som kämpade om att vinna programmatcherna mot Stockholm och Göteborg i etermediernas allsvenska.

Akademiska sarkasmer

Men det var inte okontroversiellt. Jag glömmer aldrig min doktorsmiddag, med professorer och docenter och hela den akademiska faderullan i frack. Vi var två nybakade filosofie doktorer som av kostnadsskäl - tämligen luspanka bäge två efter nio, tio universitetsår utan de studielån som då ännu inte existerade - hade slagit oss ihop om en gemensam middag. Så skulle det hållas tal.

Min fakultetsopponent, en docent, höll tal för mig, srylligt lovprisande, på det vanliga akademiska viset. Jag satt lite disträ, hade helst velat gå ner på S:t Erikshallen och slå några bollar. Men så spratt jag till. "Vet ni", sa han med ett sarkastiskt leende, "att Ollén i själva verket lever ett dubbelliv? Vi är ju vana att möta honom i Kungliga Bibliotekets forskarsal eller på seminarierna. Prydlig! Men skulle ni nån kväll gå fel och råka komma ner på en sån där ping-pong-källare, eller bordtennishall, som det visst så fint heter, några våningar under jorden, i skumrasket, då kan ni få se honom stå där vilt sluggande med alla stans springschasar och plåtslagarlärningar. Och då kan jag försäkra er att Herr Doktorn varken ser prydlig eller lärd ut!"

Auditoriet såg roat ut. Professor Martin Lamm, min vördade lärare, verkade lätt konsternerad över denna oväntade infantilitet hos en av hans blivande docenter. Jag svarade ingenting, det var ju sant det som sagts. Men jag kände hur jag blev förbannad över flinandet och tänkte: "Gosse, du vet inte vad du har gått miste om i ditt elffenbenstorn. Du känner säkert inte en enda springgrabb eller plåtslagare. Skulle inte kunna snacka med dem. Skulle inte vilja heller. Men den förnämliga sport som råkat bli min, har hjälpt mig att lära känna människor, vars förtjänster du inte har en aning om, människor, som kanske på sitt vis är precis lika fina som du, och det är jag glad och stolt över".

GUNNAR OLLÉN

Alsér

EM-finalen mot Korpa 1970 var en konstnärlig uppvisning

Under några novemberdagar och kvällar 1956 spelades helt enligt en gammal tidtabell Västergötlands DM. Det var då en 14-åring försedd med svampracket av ministorlek slog bela pingis-Sverige med häpnad.

Han, Hans Alsér från kvartersklubben Byttorps IF i Borås, vann rubb och stubb. Det enda han inte kunde erövra som 14-åring var titeln i oldboysklassen. Men vad gjorde det? Gusten Johnsson, svensk stjärna sedan 30-talet, fick ta hand om den nämnda titeln, men bara för att i herrsingeln bli totalt utmanövrerad av Hans Alsér.

Det blev mig förunnat att följa Hasses hela karriär. Och den blev just så lysande som DM-turneringen 1956 lovade.

Internationellt fick han ta emot sina första rosor under VM i Stockholm året senare.

Han hade avancerat till sjätte singelomgången, där dock världsstjärnan Ladislav Stípek blev för svår.

Tjecken som vann med 3-1 i set kommenterade spontant:

- Om ett par år har jag inte en chans mot den grabben!

BILDEN AV TVÅ STJÄRNOR: Hasse Alsér och Ichiro Ogimura, som blev svensk rikstränare efter VM 1954, diskuterar spelstilar.

Hasse svek inte heller denna på sitt sätt farligt frestande eloge.

Han visade sig vara en träningsnarkoman och en på de stora spelarnas vinnande detaljer oerhört nyfiken.

Han visade sig också snabbt vara den svenska elitens fotkvickaste och redan före senioråldern hade han döpts till "den svenske japanen".

Som 16-åring fick han landslagsdebutera vid EM i Budapest och i blågult blev han fast till och med 1971, då Västtyskland lockade med ett landslagstränarkontrakt.

Utan att gå in på allsköns statistik bör det kanske ändå nämnas att han 1960, på hemmabord i Borås, vann sitt första singel-SM, då de fyra tidigare årens mästare Björne Mellström besegrades.

Att Hasse SM-spelade mitt under pågående student-skrivningar var inte till gagn för - skrivresultatet.

Innan jag går in på några matchbilder från Hasses långa karriär kan det vara på sin plats att nämna något om hans person.

Den makalösa träningsviljan är redan nämnd. Under åren utvecklade han stor taktisk blick och hans totala koncentration på spelet under match var oomtvistad. Detta trots att han ofta redovisade splittring tätt in på matcher. Splittringen kunde ibland ta sig en del uttryck, inte populära i alla läger. Men oftast glömda, då han var den förste att be om ursäkt.

Nu till några matchglimtar:

* EM i Västberlin 1962: Hasse möter Eberhard Schöler, västtysk med en över världen fruktad defensiv.

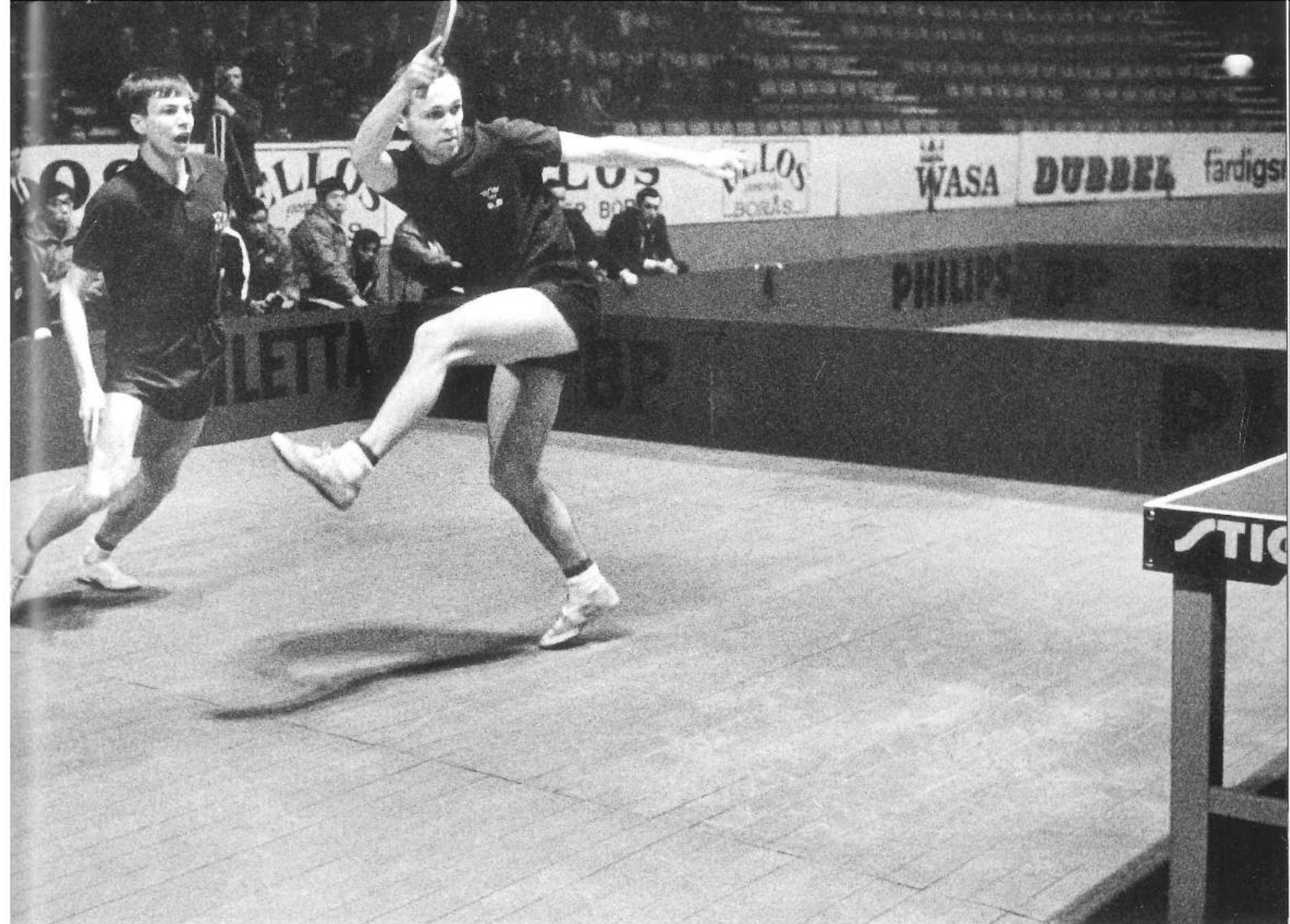
En laddad Hasse Alsér "lovar" att spela 0-0 ett set. "Han vinner inte över mig, eftersom hans offensiv bara inte finns."

Hasse lyckades med att spela 0-0 i ett av seten och under den lusiga bollningen vinkade han till publiken - inte populärt! - och gjorde sedan som han räknat ut.

Hans offensiv var överlägsen den handlingsförlamade Schöler.

* Final i samma EM: Hasse möter otippade finalisten Erich Arndt. En kvart före start studsar han fram mot den något skärrade västtysken och låtsas ryssa av spänning:

- Det är alltid extra spännande inför en final, lyder orden till den finalovane Arndt, som redan i matchöpp-

CIRKUS ALSÉR. En mer allround spelare har knappast funnits i Sverige. Hasse Alsér kunde det mestra och nådde framgångar i singel, dubbel och mixed (EM-guld 1962!).

ningen var blek om nosen och försedd med gummiarm.

Det blev 3-0 för Hans Alsér efter en knapp halvtimmes spel. Låt mig här apropå detta EM nämna att Hasse även vann mixed och det med västtyskan Inge Harst. "Ett totalt misslyckat par, ingen kan spela mixed", sa både svensk och västtysk lagledning före tävlingen!

Efteråt löd kommentaren: "I mixed kan allt hända".

* År 1970 hade Hasse visat fin form under SM. Han vann över Stellan Bengtsson/blivande världsmästare) i finalen och hade skaffat sig självförtroende inför EM i Moskva.

Det är här i den ryska huvudstaden som jag får se Hasse spela sin troligen bästa match. I fin balans och koncentration tog han sig till finalen i herrsingel där erkänt svåre och hårtslående jugoslaven Istvan Korpa skulle stå för motståndet.

Att säga att Korpa inte var med i matchen är att vara en aning världslos med sanningen - han blev totalt utmanövrerad av en Hans Alsér som spelade ut hela sitt taktiska och tekniska register.

Hasses 3-0-seger kom efter en konstnärlig uppvisning som jag varken tidigare eller senare sett honom prestera.

Även om Hans Alsér fortsatte i landslaget ytterligare något år och längre in på 70-talet vann SM för sin sista svenska klubb, Mölndals BTK, så blev hans EM-seger i Moskva ett storinternationellt avsked och detta av ett format som det är mycket, mycket få förunnat att få uppleva.

Det var tänkt att hans efter sin tränarsejour i Västtyskland skulle bli en stark och entusiastisk svensk förbundskapten.

Bara några veckor efter det han tillträtt 1977 ville det ibland omänskliga ödet något helt annat.

På väg till ett styrelsemöte i Stockholm blev ett flygplan med nedisade vingar så tungt att det föll med förödande kraft till marken.

Hans Alsér var en av passagerarna.

Pingis-Sveriges förhoppningar förbyttes en vintrig vintermorgon till en tung sorg som kanske aldrig tidigare.

STIG HAGBERG

"Tickan"

Med sitt fighterhjärta vann hann VM-guld i dubbla pingisroller

Ulf Carlsson är ett ganska vanligt svenskt namn och frågar man folk på gatan om de känner till en bordtennisspelare med det namnet är det förmodligen många som inte reagerar nämnvärt.

Säger man däremot "Tickan" målas för alla oavsett idrottsintresse någon minnesbild upp. Denne lille lintott tog TV-publiken med storm när han slog igenom.

Vem minns inte den fantastiska EM-lagfinalen 1980 i Bern. Klockan hann passera midnatt innan "Tickan" 01.22 kunde sträcka armarna i skyn efter att ha besegrat tysken Wilfried Lieck med 2 x 21-19 fram till 5-4.

Ett halvår senare blev han definitivt "Tickan" med hela svenska folket när han vann sin bejublade SOC-triumf i Karlskrona sporthall. Det är ett av mina bästa SOC-minnen.

I en härlig femsetare nästan pulveriserade han Guo Yuehua, världens bästa spelare vid den tidpunkten, i avgörande set. Den stämning som jag upplevde från läktarplats var helt enorm och publikens handfasta applåderande och skallade "Tickan", "Tickan", gav rysningar i hela kroppen. Så är det när idrott är som bäst.

Det är förmodligen "Tickans" skönaste triumf i singel genom åren.

Fast egentligen var det redan vid SOC 1978 i Norrköping som han slog igenom.

I Svensk Pingis lyste rubriken "En stjärna är född" överst, därunder en bild på "Tickan" i typisk posé och i texten skrev Sten-Olof Thorsson: "Så ska det gå till när en pingisstjärna presenterar sig på allvar. Med svenska folket på parkett. Framför TV-rutorna. Med massor av journalister på pressläktaren. Snacka om ett valt tillfälle!!!"

Efter SOC-triumfen 1980 väntade många och säkert också "Tickan" själv på en ännu större titel - men det blev inte ens ett SM-guld - i singel.

Som regerande SOC-mästare hade Ulf Carlsson stora förväntningar på VM 1981 i Novi Sad i Jugoslavien. I tredje omgången ställdes "Tickan" mot vänsterhänta kinesen Wang Huiyuan och allt var upplagt för avancemang.

I fjärde set hade svensken matchboll vid 20-19 men en kantholl räddade kinesen, som sedan vann matchen. Den

förlusten grämer kanske inte Ulf Carlsson nu längre, men jag vet att den har suttit i många år.

Kanske var det därför som de stora singeltitlarna uteblev? Totalt var "Tickan" uppe i tre SM-finaler men fick sträcka vapen i samtliga. På EM blev det som bäst brons i singel.

Det var i stället i lag och dubbel som "Tickan" firade triumfer i de största mästerskapen.

En klassisk sådan inträffade vid hemma-VM i Göteborg 1985. Vilket fantastiskt crescendo han och Mikael Appelgren bjöd på genom att i den allra sista finalen vinna dubbelguld.

Själv har jag flera minnen av Ulf "Tickan" Carlsson. Jag vet inte riktigt när jag såg honom första gången men ett tidigt minne är från en pojk- eller juniorlagsmatch mot Halmstad BTK i C-hallen i Halmstads sporthall. Det måste ha varit i mitten av 70-talet. Varför det minnet etsat sig fast vet jag inte, men redan då utmärkte han sig med sitt karaktäristiskt yviga spel med forehanden som främsta vapen. Och framför allt var han en vinnartyp som kämpade i alla lägen.

Det fighterhjärta "Tickan" hade som spelare överförde han också till sina adepter i sin roll som landslagscoach. Flera av landslagsspelarna har betonat "Tickans" engagemang på bänken som avgörande för deras insatser i många sammanhang.

I lag fick "Tickans" fighterregenskaper ofta de övriga med sig och det blev totalt tre EM-titlar i lag varav ett som coach. I VM spelade han till sig två silver i lag och ett guld som coach.

Det gör "Tickan" unik i svensk pingis. Han är ensam om att ha varit med om att vinna VM-guld och EM-guld både som spelare och som landslagscoach.

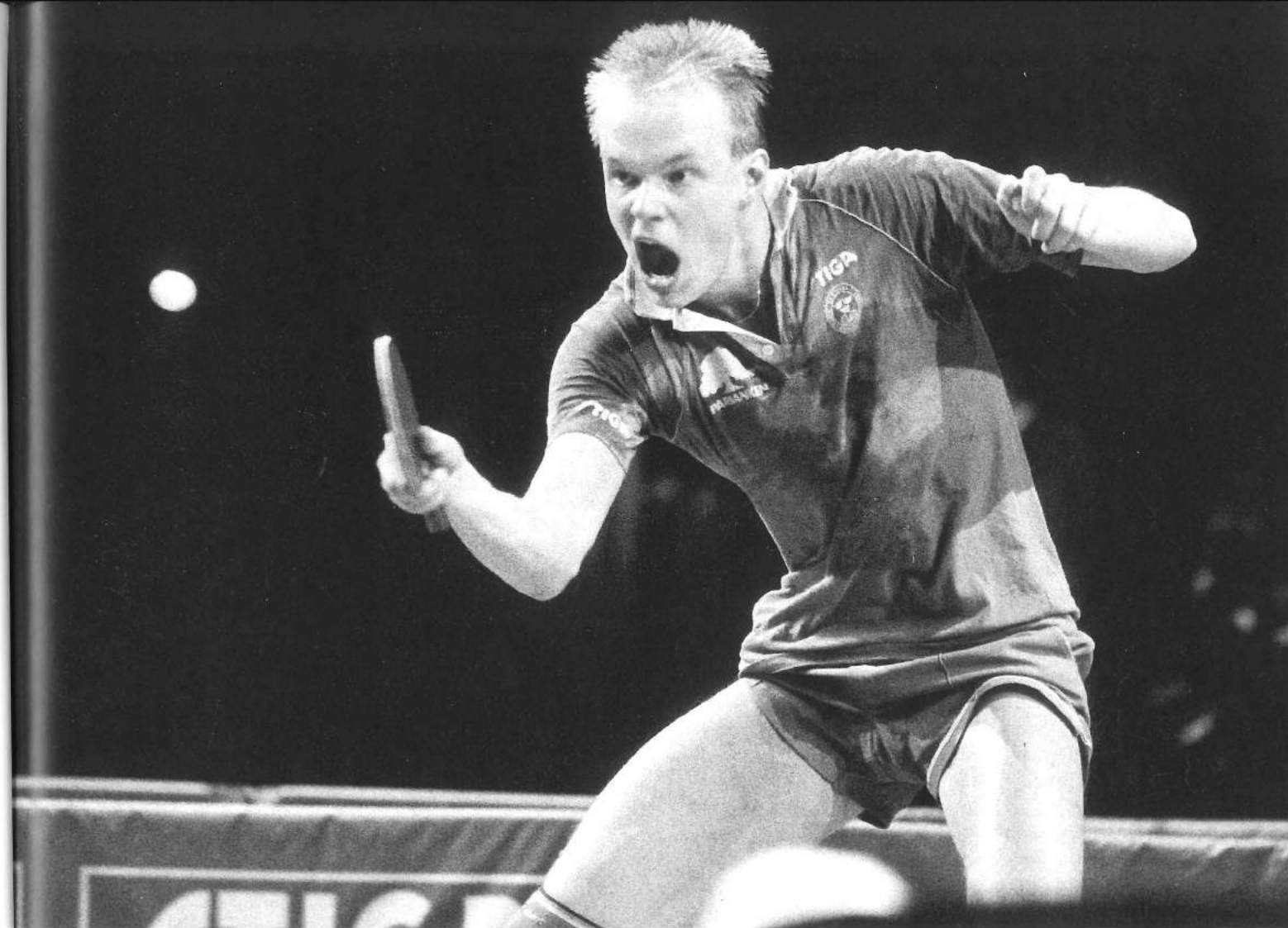
PER HÄLLSTRÖM

Ulf "Tickan" Carlsson 2/4 1961

SINGELMERITER

EM: brons 1986. SOC: seger 1980. SM: tre silver.

ÖVRIGT VM: dubbelguld 1985.

DEN TYPISKA BILDEN av fightern Ulf "Tickan" Carlsson. Han blev ett namn när han krossade världseliten i SOC i Karlskrona 1980. SOC-segern och dubbelguld i VM i Göteborg 1985 är hans främsta meriter.

Per Hällströms bästa minne:

Inte följde J-O mitt råd

Följande tilldrog sig några veckor efter OS 1992. Det var European Masters Cup i tyska Karlsruhe. Förbundskapten Anders Thunström befann sig med juniorerna i Finland och Peter Sartz kunde inte ensam ta hand om coachningen av Waldner, Persson, Lindh och Appelgren.

Undertecknad blev uppringd av Åke Berg som helt kort konstaterade:

- Du ska coacha!

Vågade man riskera att sätta in detta oprövade kort som coach? Vilka av spelarna ska tvingas utsättas för mig? "Bara" steg 2-utbildad till på köpet. Första "offret" - Jörgen Persson.

Jörgen klarar Fetzner i sömnen, så min insats på bänken skulle inte behöva äventyra segern, funderade Peter.

Förberedde lite sodavatten och slog mig ned ganska trygg. Gammal klubbkompis från Halmstad BTK, om tre set kan jag räcka fram kardan och gratulera.

Här skulle njutas pingis, tänkte jag. Vad händer?

En näst intill orörlig Jörgen tappar de två första seten. Hade Jörgen limmat skosulorna i stället för racketplattformarna?

Jag arbetade frenetiskt på bänken med allehanda tillrop och till slut fick världsmästaren fart på påkarna och mitt hjärta återtog normal puls.

- Jag måste ha fått felaktiga instruktioner i de två första seten, klagade Jörgen, med ett leende. Sedan var det J-O:s.

Han följde mina råd in i varje detalj. Därefter Waldner mot Primorac. Lugnt förstaset och jag tog fram ett taktiskt råd som Tomas Berner tipsat mig om, nämligen:

- Fortsätt så!

Inte följde J-O de direktiven. Jag tvingades återkalla minnet från steg 2-utbildningen och så, det räckte. Jag tänkte i mitt stilla sinne: vad lär man sig på steg 3? Så fortsatte vinster att ramla in. Vilken kometkarriär!

Fick höra att nyheten om min landslagssuccé spritt sig i tidningarna därhemma och att Anders Thunströms svärmoder ringde sin svärson och undrade om han skulle avgå. Du behöver inte oroa dig. "Thunis", men i ett avseende fick jag bättre betyg.

- Du lyckades i varje fall få på nummerlappen bättre än "Thunis", skrattade Jan-Ove Waldner.

Eldh

Kämpade med förbundets finanser och roades av sina frimärken

Åke Eldh född 1912, växte upp i Göteborg.

Redan i skollåldern var han intresserad av idrott och speciellt av bordtennis. Åke var själv en god spelare men redan tidigt framträdde hans ledaregenskaper allt tydligare.

När han 1949 flyttade till Stockholm fångades han upp av SBTf och 1950 valdes han in i styrelsen. Där anförtröddes han posten som kassör. Han skötte under flera år förbundets finanser med största noggrannhet och sparsamhet. Det var inga feta år för pingissporten på den tiden så det gällde att hålla hårt i kassaskrinet och det gjorde Åke.

Genom sina utomordentligt goda språkkunskaper utsågs han snart att representera förbundet internationellt. Redan 1954 valdes han in ITTF:s Advisory Committé. Han verkade där som ordförande i rankingkommittén och hade samma position i Equipment Committé. 1959 valdes han till Deputy President i ITTF, en post som han innehade till 1971.

Åke Eldh var predestinerad att efterträda legendariske Ivor Montagu när denne avgick 1967 men vid kongressen under VM i Stockholm "poppade" plötsligt generalsekretären Roy Evans upp som kandidat. Med hjälp av hård

"lobbying av det brittiska imperiet" valdes Evans till ITTF-president med röstsiffrorna 57-49.

I SBTf satt Åke Eldh som ordförande 1958-1970. Det var under hans tid på posten som Sveriges storhetstid i pingis byggdes upp. Något som han hade mycket stor del i.

Civilt blev Åke Eldh civilingenjör vid Chalmers 1935 och utexaminerades från Handelshögskolan i Göteborg två år senare. Efter att ha haft flera anställningar på olika håll i landet kom han 1949 till Riksbankens sedeltryckeri i Stockholm. Först som laborator, senare som överingenjör.

Åke Eldh var ingen stridens man. På ett vänligt och försynt sätt ledde han förbundets affärer under viktiga och framgångsrika år. Hans språkkunskaper, förhandlingsförmåga och diplomatiska läggning gjorde honom också i hög grad skickad att delta i det internationella arbetet.

Vid sidan av idrotten var Eldh på sin fritid en hängiven filatelist. Han specialiserade sig på frimärken med bordtennismotiv. Vid sin bortgång 1974 innehade han en unik kollektion som enligt Åkes önskemål donerades till ITTF.

PINGISEN VÄXTE, även om denna mastodontracket aldrig godkändes för tävlingsspel. Åke Eldh, en av förbundets ordföranden, omges av Tage Flisberg och Stiga-chefen Stig Hjelmqvist.

Sagt

Mikael Appelgren med anledning av beslut om (1983) att racketen skall ha olika färg på de båda sidorna:

"Kineserna är för bra i alla fall. Det hjälper inte om racketen är både griskär och gredelin, de hittar bara på något annat djävulskap i stället".

Ichiro Ogimura som vid ett flertal tillfällen gästade Sverige som tränare och som lärde sig några svenska ord och meningar framförallt av söderkisarna. Sina språkkunskaper demonstrerade han ofta när han ute i vida världen mötte svenskar med hälsningen:

"Hej. Herrejävlar va' det är kallt i Norrland".

Lollo Hammarlund då årsmötet 1983 avslagit förslag om ändrade övergångsbestämmelser.

"Finns det nå't djävligare än idrottsmän som inte får tävla".

Ulf Bengtsson när han blivit Europamästare 1984 efter finalseger mot polacken Grubba.

"Visst är jag etta i Europa i dag. Men i morgon är jag sexa i Sverige".

Prins Bertil som är närvarande vid lottningen inför VM 1949 i Stockholm som sker med numrerade kort:

"Det här va' kul, nästan lika roligt som poker".

Stockholms-Tidningen i referat från VM 1928 i Cirkus, Stockholm. angående damsingel.

"Till slut kunna vi omtala att fru Lövdahl och lilla kända fröken Westberg hastigt och lustigt eliminerades ur tävlingarna. Den förstnämnda gjorde dock duktigt motstånd mot österrikiskan fru Tamm".

Bengt Grive efter SM i Linköping 1957 med anledning av svampgummiracketens vara eller inte vara:

"Undertecknad anser att varje nybörjare skall använda vanligt gummi med vilket man lättare kan kontrollera bollen. Det är därför som en spelare som Uddevallas Rolf Jönsson otvivelaktigt lovar mera än 14-åringen Hans Alsér, som blint lutar på sin svampunderskruv medan Rolf med vanligt gummi redan har ett stort upplagt spel".

Stockholms-Tidningen referat av semifinalen i lag Ungern-Tjeckoslovakien vid VM 1957 i Kungliga Hallen:

"I det ungerska laget framträdde politruken Sido, den valnackade och svartmuskiga ungraren, som en stor karaktär, mönstret för en målmedveten folkdemokrat men variationen var obetydlig och charmen ringa. Hans motståndare var den tjeckiska tranan (han är väldigt lång) Vybnanovsky, en framtidsman utan framtid".

Jan-Ove Waldner, 15 år när han vid SOC i Karlskrona 1980 tillfrågas av TV-reportern Ingvar Oldsberg om han är villig ställa upp för en TV-intervju:

"Ja, men bara om det går fort".

Lars Forssell, akademiledamot:

"Sverige har de bästa bordtennisspelarna i världen. Kina? De tillhör inte denna värld".

Ulf Thorsell, landslagsspelare på 70- och 80-talet, på ett flygplan Chicago-St.Louis under landslagets Amerika-turné 1975 – gänget spelar kort då planet kommer in i ett flertal hiskeliga luftgropar:

"Uffe HJÄLP! Det här blir min begravning. Och jag som har så bra kort".

Peter

*Franska visiterna blir inte långa
eftersom familjen är viktigast*

Tryggheten bemifrån var total.

– *Trivs du inte, så är du alltid välkommen hem, fick han veta. Det var därför som Peter Karlsson vågade ta steget, som 15-åring, från föräldrabemmet i Stenstorp i Västergötland, till pingisgymnasiet i Falkenberg.*

Han var nummer tre i den fyrtaliga syskonskaran - en enveten rackare som inte ens alltid vann pingisdusterna vid matsalsbordet.

– Min bror Janne var bättre. Men han var nog inte lika bra på att lägga ner all sin energi på en idrott, säger "Kalle".

Och tog klivet, från Västergötland till Halland. Och trivdes. Det tackar många för, alla de som haft förmånen att få njuta av "Kalles" pingiskunskaper.

Men han visade inte direkt vad som skulle bli.

Visst hade "Kalle" talang, men det var andra som var bättre.

– Jag var aldrig bäst under juniortiden och hade nog en sen utveckling.

Men andra ingredienser - enveten tjurighet, envis träningsflit och en ständig vilja att utvecklas - styrde Peter mot toppen och mot jobbet som pingisspelare.

Han ångrar knappast sitt yrkesval själv. Inte med facit i hand, med erfarenheter från svensk, tysk, belgisk och fransk proffspingis.

Inte när han nu, i Nevers, har fått smaka på det franska levernet - god mat och goda viner.

Men de franska visiterna blir aldrig speciellt långa.

Hemma i Falkenberg finns fru Åsa och tvååriga dottern Wilma. Och för Peter spelar de i den absoluta elitdivisionen.

– Familjen är oerhört viktig för mig, konstaterar han.

Största ögonblicken i karriären - så här långt, får vi väl tillägga, eftersom herr Karlsson ännu inte - i början av år 2002 - känner av några värre ålderskrämpor?

– Utan att rangordna framgångarna, så väljer jag fyra höjdpunkter, säger "Kalle".

Valen är rätt självklara.

VM-guldet i dubbel i Chiba -91 tillsammans med Thomas von Scheele.

VM-laggulden med Sverige i Dortmund -89 och i Göteborg -93. Samt singeltriumfen i Bremen, vid det nya millenniets första europamästerskap.

– Dubbelguldet var en skräll. Laggulden var helt olika - i Dortmund var jag med som femtegubbe, i Göteborg fick jag förtroendet hela vägen.

Vid EM i Bremen svarade vår västgötske vän för en total taktisk triumf.

Den krokiga vägen mot titeln råkade när de svåra hindren Vladimir Samsonov och Jörgen Persson blev utslagna.

I finalen ställdes Peter mot kroat Zoran Primorac. TV-direktsände, med J-O Waldner som expertkommentator.

TV-tittarna undrade om det var telepati.

J-O sa hur han tyckte "Kalle" skulle lira. Och "Kalle" lirade som J-O förordade.

– Primorac var chanslös. Maken till konsekvent taktik, får man leta efter.

Efter banketten träffade jag Peter på spelarfesten. Han var sitt lugna jag, men visst njöt han.

– Jag har aldrig haft behov av att synas. Men det var faktiskt ganska roligt att stå i medelpunkten just då, erkänner han.

Den treåriga ekonomiska utbildningen på gymnasiet har legat i träda. Så vad ska herr Karlsson syssla med som "pingispensionär"?

– Klart jag ibland funderar så smått över framtiden. Drömmen vore att, i likhet med den internationella tennisen, kunna få chans att bli personlig coach åt någon lovande pingisspelare, avslöjar Peter.

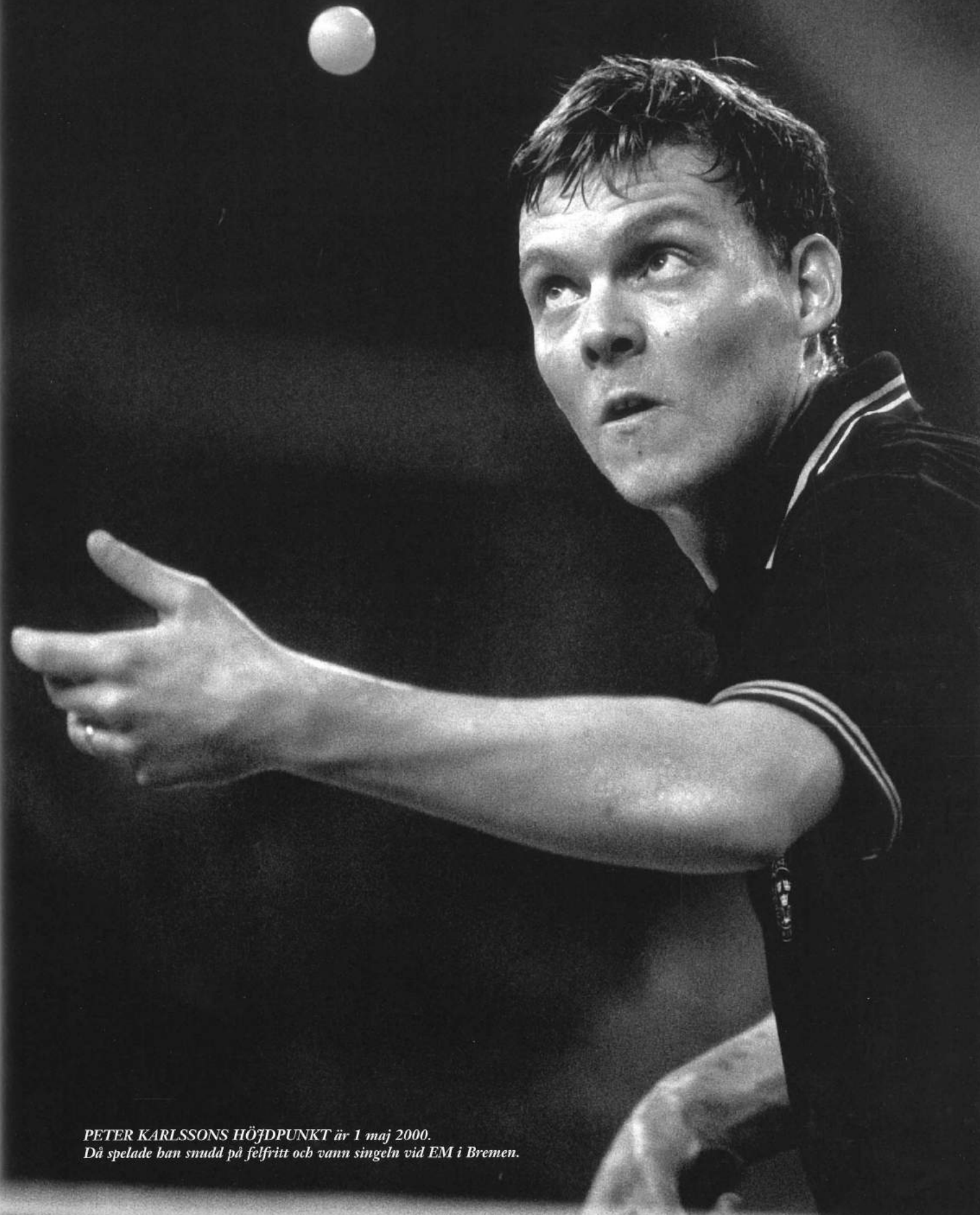
ANDERS FLINK

Peter Karlsson 29/5 1969

SINGELMERITER

EM: guld 2000. SM: två guld.

ÖVRIGT VM: dubbelguld 1991, lagguld 1989, 1991, 1993, 2000.

PETER KARLSSONS HÖJDPUNKT är 1 maj 2000.
Då spelade han snudd på felfritt och vann singeln vid EM i Bremen.

"Ekan"

*Den snabbaste som tog tid på sig
hade en härlig höst 1987*

Dagarna med Erik Lindh var många. Och långa. Och bisnande vackra. Han var kontrasterernas spelare under sina 15 VM-år (1981-1995) med det svenska bordtennislandslaget. Sist fram till bordet efter procedurer som gjorde omgivningen konfunderad, men snabbast när bollen satts i spel.

Nu när karriären sjunger på sista versen och han börjat vårda svenska pingisdamer (gratis till lagbronset i EM i Zagreb!) har vi rätt att undra:

Tog han sig extratid för att fylla på raketbränsle?

Det har väl inte undgått någon att vetgirige "Ekan", med ögon i nacken ibland, var ett viktigt hjul under den svenska guldvagn som rullade fram genom åttio- och nittiotial. Han var silvermedaljör i VM i lag tre gånger, det första 1983, innan han fick guldmedaljen om halsen 1989, 1991, 1993. Då hade han redan hunnit erövra brons i pingisens första OS 1988. Ett VM-brons fick han med sig i mixed och två EM-guld i dubbel, men aldrig syntes han till när det drog ihop sig i singel i VM (stopp senast i åttondelen) eller i EM (kvarten).

Och det är en vrågbild av en så skicklig och profilstark spelare. Vissa säsonger gick han fram som en tornado i de öppna mästerskapen ute i Europa.

Som hösten 1987.

Då vann "Ekan" i polska Lodz efter finalvinst mot hemmaidolen Andrzej Grubba i finalen och två förlorade set på hela turneringen. Då vann han i ungerska Budapest efter en krånglig finalmatch mot Kim Song Hui – nordkoreanen som han än i dag stöter på i Pingisserien Elit. Då gick han till SOC-final mot Chen Zhibin med världens finaste forehandsloop – "Ekan" fick ge sig i en femsetare efter att ha haft tre matchbollar i fjärde setet.

SOC skulle han tyvärr aldrig få vinna. Dock Europa Top 12 i nyutprovade skor i en utsåld hall i s'Hertogenbosch 1991, före J-O och Jörgen. Han studsade fram. Men det var mer hans egen förtjänst än skornas.

Apropå Top 12 måste "Ekan" ha tids- och setrekordet i denna uppskattade maratontävling som devalverats så kraftigt. 1984 i Bratislava spelade han 50 set av 55 möjliga. Lika med sju femsetare på elva matcher.

Erik Lindhs forehand, trimmad med hjälp av brodern

Johan hemma i Kungälv innan han senare begav sig till Mölndal, var så tjugig och effektiv att det gav eko på flera håll i världen. Den sympatiska tysken Jörg Rosskopf hade haft en förebild på vägen till genombrottet i Stuttgart 1992 då han korades till Europamästare. Erik Lindh.

Och stannar ni till och ställer de två spelarna mot varann inser ni likheterna.

Båda vänsterhänta.

Båda gängliga med betydande räckvidd.

Båda med extraordinärt bett i tillslaget.

ÖRJAN WESTBERG

Erik Lindh 24/5 1964
SINGELMERITER
OS: brons 1988.
Europa Top 12: seger 1991.
SM: guld 1985.
ÖVRIGT VM: lagguld 1989, 1991, 1993.

FULLT ÖS. När Erik Lindh hade sina vackra dagar gick det så snabbt att motståndarna inte hann med.

Roger Gottfridsson

Roger Gottfridssons bästa minne:

"Så här kan det bara inte gå till"

Hans Alsérs/Kjell Johanssons VM-guldet i dubbel i Stockholm 1967, Stellan Bengtssons VM-guld i Nagoya (då jag första och enda gången under 35 år på tidningen Arbetet blev utskäld för att vi inte fanns på plats), lagtriumfen i Novi Sad 1973, alla VM-gulden kring 1990 och Jan-Ove Waldners OS-guld i Barcelona 1992 men nej – det går inte att komma förbi den 4 april 1989.

Kvällen då små bordtennisbollar från Mikael Appelgren, Jörgen Persson och Jan-Ove Waldner enligt Svenska Dagbladets eminente Tecknar-Anders raserade den kinesiska muren.

Visst hade vi som fanns på plats i Westfalahallen denna härliga kväll visa förhoppningar. En blick på den kinesiska laguppställningen där det stod Jiang Jialiang, Teng Yi och Chen Longcan fick oss ändå att blekna.

Det vi frågade oss var om det hänt så mycket under de två år som gått sedan de samma kinesiska spelare släppt blott två set i lagfinalen i New Delhi. Det hade det!

Under långa och heta timmar arbetade sig "di svenske" lugnt och metodiskt fram mot VM-guldet. De fyra första matcherna gick till skiljeset men i dessa handlade det minst av allt om små marginaler, 21-15, 21-17, 21-13 och 21-16 i svensk favör. Värp Appelgren avslutade med att besegra Chen Longcan i två raka set.

Det som inte kunde hända hade hänt.

När Tomas Berner bara sex-sju år tidigare sagt att det visst gick att slå Kina i lag trodde möjligen en och annan honom.

Dessbättre fanns dessa "en och annan" i den svenska landslagstruppen.

Efter att i de tre närmast föregående VM-finalerna ha förlorat med 5-0, 5-1(!), 5-0 mot Kina var det svenskarna som stod överst på prispallen efter en upprisning som hur den än uppmärksammades ändå fick för liten uppmärksamhet.

Kina hade inte gett sig frivilligt. Det hade inte handlat om några "läggmatcher". Tvärtom, kineserna både krävde och fick byta domare. Inget trix var för simpelt för att få svenskarna ur balans. När som helst kan jag fortfarande sluta ögonen och drömma mig tillbaka till denna fantastiska kväll då det skrevs stor svensk idrottshistoria.

Jag har haft förmånen att få se idrott på högsta nivå över en stor del av världen – inget slår ut VM-triumfen i Dortmund!

Rabén

*Jo, han hade tid – och värvade
30 nya klubbar på bröllopsresan*

Som ordförande satt han i Svenska Bordtennisförbundet i tolv år, först 1938-45 och sedan 1952-57, och därmed i tid endast slagen av Ulf Lönnqvist.

Ändå var det bara tack vare en arbetskamrat och kompis från Sundbyberg som Karl-Albert Rabén över huvud taget hamnade inom pingisen. Tack vare O'Kay.

"Rabban" har själv berättat historien på vår gemensamma arbetsplats Aftonbladet, så jag har ingen anledning att misstro honom. På Aftonbladet började K-A Rabén 1 januari 1934, och under den legendariske chefredaktören P G Petersons och den i våra kretsar lika legendariske sportchefen Arne "O'Kay" Lidströms ledning var han tillsammans med märken som Sten "Stabben" Ahlner, Harry Ginman, Lars Håkansson och Harry E Johansson med om att bygga upp Aftonbladet till 30-talets och det tidiga 40-talets ledande sporttidning.

En vinterdag 1937 hade Gunnar Ollén och Erik Extergren, då ledare i Stockholms Bordtennisallians, stegat upp på Aftonbladet med föresatsen att engagera tidningens populära sportchef O'Kay Lidström som förbundsordförande. Men O'Kay hade redan så det räckte som sekreterare i Svenska Brottningförbundet, så istället sa O'Kay:

- Ni kan väl snacka med "Rabban" i rummet intill, han har nog tid. Så fick det bli.

Karl-Albert Rabén hade tid, och han kom att sitta i styrelsen i 20 år. Förutom åren som ordförande var han sekreterare 1946-47 och styrelseledamot 1948-51.

In i styrelsen kom han via den berömda kuppen på årsmötet i Huskvarna trettonhelgen 1938 då den gamla styrelsen från Göteborg tvingades iväg, och så kom det sig att den timide "Rabban" blev en av de revolutionärer som tillsammans med Erik Extergren (ny vice ordförande), Gunnar Ollén (ny sekreterare) och Allan Eriksson (ny kassör) kommit att kallas "1938 års män".

En framsynt styrelse som redan från början hade en klart uttalad målsättning: att göra sällskapsspelet pingpong till en sport.

Att fru Gun, som KA träffat på dåvarande spårvagn 15

(Sundbyberg-Stockholm ToR) och som han gifte sig med just 1938, inte kunde undgå att bli pingisintresserad var självklart.

Karl-Alberts och Guns bröllopsresa hösten 1938 gick till Hooks herrgård i Småland, "Rabban" hade fått 25 kronor i resebidrag från förbundet för att övernatta i Jönköping inför Smålandsförbundets årsmöte i Huskvarna, där han skulle övertala ett antal revolutionära Smålandsklubbar att ansluta sig till förbundet.

Resultatet blev 30 nya klubbar, men om detta var KA:s eller Guns förtjänst berättar inte gamla papper.

Karl-Albert Rabén dog i januari 1996, 83 år gammal.

LASSE SANDLIN

KARL-ALBERT RABÉN fick såväl vuxna som ungdomar att lyssna.

Hans Linné

Hans Linnés bästa minne:

1989 - en sanslös fest

Vi funderade på ett förhandsreportage inför lagfinalen i Dortmund-VM 1989.

Man vill ibland skoja till det. J-O, Jörgen och "Äppet" ställde upp på idén att kaka ris med pinnar.

Jag skrev något om att den kinesiska muren skulle falla i kväll.

Det var ett önsketänkande, det skulle inte hända, trodde vi innerst inne. Denna finalkväll i Westfalenhalle i Dortmund var något helt fantastiskt. Det skrevs pingishistoria. 5-0 till Sverige.

5-0, smaka på siffrorna en gång till. Kineserna tog inte en match. Otroligt och ofattbart.

Den kinesiska muren inte bara föll, den krossades i småbitar med svensk teknik och kyla. VM-guld i lag till Sverige. och bragdguldet kom senare på året som på beställning. Dortmund-VM 1989 var en sanslös pingisfest att minnas. Inte nog med lagguldet.

Två svenskar i singelfinalen - Waldner mot Persson - var den definitiva bekräftelsen på maktskiftet inom världspingisen.

Det var kul att vara där. J-O blev världsmästare. Han stod på tur att vinna.

Bästa 4:an

*Det här är stor sport
– och entusiasmen går i arv*

Vad är stor sport?

Det är när Jan-Ove Waldner greppar bollen, smeker den en extra gång, skickar den rakt upp, väntar på dess fall och med sin förtrollade racket drar till med en bastig handledsrörelse så att Vladimir Samsonov i pur förvåning fastnar, gjuts fast, på andra sidan bordet. Som vid serveesset i Manchester 1997. Helt tyst, innan den gapande hänförelsen övergår till beundran med applåder. Men stor sport är också Bästa 4:an.

Propagandatävlingen som lockat 700.000 spelare under 30 år och inte bara speglar bordtennisens alla dimensioner när bollen är i gång. Den ger så mycket mer. Även när bollen ligger still.

Ögonblicken är otaliga.

Grabben som placerar maskoten vid sidan av bordet och hoppas få hjälp av sin lilla nalle.

De uppspärade ögonen på läktaren där hela klassen sitter för att följa och stödja sin lagmedlem.

Tjuten.

Och springet; "Ja, förlåt att jag råkade komma in i din hage."

STELLAN SOM PRISUTDELARE. det har varit ett vanligt inslag i Sveriges största propagandatävling för bordtennis.

Trotset därför att inget stämmer: "Jag hade ju slagit in varenda forehand när jag spelade med klubben där hemma." Den otyglade glädjen.

Och än värre - förlusten.

Matcherna som inte spelar den minsta roll; "Det är ju så kul att vara här."

Disciplinen.

Oredan.

Gråten som förlamar den otröstliga.

Bästa 4:an, vars riksfinal under senare år förlagts till Jakobsbergs sporthall i maj, är som en filmstudio. Här skulle en regissör få alla önskemål om en bestämd sekvens tillfredsställda. Bara att plocka.

Det började säsongen 1971-72 då Hertingskolan från Falkenberg med en viss Ulf "Tickan" Carlsson vann tävlingen, också titulerad Stellan Cup. Första säsongen deltog 635 klasser, men redan 1973-74 var siffran uppe i

1779, som än i dag står sig som rekord. Numera ligger vi strax över tusen klasser.

- Bästa 4:an är med sin image så värdefull för svensk pingis rekrytering att vi måste försöka komma upp i sjuttio-tio-talssiffrorna, säger Mats Hedin, ny Bästa 4:an-ansvarig.

Hur det gick för "Tickan". Jo, bra. Åtta år efter Bästa 4:an-segern vann han SOC.

Entusiasmen ynglade av sig inom familjen. Så sent som 2001 blev äldste sonen Jesper sjuåring med Hjortsbergsskolan.

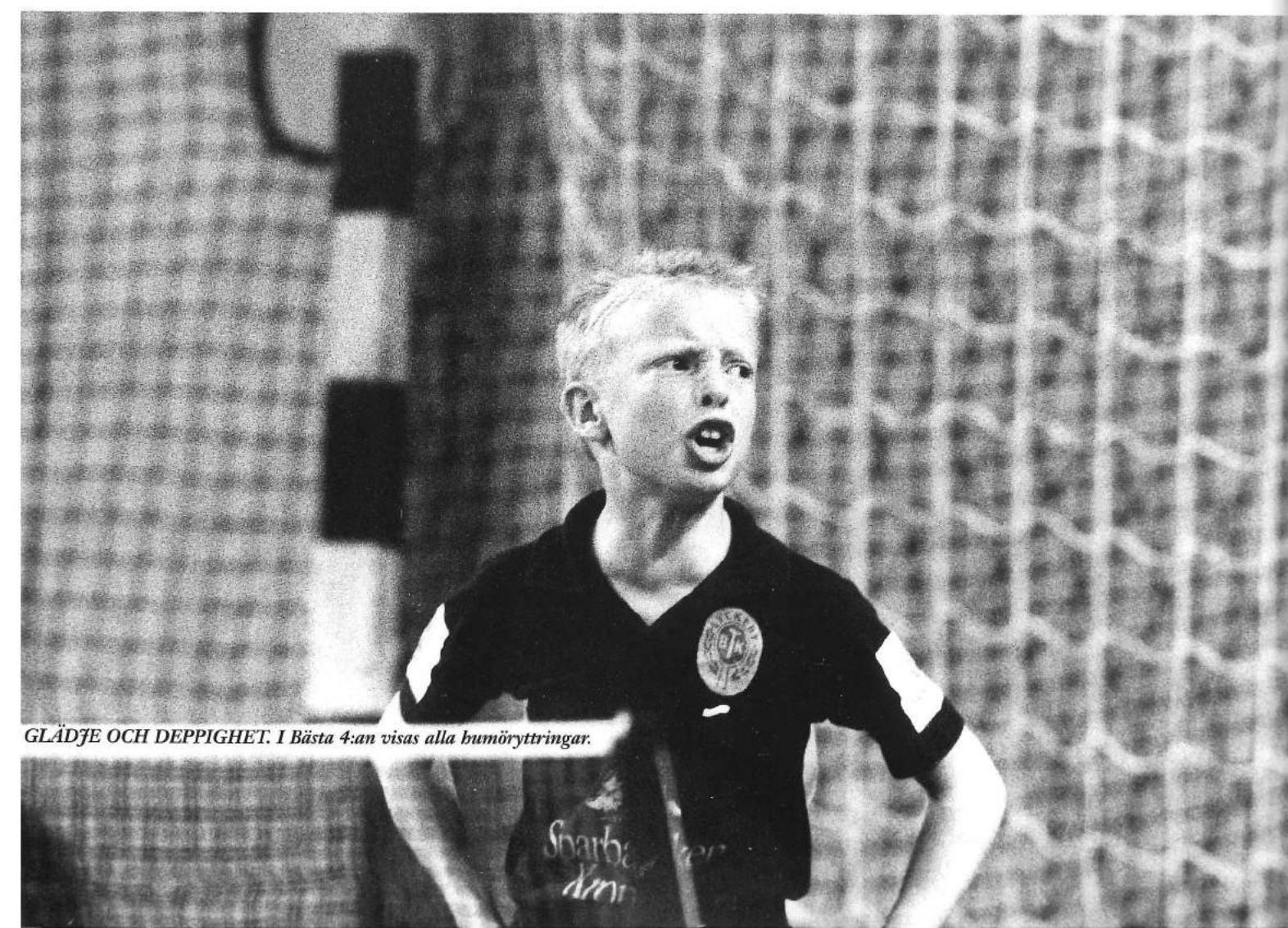
- Jag kan bli bättre än pappa, sa Jesper utan att medge att pappa var idolen.

- Men en bra forehand hade han, tyckte Jesper.

Här finns det sköna med Bästa 4:an: tron på framtiden.

Tron som svensk pingis aldrig får tappa.

ÖRJAN WESTBERG

GLÄDJE OCH DEPPIGHET. I Bästa 4:an visas alla humöryttringar.

Störst?

*Stellan eller J-O
– men alla landslag har satt avtryck*

Jätteklivet från pingpong i källaren till världssport tog ett antal decennier. Har man i stort upplevt den utvecklingen under 50 år är minnenas kam-mare sprängfull av höjdpunkter.

I backspegelperspektivet rinner oräkneliga bilder upp; vem vågade på 1950-talet satsa sin sista skjorta på att Sverige skulle bli världens främsta pingisnation?

Som reporter på Dagens Nyheter hann det bli oräkneliga närstudier i den internationella hetluften vid SOC-turneringar, EM-spel och VM-tävlingar, inledningsvis i Zagreb-EM 1960, då en av männen bakom det svenska pingisundret, Lollo Hammarlund, var landslagsledare.

En ung, uppkäftig och mycket kunnig trädgårdsmästare från Trollbäcken utanför Stockholm som länge inte ansågs riktigt rumsren och morgon för de fina bt-salongerna men slutade som ITTF-president. Tala om höjdarkarriär!

Som redaktör för förbundsorganet Pingis (en gång "bt") under ett antal år samt en rad årskalendrar och några instruktionsböcker inom gebitet blev det en märklig resa i idrottshistorien och nära samvaro med bollekvillebrister i olika perioder som Tage Flisberg, Björne Mellström, Kjell "Hammaren" Johansson, Jan-Ove Waldner. Storheter som inom sin era och under den materielutveckling som rätt var och en nått imponerande höjder i karriären.

Berlin-EM 1962 är en milstolpe i den svenska pingis-historien. Vi som var där levde ett rikt inre liv, begåvades säkert med ett och annat grått hår på läktaren och hann många gånger sväva mellan hopp och förtvivland, innan Hasse Alsér till slut besegrat hemmafavoriten Eric Arndt i finalen och bärgat vår första singelguld. Det var stort.

Sarajevo 1973 var något av det indiska reptricket; det omöjliga blev verkligt. Ett ungt landslag med Kjell Johansson i spetsen besegrade "omöjliga" Kina. Och Hammaren var några kantbollar från singeltiteln. Det var som Davids kamp mot Goliat. En rämnad kinesisk mur som med en gnutta flax blivit totalraserad, om inte Hsi En-ting haft den där lilla extra medgången i avgörande ögonblick. Man nöp sig i armen; jo, det var ingen dröm.

Vad som är störst? Kanske Stellan Bengtssons VM-guld i Nagoya? Eller på senare år Waldners många minnesvärda triumfer?

Olika epokers landslag och spelare har satt alldeles speciella och stora avtryck i sportens guldkantade framgångskapitel. Under en längre tid nådde våra lagväldsmästarna så märkligt höjder att de gång på gång dominerade nyhetsbilderna i Sverige, trots att VM-turneringarna kolliderade med Tre Kronors förhävande på samma mästerskapsnivå. Högre går knappast att nå på de idrottsliga höjderna!

RUNE MÅNZON

Genombrottet

*Öppenhet, nyfikenhet och utbildning
bäddade för vårt pingisunder*

Våren 1966 fick jag mitt första pingisuppdrag som sportjournalist, EM i London. Vädret och hotellet var lika skralt, det regnade faktiskt in i mitt rum. Men det gjorde inte så mycket, eftersom jag hamnat i en så fantastisk idrottsmiljö. Okunnig i pingisens detaljer var jag redan då, men kunskapsluckorna fylldes snabbt genom den öppenhet som den svenska pingisledningen visade direkt.

Här smög man sig inte undan, utan uttalade sig med dunder och brak om så krävdes, eller mer finstilt om det var lämpligt.

Senare, som redaktör för tidningen Pingis under 10 år (1968-78, nästan preskriberat alltså), insåg jag att det var något speciellt med svensk bordtennis. Framstegen var inga tillfälligheter. Direkt efter kriget hade svensk bordtennis gjort ett nästan efterblivet intryck, men efterhand ryckte man först upp i högsta europaklass och så småningom nådde man och etablerade sig som världsmästare.

Hur kunde detta ske? Hur kunde en liten bt-nation som Sverige, ta upp striden och till och med vinna över stornationer som Japan och Kina?

Här kan givetvis inte hela svaret ges, men jag tror att orsaken till framgångarna är nyfikenhet, öppenhet och en så småningom avtynande känsla av att ha betraktats som en avsigkommen källarsport. Ledare som Gunnar Ollén,

Erik Extergren, Lollo Hammarlund drevs av en lidelse för sin sport, men den parades med ett klart sinne för realiteter. Det gick inte att drömma och därför satsade man på utbildning, utbildning och åter utbildning.

Ogimura var överlägsen i VM-finalen mot Tage Flisberg 1954. OK, då reste man till Japan, man tog hem Ogimura som rikstränare och man skickade sina främsta spelare på läger hos läromästarna. Samtidigt byggdes en fin verksamhet upp på hemmaplan, både lokalt och nationellt. Den dynamiske Erik Extergren, som om han jobbat inom fotbollen, nog skulle ha varit en av svensk idrotts allra mest kända ledare, ledde utvecklingen. Han kunde hamna i bläsväder, men tog alltid smållarna och sitt ansvar.

Men han var aldrig ensam utan hade ett enormt stöd, även av dem som kunde uppträda som trätobröder. Öppenheten, nyfikenhet och utbildning - så skapades förutsättningarna för det som så romantiskt kallats för det svenska pingisundret. Mirakel av det slaget kommer aldrig ur ingenting!

SUNE SYLVÉN

Thomas Malmqvists bästa minne:

Då blev det ett bimla liv

Jag har aldrig, varken förr eller senare, fått så mycket skäll för mina Expressenartiklar i samband med bordtennis-VM i Birmingham 1977.

Det var och är intressant. Jag skrev att VM-finalen i herrsingel mellan japanen Mitsuru Kohno och Kuo Yao-hua var uppgjord. Jag gjorde det dagen efter i Expressen. Det var en läggmatch bland många, många andra i detta VM.

Det blev ett himla liv. Alla skällde.

Mina chefer på tidningen ringde och undrade om jag blivit totalt knäpp. Gamle hedersfarbror Erik Extergren (ordföranden i förbundet), Bengt Grive, representanter från Kinas ambassad och alla andra - jo, alla!

- Jovisst, kinesen lät mej vinna. Så var det!

I samma läggmatch-VM fick en okänd nordkoreanska vinna damsingeln. Flickan, jag har glömt namnet, slog fem kinesflickor på väg till VM-titeln. Läggmatcher!

Så var det med den saken. Hur kineserna tänker och förlorar i dag vet jag inte. Hur tordes jag skriva detta?

Tja, har man Christer och Kjell Johansson, Stellan Bengtsson och en mängd andra pingiskännare som sufflörer, är det inte alls så svårt.

Lars Sandlins bästa minne:

Guldminuterna 21.45 – 22.15

I ett Pingis-nummer från 1967 står rubriken "Något att berätta för barnbarnen om" över en artikel med min egen byline: Av LARS SANDLIN.

Och visst har jag berättat för dom. För Max, 12, och Leo, 9. För Pontus, 11, och Jesper, 9 - och jag ska, bara tjejkarna blivit lite större, också berätta om denna stora dag i farfars liv för Minja, 4, och för tvillingarna Filippa och Norea, 1.

Om när dubbelparet Hasse Alsér-Kjell Johansson på Hovet tog Sveriges första VM-guld i bordtennis i en femsetare mot Sovjets Anatolij Amelin/Stanislov Gomozkov.

Om, för att nu citera Pingis-artikeln: "Minuterna mellan 21.45 och 22.15 fredagskvällen den 21 april 1967, det är såna minuter som man kommer att berätta om för sina barnbarn om en sisådär femtio år. Dom kanske inte fattar det, fattar varför man då sitter där med tårar i ögonen och svamlar om mirakel, under och ännu mer otroliga saker."

Om det dramatiska svängiga femsetet där Hasseåkjell var uträknade åtminstone två gånger: 10-15, 15-15, 16-19, 19-19, 20-19, miss av Kjell 20-20, miss av Gomozkov 21-20 och bollen ut av Amelin 22-20!

En sån dag glömmes man aldrig.

Grundaren

IFK Göteborgs vänsterytter arrangerade både pingistävlingar och boxningsgalor

Svenska Bordtennisförbundets grundare och dess första ordförande, blev allmänt känd som "Ceve" Linde.

Han föddes 1890 i Göteborg där han också verkade största delen av sitt liv. Han kom att bli en av de stora ledarna inom svensk idrott och samtidigt verksam som sportjournalist. Redan som 15-åring medverkade han i Bohusläns Tidning, därefter från 1911 i "Nordiskt Idrottslif" för att 1914-16 i egen regi utge tidskriften "Idrott". Från 1916 blev Ceve Idrottsbladets Göteborgsskribent, en befattning han uppehöll fram till sin bortgång 1952.

Ceve Linde var tidigt ute för att befrämja bordtennis. Redan 1919 tog han initiativ till att anordna pingistävlingar i Göteborg och detsamma även i Malmö 1923, där Ceve arbetade 1923-1928.

Vid affärsresa till Berlin i januari 1926 blev Ceve inbjuden till det möte som sedermera var grunden till bildandet av ITTF i december samma år. Innan dess hade emellertid Ceve lyckats samla ett antal föreningar att tillsammans bilda Svenska Bordtennisförbundet 25 oktober 1926 i Stockholm där Ceve Linde valdes till SBTF:s första ordförande.

I december blev han också ledamot av ITTF:s första styrelse.

Ceve Lindes befattningar inom bordtennis blev relativt kortvarig, han avgick redan 1928, men han fortsatte hela

tiden att stödja vår sport och vid 25-årsjubileet 1951 donerade han ett vandringspris till segraren i herrsingel vid SM, ett pris som fortfarande lever.

Ceve Linde var en stor innovatör inom idrotten, bland annat arrangerade han de första boxningstävlingarna i Göteborg 1919, han var under en tid ordförande i Göteborgs Brottningsförbund. Under sin tid i Malmö tillhörde han styrelsen för IFK Malmö, Skånes Bandyförbund samt Skånska Automobilklubben.

Men det var fotbollen som var Ceves stora intresse. I sin ungdom var han aktiv som vänsterytter i IFK

Göteborg, en förening där han genom årens lopp innehade de mest skiftande uppdrag, från ordförande, sekreterare, kassör, till lagledare för A- och B-lag. Redan 1913 stod Ceve i spetsen för en kommitté från Göteborg som protesterade mot och ville avsätta den Stockholmsdominerade styrelsen i Fotbollförbundet, med legendariske "diktatorn" Anton Johansson i spetsen. Aktionen misslyckades och samtliga "protestanter" blev diskvalificerade. Ceve Linde kom dock senare att tillhöra Svenska Fotbollförbundets styrelse i 30 år, 1920-1950, och han var många gånger lagledare för svenska landslaget i fotboll.

Civilt var Ceve Linde till att börja med banktjänsteman i Göteborg men blev 1923 direktör för Annonss-Krantz i Malmö, men återvände 1928 till hemstaden.

NICKE BERGSTRÖM

Carl Linde

SBTF:s stiftare, och förste ordförande

Niklas Schiöler

Den frälste kan inte konvertera

Tidigt i ottan drog man iväg mot pilgrimsorterna. Tysta och andäktiga satt vi i minibussen och begrundade dagens kommande lidanden, uppoftningar och eventuella nåd.

Vid nio började ritualen. Alltid samma dräkt, alltid samma kroppsliga preludier, alltid samma mystiska tal att uppnå (som sekulariseringen nu bannlyst), dessa 21 offer för att få beträda nästa nivå. Och så de regelbundna hallerlujaropen, som på vårt tungomål uttalades "osza".

Mellan liturgins delar intogs oblatens svettiga ostmackor och vinet som kallades Gatorade eller Klar 2. Med denna heliga spis kunde man inhämta kraft att nå templets allra heligaste plats, altaret, eller finalbordet som vi sa.

Men vägen dit var smärtsamt krokig. Ibland var översteprästen med sin domarbok väl sträng och vid varje enskilt bord hänvisade fariséer till budorden. "Du skall icke svära vid motståndares nätrullare" löd ett.

För att rätt moral skulle inpräntas, hörde vi ofta av de gamla patriarkerna (Jerker, Lollo och Loa) liknelsen om den barmhärtige junioren som vid 20-20 i skiljeset erkände motståndarens kantboll, trots att ingen annan noterat den.

I individualismens Eden skulle man alltså tänka på sin nästa. Ett bud föreskrev: "Du skall visa hänsyn till din dubbelpartner så att denne åtminstone får slå vartannat slag". I de gammaltestamentligt patriarkala strukturer som råder inom denna religion fann man påbudet särskilt svårt att följa när partnern var av andra könet.

Bakom budorden låg en asketisk livshållning. Liv är lidande, träning är försakelse, bär din racket på ryggen upp till Golgata, sona brotten - och du kanske kan upphöjas på rankinglistan.

Och visst, man studerade budorden grundligt, eftersom straffen som kunde drabba en var uppenbara. Syndade man kunde det bli botfärd ner i seriesystemets helvetestratt för att följande säsong dväljas i en förtappad gårdsgårdsserie.

Sånt ville man undvika. Själv försökte jag följa ett eget bud: du skall icke förlora. Om än omöjlig att aldrig överträda lyckades man stundom följa den lagen - och man prisades omgående. Förvisso värdesattes himmelsk ära högst, men en del jordiska belöningar erhöles man: plaketter, Boråsknallar, möbler, de senare ibland i sån mängd att

J-O OCH KONSTEN. Det har Niklas Schiöler, tidigare Persson och själv framgångsrik i pingis i sin ungdom, skrivit om.

man redan då anade en tolvrummare i paradiset.

Så har då Pingis-Sverige blivit en rad vallfartsorter. Man konverterar inte så lätt. Stockholm, Göteborg och Falkenberg betyder inte i första hand huvudstad, Liseberg och laxmetropol, utan Brännkyrkahallen, Exercishuset och bordtennisgymnasiets träningslokal.

När jag drar fingret över Sverigekartan följer jag oemotståndligt de slingrande vintervägar som ledde till dessa offerplatser, till kyliga omklädningsrum, obekväma läktarplatser och saligt hägrande finalbord.

NIKLAS SCHIÖLER

Niklas Schiöler författare, senast till Konstellation. Beethoven, Tranströmer, Waldner (2001). Med namnet Persson vann han bland annat ett singel- och tre lagguld i junior-EM.

PingisPoängerna

Gummiarm

Begreppet "gummiarm" är ett av många nervositetsord. Frågan är om det inte för första gången användes i svensk idrott när urpremiären av SOC skedde hösten 1954 i Eriksdalshallen, Stockholms klassiska söderarena.

Den vänsterhänte unge sluggern från Vetlanda, Kurt Gustavsson, hade 2-0 och ett knippe plusbollar på Frankrikes världsspelare Amouretti.

Inför den sensationella vinstchansen började Kurt darra och fransmannen närmade sig.

Vi stod ett gäng pingisförgiftade och följde matchutvecklingen, då plötsligt Bosse Malmquist, hammarbyit och djurgårdare, skrek till:

- Titta, ser ni inte att Kurre har fått darren, en riktig gummiarm!

Vi glömde Kurt Gustavssons situation för några ögonblick och gav skrattande Bosse Malmquist (18 landskamper) vår uppmärksamhet!

Kände ingen i Paris

1947 arrangerades VM i Paris.

Det var hård kamp om de sista platserna i den svenska truppen. SBTF-styrelsen, som på den tiden hade hand också om laguttagningarna diskuterade ingående.

Till slut enades man om att "Bagar-Olle" Svensson, som spelade i Stockholms IF, skulle ha den sista platsen.

Inte minst därför att han vunnit en avgörande uttagningsmatch i Bengt Graves då nyöppnade bordtennishall på Vanadisvägen i Stockholm. Erik Extergren, då som nästan alltid vice ordförande i förbundet, var den som pläderade mest för Bagar-Olle. Erik bad därför att få bli den som personligen meddelade Bagar-Olle att han fått en plats i VM-truppen. Erik stegade, på sätt som bara han kunde, fram till Bagar-Olle, åskade tystnad och sa:

- Grattis, jag har nöjet att meddela dig att du tagits ut i den svenska VM-truppen. Jubel bland övriga i lokalen samtidigt som den uttagne såg allt annat än glad ut. Istället frågade han försiktigt:

- Var spelas VM?

- I Paris, svarade Erik. Bagar-Olle tittade ned i golvet och sa lågt, men inte lägre än att fler än en av de närmaste tappade hakan:

- Jag ber att få tacka nej till platsen i VM.

- Vad har jag i Paris att göra, jag känner inte en enda människa där!

Ungersk kantboll

Förr i tiden, då programmen i VM-och EM-turneringarnas tidsprogram medgav lite lek och samvaro, spelade ofta tränare och ledare en turnering. En turnering som höll god klass, det vimlade ju av gamla mästare i dessa roller.

Så var fallet också vid München-VM 1969. "De gamla kämparnas turnering" hade nått fram till finalen där gamle stormästaren Ferenc Sido från Ungern mötte vår betydligt yngre förbundskapten Christer Johansson.

Christer tog inte matchen så allvarligt utan lattjade mest. Det hade också alla uppfattningen att Sido gjorde. Väl framme vid matchboll för Sido koncentrerade sig Christer och utjämnde med en boll som ungraren inte förmådde returnera utan slog utanför bordets kortsida, minst en halv meter.

Christer vände sig om och gick för att hämta bollen men hann bara halvvägs då Sido rusade i kapp honom, tackade för matchen med att beklaga att matchen avgjorts med en kantboll. Christer hann knappt reagera innan Sido var ute ur hagen och på väg till omklädningsrummet. Det var så uttrycket "ungersk kantboll" föddes.

Hellre hinklös än rådlös

VM 1975 i Calcutta, Indien, spelades i en helt nybyggd hall. Allt hade inte hunnit testas. Bland annat hade man missat att ta reda på hur taket reagerade för störtregn. En bit in i turneringen fick vi veta.

Himlens alla portar öppnade sig en eftermiddag. Ned slungades ett regn som åtminstone inte vi nordbor sett maken till. Efter bara några minuter flöt allt – ute på gator och torg. Ganska snabbt stod det klart att taket släppte igenom delar av nederbörden.

Det började att falla ned vatten lite här och var. Mängder av personal utrustade med trasor och annat som gick att torka med, störtade till. Tidsprogrammet fick under inga omständigheter spräckas. Nästa steg för att hålla igång verksamheten var att ett oräkneligt antal hinkar bars in i hallen. Dessa placerades ut på platser där taket släppte igenom vatten.

Alla förstod inte att avsikten med hinkarna var att undvika skador på bord och golv. Birgitta Olsson, som spelade för Sverige, blev plötsligt beordrad att fortsätta sin match. Birgitta såg sig omkring och försökte förklara att hon omöjligt kunde spela så länge det stod tio-tolv hinkar i hagen.

Den argumentationen bet inte på en av domarna. Han gav sig in i hagen och visade med graciösa hopp hur Birgitta skulle bära sig åt för att undvika de utplacerade hinkarna.

Saknas: en vägg!

När den svenska EM-truppen var på väg till EM i Bern 1980 började hallen att diskuteras. En av journalisterna i truppen hade ett tiotal år tidigare bevakat ishockey-VM i samma hall. Han kom ihåg att hallen hade ett något ovanligt utseende – vägg saknades på ena långsidan. Diskussionens vågor gick höga i bussen.

Spela bordtennis-EM i en hall med fritt spelrum för vindarna? Nej, någon måtta fick det vara.

Förbundskapten Kjell Johansson blev orolig och krävde att hallen omgäende skulle inspekteras.

Incheckningen på hotellet fick vänta. Hallen saknade en vägg! Någon schweizare blev de närmaste tio dagarna förmodligen på svart plast. Givetvis stod den inte emot vinden och hallen var inte bara blåsig utan också fruktansvärt kall.

Den som minns bilder där svenska laget, Stellan Bengtsson, "Tickan" Carlsson och Ulf Thorsell sitter insvepta i överrockar, filter och med mössor nerdragna långt över öronen har sett en bild från EM-lagfinalen 1980 – Tickan slog någon gång kring halv tre på morgonen in matchbollen mot Tyskland, 5-4.

Finalmatch i fara

SM i Västerås 1952. I herrsingel har Tage Flisberg avancerat till finalen efter 3-0 i semi mot Sven Cederholm, Parca, Linköping. På andra halvan kämpar Liss Larsson och Stig Elmblad om den andra finalplatsen. Det blir en segsliten historia. Liss leder med 2-1 i set men i fjärde håller båda "bollen på bordet" och Stikkan Elmblad är mest envis. Setet går "till full tid, 20 minuter" och eftersom ställningen då är 16-14 till Elmblad är kvitteringen ett faktum. 2-2 och det avgörande setet måste nu avgöras inom tio minuter.

Efter gångna tio minuter är ställningen 4-4 och då sade dåvarande regler att "nästa boll avgör". I dag skulle det väl heta "sudden death". Men därtill sa reglerna att om inget avgörande kommit till stånd inom fem minuter blir båda spelarna diskvalificerade. Och i så fall skulle Flisberg bli mästare utan att behöva spela finalmatchen.

I en av Stockholmsdrakarna beskrevs dramat och uppgörelsen enligt följande: "Efter cirka tre och en halv minuter idogt backhandsstötande slog Liss till bollen litet hårdare och ganska högt. Bollen seglade i en behagfull båg mot den skräckslagne Elmblad, sänkte sig långsamt och träffade långt ut på bordskanten och stack direkt ner i golvet utan chans för Elmblad att nå".

Kantboll, 5-4 till Liss, och finalmatchen var räddad.

Det märkliga var att tidningen Svensk Bordtennis utsände inte observerare den dramatik som utspelades i tävlingsarenan och som inte med ett ord i förbundsorganet nämnde vad som nästan kunnat bli en katastrof.

Bollen gick om – vad hände?

Vid SM i Linköping spelades finalen i lag-SM mellan BTK Wirgo, Norrköping och Palmia, Borås.

I första matchen spelade Tage Flisberg, Wirgo mot Elis Härnström, Palmia. Första set gick till "Flisan" med 21-19, men omedelbart efter setslutet uppstod en lång palaver mellan spelare, domare, tävlingsledning och publik (!) om ett enligt många felaktigt domslut vid ställningen 19-19.

Man enades om att domslutet ver felaktigt eller åtminstone tveksamt och det beslutades att starta om setet från 19-19. Nu vinner Härnström setet med 23-21 men Flisberg lyckas vinna matchen med 2-1 i set.

Vid ställningen 3-3 i lagmatchen skulle Liss Larsson spela matchen för Palmia. När han skall hämta sin racket i väskan i omklädningsrummet finner han densamma avbruten och obrukbar för spel. På den tiden hade man inte ännu fått klart för sig att man behövde en reservrack- et, Liss blev rasande, anklagade Wirgo-spelarna för sabotage och krävde att de skulle diskvalificeras.

Dock fanns inga bevis och matchen fortsatte, Liss med lånad racket lyckades vinna sin match men Wirgo blev trots detta lagmästare, slutresultat 5-4. Det blev inledningen på åtta raka lagmästerskap för Wirgo med samma trio som spelare - Tage Flisberg, Arne "Panna" Andersson och Sture Fyrberg.

Tiden gick för fort

SM 1955 i Eriksdalshallen, Stockholm. I herrarnas singel har man nått fram till semifinaler. Tage Flisberg går lätt fram på sin halva men på andra sidan har Liss Larsson besvärligt.

Underläge 0-2 mot Curt Österholm grejas med 21-15 i skilje men i semi mot Anton Bolgar, Makkabi, blir det värre. Bolgar vinner lätt de två första seten, 21-16, 21-15, och har en till synes ointaglig ledning tredje med 20-13.

Sju matchbollar alltså. Liss ger dock inte upp, kämpar på till 17-20 då domaren förklarar att tidsgränsen 20 minuter är överskriden, bryter matchen, ger setvinsten till Bolgar med 20-17 och seger i matchen med 3-0 i set och Bolgar kvalificerad för finalen. Tvivel om det hela gått rätt till uppstår. Privata klockor visar att endast drygt tio minuter förflutit.

Mariedal protesterar, juryn sammanträder och konstaterar att ett misstag begåtts och beslutar att matchen skall återupptas vid ställningen 20-17 för Bolgar i tredje set. Cirka en timme har förflutit sedan matchen bröts.

Bolgar har tappat de mesta av sin säkerhet och allt självförtroende. Liss Larsson kommer snabbt upp till 20 lika och vinner setet med 23-21 och de följande seten lätt med 21-15, 21-12. I finalen är dock Flisberg för stark och han vinner sitt trettonde singel-SM och som det senare visat sig, hans sista.

PingisPoängerna

Början 25 år tidigare

Att bordtennispelet förekom redan i början av 1900-talet vittnar följande utdrag ur protokoll av den 13 december 1901 i Styrelsen för AB Idrottsparken, Stockholm.

Närvarande bl.a. officeren och GCI-läraren Viktor Balck (svenska idrottsrörelsens fader), friherre Sven Hermelin (en av svensk idrotts största "tiggare"), idrottsentusiasten Clarence von Rosen samt greve Carl Bonde.

§ 5: "Grefve Bonde hemställde huruvida det ej vore lämpligt att i Tennispaviljongen anordna bordtennis, "pingpong". Styrelsen uppdrog VD att söka bereda plats för tvenne dylika spel samt att anskaffa desamma.

En avgift af 50 öre per half timme skulle upptagas av de spelande".

Detta kan ha varit inledningen till att bordtennis började utövas även på andra orter i landet. Utvecklingen av spelet i Idrottsparkens tennispaviljong är dock okänd, ingen information kan återfinnas i senare protokoll.

Idrottsparken kom att rivas för att ge plats för byggnaden av Stockholms Stadion inför Olympiaden 1912.

Syndarna stoppades

Under 30- och början av 40-talet var inte skötsamheten hos vissa av pingisutövarna på allra högsta nivå.

Pingishallarna var oftast belägna i källarlokal, vilket kanske i sig medverkade till diverse olater. För att höja bordtennisens anseende beslutade förbundet att med kraft sätta stopp för de värsta syndarna och detta skedde genom att man tillgrepp en hel del diskvalifikationer.

- Från styrelsemöte 26/2 1935 noteras diskvalifikation av Karl-Erik Johnsson, FF Finish, Stockholm, för olämpligt uppträdande i samband med SM i Malmö. Med hänsyn till Johnssons ringa ålder, 20 år, skulle dock

"diskningen" gälla endast till 30 april 1936, drygt ett år. Vid styrelsemöte den 3/12 1935 lindrades straffet något på så sätt att Johnsson fick dispens att verka som funktionär.

- Under hösten 1938 diskvalificerades J.A. Redin, Norrköping på ett år på grund av "olovligt utnyttjande av Svenska

Bordtennisförbundet sekreterares (Gunnar Olléns) namnteckning. Samt diskvalificerades styrelseledamoten Harry Antonsson på livstid på grund av "kriminell handling under landslagets vistelse i Finland".

- I Stockholms pingishallar florerade "penningsspel" som förbundet försökte stoppa med alla medel och vid möte den 7/9 1942 beslutades diskvalificera spelaren Lennart Palmkvist på livstid samt fyra andra spelare på ett år.

Lennart Palmkvist återkom vid ett flertal tillfällen med ansökan om nåd från sin diskvalifikation men förbundsstyrelsen var orubblig och "diskningen" kvarstod.

Flisan i VM 1954

Tage Flisberg var den första svensk som "nosade" på en VM-titel i singel då han 1954 i Wembley Empire Pool kvalificerade sig för final mot Ogimura, Japan.

Men "Flisans" väg till finalen var inte helt enkel, han hade att besegra bl.a. Vogrinc, Jugoslavien, Stipek, Tjeckoslovakien (som vann de två första seten med 21-9, 21-17) samt i kvartsfinalen René Roothoof, Frankrike.

I semi ställdes Tage mot fyrfaldige världsmästaren i singel, Richard Bergmann, England "den levande vägen".

Men det hjälpte inte mycket mot en "Flisan" i praktslag som piskade in den ena slagserien efter den andra.

Efter 21-19, 16-21, 21-17 till Flisberg ryckte svensken genast ifrån i det fjärde och så här målade skildrar pingistidningens utsände Stig Hagberg setet och matchens avslutning:

"Nära 10.000 höll andan. Det rådde katastrofliknande tystnad. Ingen vågade röra så mycket som ett lillfinger.

Alla visste det. Om ett par ögonblick skulle det välsignade slutet komma. Den svarta tavlan på väldiga Empire Pools ena kortsida visade en tvåa för Flisberg och en etta för Bergmann. Och därute på parketten visade svenskens markeringsstavla 20 och engelsmannens 13.

Jag såg Tage höja armen till serve, Bergmann returnera och Tage bolla. En backhand från Tage följd av en fruktansvärd forehand och allt var slut. Den svenska truppen hotade att svämma över av lycka. En svensk i en VM-final. Ett sällsynt stort ögonblick som vi drömt om och hoppats på men som länge varit oss omöjligt".

"Härligt med kämpar"

Vid SM 1941 i Malmö blir landslagsspelaren Gusten Johnsson i en lagmatch överraskande besegrad av en helt okänd skånsk spelare, vilket meddelades i en av Malmötidningar enligt följande:

"Kände Ni till Putte Olsson i LUGI innan detta SM? Inte! Men nu känner honom hela Sveriges elit. Det var han som slog ex-mästaren Gusten Johnsson i lagmatchen LUGI-Nordenhov. Olsson var absolut tävlingens tjockaste spelare. Men hans temperament stod i direkt proportion till volymen.

Genomsvettig, så att hans bruna tröja föreföll helsvart, studsade han kring bordet så det brakade i trägolvet och slog in sina forehands.

Johnsson vann första set 21-12 och ledde andra med 12-5, då Putte började. Det dånade som när Frödings Bergslagstroll kom dunsande och den göteborgske landslagsmannen blev blek. Skåningen vann setet med 21-18 och skiljeset blev rena utdundringen: 21-13.

Det kan man kalla andens seger över materien".

Interna råsoapar

De ansvariga för VM 1985 med ordförande Ulf Lönnqvist i spetsen kallades av "förbundet närstående personer" (enligt DN) för "snöskottare och amatörer". Men intern kritik för att inte säga "nersabbling" har minsann förekommit förut. Så till exempel uttalar sig styrelsen år 1936 med anledning av att revisionen blivit försenad:

"Tillförordnad revisor Hesselgren har undanhållit papperen i sex månader. Vi fingo ej någon revisionsberättelse och begärde inte heller någon enär densamma skulle vara fullständigt värdelös, ingen skulle gärna sätta tillit till en handling underskriven av herr Hesselgren".

*

Från årsmötet 1947 i Linköping rapporterar mötesordförande Tore G. Brodd:

"Årsmötet i Linköping kom att bli ett av de längsta och också sämsta i förbundets historia.

Till landsortsrepresentanternas först roade, sedan uttråkade miner svarade nämligen Stockholmsdistriktets två representanter för en uppvisning i att med så många inlägg som möjligt säga så litet som möjligt.

Sällan har två man kunnat förstöra så mycket för så många som hrr Elmquist och Agermo vid SBTf:s årsmöte 1947".

*

Efter en match Sverige-Sovjet i Europaligan 1975, då Kjell Johansson/Ann-Christin Hellman utklassat de ryska Europa-mästarna i mixed, uttalar sig Erik Extergren, svensk pingis största legendar med 40 år i styrelsen men som ibland benämndes som svensk dampingis fiende nr ett.

"Vi måste satsa hårdare på dampingis. Vi måste i framtiden se till att Sverige ställer upp i mixedklassen i internationella sammanhang. Har vi helt enkelt kastat bort flera EM- och VM-titlar i mixed de senaste åren."

Detta föranleder "trätobrodern" kassören Tord Östner att bidra med följande drapa:

"Heureka! Jerker har det! Den gordiska knuten, Columbi ägg. Sânt är lappri. Albert Engström, Axel Wallengren, Calle Brandel, O.A. och Mark Twain är träkmånsar. Grönköpings Veckoblad och Söndags-Nisse/Strix ersätts med Lilla Edets. Jerker Extergren har löst det svenska dampingisproblemet. Spela mixed flickor. Då skall ni få se. Medaljerna kommer att regna över er. Skulle det receptet misslyckas har säkert Jerker ett nytt.

Varför inte rundpingis? Och sen vore det väl konstigt om inte svensk dampingis skulle få den särställning i världen, som Jerker så länge strävat efter".

*

Vid Europa Top 12 i Bratislava 1984 hade Mikael Appelgren och Erik Lindh en våldsam uppgörelse som gav stora rubriker i eftermiddagstidningarna. De grälade och svor mot varandra såväl under som efter matchen.

"Priset" togs av Appelgren när han utbrister:

"Hur fan kan jag förlora ett set mot en så oteknisk spelare som du".

"Äppet" bad efteråt om ursäkt och de båda kunde senare på kvällen ses i ett parti schack mot varandra i dess mest vänskapliga form.

Roligt att minnas

Det är 1985, Mikael Appelgren ligger i lumpen vid I1, Kungsängen, men har besvärligt både med träning och med ledighet för landslagsuppdrag.

Förbundskapten Hasse Kroon och generalsekreterare Nicke Bergström åker ut till regementet för att diskutera problemet med "Äpplets" kompanichef.

Kompanichefen meddelar något resignerat:

"När vi fick hit Mikael Appelgren för militärtjänstgöring satte vi upp två mål - ett, att utbilda honom till en bra soldat - två, att ge honom så mycken ledig tid att han skall kunna träna och tävla i önskad utsträckning.

Vi har lyckats till 50 procent - att ge honom ledigt för bordtennis."

"Äppet" blev hemförlovad.

NICKE BERGSTRÖM
ROGER GOTTFRIDSSON
STIG HAGBERG

Så började det

Pingpong-flugan kom, vilade och tog ny fart när Åhman vann 1925

Bordtennispelet kom till Sverige i slutet av 1890-talet, då som ett sällskapsspel under namnet "pingpong" som var ett patenterat varumärke för sportfirman Jacques i London.

Den legendariske sportjournalisten Torsten Tegnér i Idrottsbladet berättar i sina memoarer hur det spelades ping-pong i IFK Djursholm och att där anordnades klubbmästerskap 1906 med TT själv som klubbmästare före bland andra Jotte Söderström, som senare blev svensk mästare och landslagsspelare i såväl bandy som tennis. Reglerna följde till stor del tennisreglerna och till exempel serven fick utföras utan en första studs i egen planhalva och därtill var volleyspel tillåtet. Utveckling av materialet, racket och bollar, gick långsamt och spelet blev ofta monotont bollande.

Pingpong-flugan förlorade snabbt i popularitet och var nära att försvinna. Efter första världskriget, i början på 1920-talet, upplevde dock spelet en renässans och mycket tack vare blidväder under vintrarna 1923-24 och 1924-25 fick bordtennispelet en lavinartad spridning över landet, främst i storstäderna Stockholm och Göteborg men även i Malmö, Linköping, Borås och ett flertal andra orter.

Till en början var det redan befintliga idrottsföreningar som tog upp pingpong som en tävlingsgren men så småningom bildades även specialklubbar. Tävlingsutbudet var klubbmatcher eller mindre klubbmästare men det alltmer stigande intresset krävde mer allmänna turneringar och Idrottsbladet och dess ägare Topsy Lindblom och Torsten Tegnér inbjöd i slutet av 1924 till "mästerskapsturnering i pingpong för Stockholm öppen för varje välfrejdad person över 15 år". I inbjudan angavs också att "damer är också välkomna att pröva sin chans. De får dock tävla i samma klass som herrarna. Efter moget övervägande har vi funnit oss ej böra införa särklass för damer, ej heller för nybörjare eller oldboys, plattfotade, vänsterhänta eller döva på ena örat".

256 deltagare anmälde sig till tävlingen, startavgift en krona och varje deltagare var skyldig att ställa upp som domare. Den 7 januari 1925 började turneringen i KFUM:s gymnastiksal. Redan den första dagen konstaterades att lokalen var för liten och hela tävlingen flytta-

des därför till grandiosa Ostermans bilhall på Birger Jarlsgatan som med kort varsel kunde ställas till förfogande. Därigenom blev det också möjligt välkomna åskådare och turneringen blev en stor publiksuccé.

De skickligaste spelarna var till stor del aktiva tennis-spelare som spelat pingpong i flera år. Bröderna Samuel och Erik Wennerström, Lidingö samt SALK-spelarna Nerell, Garell och Kastengren. Andra kända namn var fotbollspelarna Pära Kaufeldt och Wille Engdahl, AIK, bandyspelarna Gunnar Galin och Sune Almqvist, större delen av IB-staben med TT, Sven Lindhagen och R:et Eklöv i spetsen. Ett annat välkänt namn i startlistan var radioreportern Sven Jerring som i turneringen representerade Hellas. Segrare blev Samuel Wennerström som i finalen besegrade Ingvar Garell.

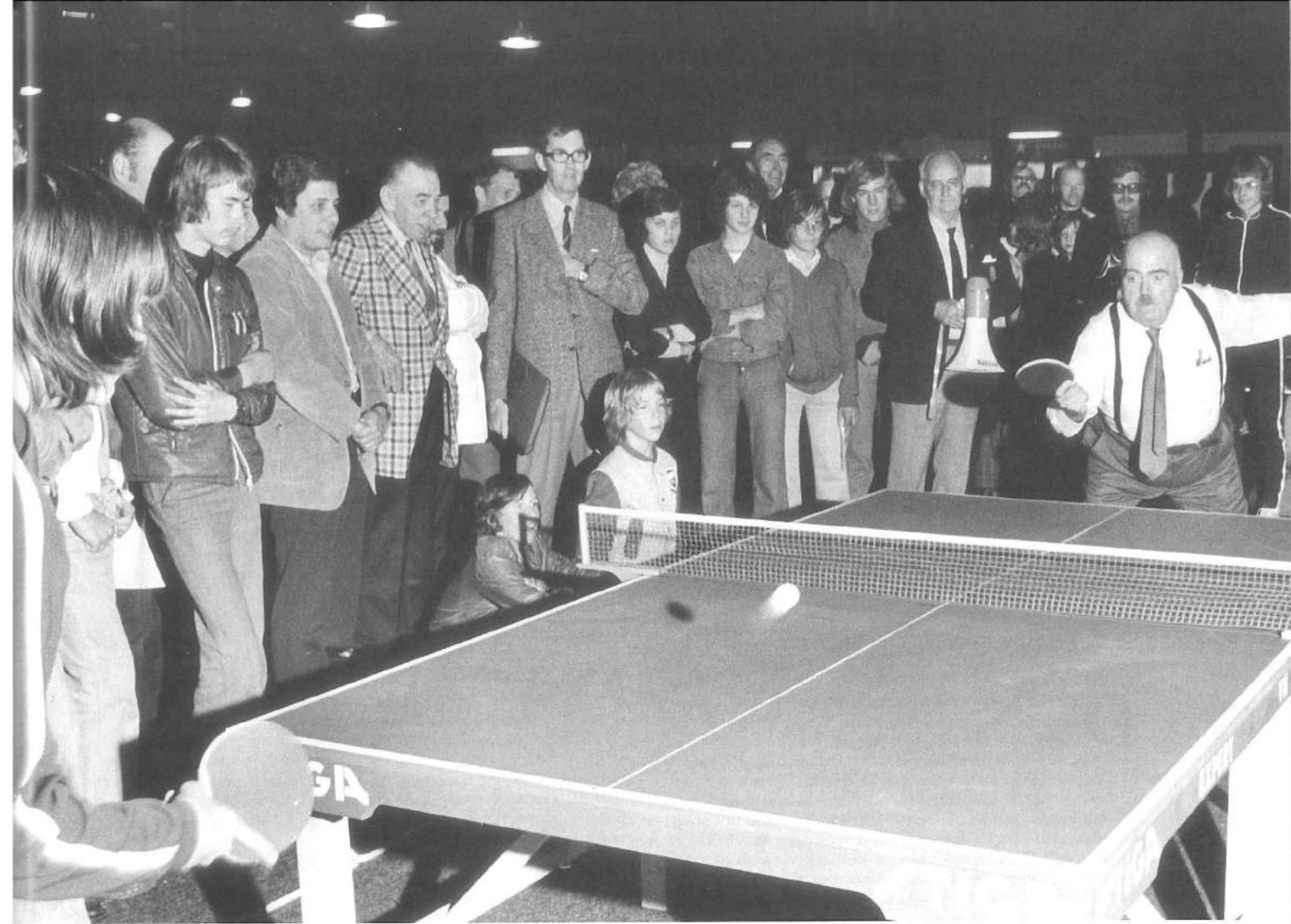
Inofficiellt SM 1925

Efter IB-turneringen följde en diskussion om vilken ort i Sverige som hade den bästa spelaren. Såväl i Göteborg som i Malmö och Linköping-Norrköping gjorde man gällande att deras spelare var skickligast.

Slutligen fann IB det nödvändigt att inbjuda till ett Svenskt Mästerskap (inofficiellt). De åtta mest meriterade spelarna inbjöds, däribland 3 från Stockholm, 2 från Göteborg samt en vardera från Malmö, Uppsala och Norrköping (Tore Keller, mångfaldig landslagsspelare i fotboll). Tävlingarna spelades den 27 mars 1925 i Nya Tennispaviljongen vid Östermalms Idrottsplats inför 700 åskådare, däribland HM Konungen Gustav V, "Mr G". Efter semifinalen mellan Sven Åhman, Göteborg och Samuel Wennerström, Stockholm (segrare Åhman 3-1) fann dock Konungen för gott att lämna tävlingarna eftersom han redan sett den moraliska finalen.

Han fick rätt eftersom Åhman i finalen utan större besvär besegrade Ingvar Garell, Stockholm, också med 3-1 i set. Tröstturneringen såg som segrare Henrik Ander, också Göteborg.

SM-tävlingarna följdes av alla de stora dagstidningarna i Stockholm och även av en hel del landsortstidningar. I Stockholm-Tidningen kunde man läsa följande nästan lyriska omdöme: "I ett avseende är pingpong en mönstersport, en sport utan missljud. Stämningen i och omkring

SVEN ÅHMAN PREMIÄRSEGRARE. Göteborgaren glänste i första Svenska mästerskapen 1925. Intresset för bordtennis var vid den här tiden på stark uppgång.

pingpong-spelet är den lojalaste och mest gentlemannalika. Kanske därför att det är en spelarnas egen idrott, utan generaler med korpralfasoner.

Det fanns dock andra omdömen, t.ex. i Hallands-Posten där man varnade för "farsoten pingpong" som lurade ungdomen att tillbringa sin fritid inomhus i stället för de mer hälsosamma utomhusidrotterna fri idrott, skidåkning, simning och annat.

Under fortsättningen av 1925 fortsatte intresset att öka och en mängd klubbmatcher, stadsmatcher och turneringar arrangerades runt om i landet. I januari 1926 reste Ceve Linde på affärsresa till Berlin.

Där pågick just då tyska internationella mästerskapen med deltagare från fyra länder, förutom Tyskland.

Presidenten i English Table Tennis Association, Lord Ivor Montagu, inbjöd till ett möte där man skulle undersöka förutsättningarna för att bilda ett internationellt bordtennisförbund och beslöt att inbjuda till Europamästerskap i december 1926 i London (kom senare att bli VM) och att samtidigt arrangera den första internationella kongressen.

Ett interremistiskt förbund bildades som närmare skulle konstitueras i London och Ceve Linde insattes i styrelsen som "representant för Norden" och han reste hem med uppmaning från Lord Montagu att snart bilda ett svenskt bordtennisförbund.

NICKE BERGSTRÖM

1926

Ceve Linde reste hem från Berlin med den goda föresatsen att snarast bilda ett nationsförbund. Det var emellertid ingen lätt uppgift.

De föreningar som kontaktades visade ringa intresse för att bli medlemmar i ett förbund. Många föreningar förklarade att de hade pingpong endast som komplement till deras huvudidrott som var fotboll, tennis eller bandy. Först i början av oktober kunde Ceve Linde sända en inbjudan till ett möte för att bilda ett nationsförbund.

Inbjudan gick till ett 100-tal föreningar som man visste bedrev pingpong och efter "värningsmöten" i Malmö och Göteborg hade Ceve Linde tillräckligt med fullmakter för att vid mötet i Stockholm den 25 oktober 1926 driva igenom bildandet av Svenska Bordtennisförbundet. Det historiska mötet ägde rum på Riksidrottsförbundets kansli i Stockholm och vid starten registrerades 36 föreningar varav 18 var närvarande vid mötet. Ceve Linde valdes till förbundets första ordförande och vid det första styrelsemötet dagen efter (26 oktober) togs en mängd viktiga beslut, bl.a. - att införa de internationella reglerna med undantag av räkning till 21. Man (spelarna?) ville bibehålla tennisräkningen.

1927

De första officiella SM-tävlingarna spelades 17-18 april i Stockholm. Mästare i singel blev Carl-Erik Bülow, KFUM Göteborg som i finalen besegrade Ragnar Söderholtz, Stockholms IF med 6-4, 6-3, 6-3. I lagtävlingen fick Stockholms IF revansch, 6-3 i finalen mot KFUM Göteborg där dock Bülow vann tre matcher. För deltagande i lagnästerskapens sluttävling spelades kvalificering i tre regioner, Östra, Västra och Södra. I Sydsvenska kvalet blev det en vinst på 72 öre som skulle delas på sex arrangerande föreningar. När detta kom till östsvenskarnas kännedom, vars kvaltävling gått med förlust, ville man veta "vilka knep som använts för att ge ett så lysande resultat".

Trots att såväl organisationen och bordtennispelet utvecklades i rask takt fanns fortfarande folk med skeptisk inställning.

Så skrev t.ex. signaturen S.H i SDS (Malmö): "År pingpong

- att officiell benämning på sporten i fortsättningen skall vara bordtennis, ej pingpong
- att delta i de första Världsmästerskapen i London i december.

Till VM anmälades Henrik Ander, Göteborg, som reste på egen bekostnad. Ceve Linde for till London för att delta i den första världskongressen. Ander drabbades av en serie av oturshändelser. På båten mellan Göteborg och England blev han av med sin överrock. Vid ankomsten var där ingen att möta honom. På hotellet försvann hans pyjamas. I tävlingshallen Memorial Hall stal man hans hatt och handskar. Till råga på allt blev han omgäende utslagen av engelsmannen Farris med 3-2, 18-21 i skiljeset.

Ceve Linde var mer lyckosam, vid kongressen valdes han till representant för Norden i ITTF:s styrelse och vid besök på Jacques Sportfabrik i London lyckades han utverka en generalagentur för Sandbergs Sport- och Spel i Svalöv angående försäljning i Sverige av bordtennisbollar och som skulle ge SBTF en royalty på 25 öre per dussin. Genom denna triangeluppställning tillfördes SBTF en stadigvarande inkomst under många år.

Därtill erbjöds Svenska Bordtennisförbundet att stå som arrangör av nästa VM, i februari 1928.

idrott eller ej. Här finns nu ett Svenskt Bordtennisförbund, vars ledande själ är den icke okände IB-signaturen Ceve, alias hr Carl Linde, och detta förbund har tydligen satt sig i sinnet att själv förläna åt sig den värdighet och vikt, som utomstående har så svårt att begåva det med. Sälunda har detta förbund riktat bannstråle mot Malmö pingpong-klubb som fått en medlem diskvalificerad för brott mot representationsbestämmelserna".

I Stockholms Dagblad riktade signaturen Glokar Well in det stora artilleriet. "Det trevliga och ganska fascinerande familjespelet pingpong börjar nu få lida av konsekvenserna av att ha blivit organiserat av Ceve. För Guds skull Ceve, gå nu inte och organisera kortspel och biljard med mera och bilda förbund och skapa serier och tillkrånglade paragrafer, utan låt oss behålla våra trevliga familjenöjen för oss själva".

1928

Den stora händelsen var Världsmästerskapen som spelades i Stockholm 24-29 januari. Det kom 165 deltagare från elva nationer.

Förmiddagsspassen, klockan 11-15, skulle spelas i Sporthallen på Söder medan kvällsspassen, klockan 19-23, var förlagda till Cirkus. Redan första dagen protesterade ett flertal länder mot förhållandena i Sporthallen, den var för liten för defensivspe-larna och golvet var ojämnt.

Med viss möda lyckades tävlingsledaren Topsy Lindblom få alla matcher att spelas i Cirkus och därmed var turneringen räddad. Sveriges resultat var blygsamma, femma i lagtävlingen för herrar och en plats i kvartsfinalen i singel för årets svenska mästare (spela-

des före VM 6-8 januari i Göteborg) Ragnar Söderholtz, Stockholms IF. VM var redan då en tung börda för arrangören och trots bra publikstöd gick mästerskapen med en förlust på cirka 3.000 kronor som emellertid täcktes av den välvillige garanten Idrottsbladet och dess ägare Torsten Tegnér-Topsy Lindblom.

I februari spelades den första landskampen Danmark-Sverige på nattklubben Adlon i Köpenhamn. Matchen spelades dock på eftermiddagen och den svenska trion Hille Nilsson, Valter Kolmodin och Anders Andersson (Borås) vann överraskande med 5-4 mot de segersäkra danskarna.

1929

Vid årsmötet 22 november i Stockholm 1928 valdes grosshandlare Gösta Josephson till förbundets ordförande för 1929 och han efterträdde därmed Carl Linde.

Gösta Josephson hade gjort sig känd som en stor donator och han hade bland annat skänkt en mängd priser till VM i bordtennis 1928.

Det något märkliga var att Josephson valdes utan att vara närvarande vid årsmötet. Av protokollet framgår inte huruvida Carl Linde deltog i årsmötet Det ännu märkligare var att vid de fyra protokollförda styrelsemötena under 1929 deltog inte ordförande Josephson i något.

Vid SM i Borås i mars användes för första gången det internatio-

nella räknesättet till 21. Segrare i herrsingel blev hemmaspelaren Henrik Wilbert efter finalvinst mot Lennart Bülow, KFUM Göteborg med 18-21, 22-20, 14-21, 21-10, 21-17. Till VM i Budapest 14-21 janua-

ri reste som enda svensk Valter Kolmodin. Enligt Idrottsbladet att förbundet glömt att meddela när och hur Kolmodin skulle ankomma till den ungerska huvudstaden varför ingen mötte honom vid järnvägsstationen. Med hjälp av några deltagare från andra länder lyckades han komma till rätt hotell.

I mästerskapen mötte Kolmodin på ett tidigt stadium ungerske storspelaren Szabados. "Kolle" spelade strålande men förlorade med 23-25 i skiljeset.

1930

Till årsmötet 23 februari i Stockholm infann sig endast representanter för fyra medlemsföreningar. Ekonomin var svag, kassabelhållningen angavs till kronor 7:85. Sandbergs Sport vägrade betala royalt på försälda bollar "på grund av misskötsel från Förbundets sida" utlystes ett extra årsmöte till den 9 mars vilket blev något bättre besökt.

På förslag av IK Keltic, Stockholm antogs en ny SM-klass, herrdubbel, som skulle få premiär vid 1931 års mästerskap.

Till ny ordförande valdes Gottfrid Schröder, Stockholm.

1931

Till SM hade tydligen Valter Kolmodin ordnat upp sina affärer ty vid tävlingarna 3-4 januari i Atlashallen, Stockholm vann Kolmodin i alla tre mästerskapsklasserna, i herrsingel, i den nya tävlingsklassen herrdubbel tillsammans med Gusten Johnsson samt i lagtävlingen för BK Derby, Linköping.

Från årsmötet som troligtvis ägde rum i samband med SM-tävlingarna finns inget protokoll i Förbundets arkiv. Vid VM 10-15 februari i Budapest blev Sverige fyra i herrarnas lagtävling.

Vid VM i Berlin 21-26 januari placerade sig Sverige som tvåa i herrarnas lagtävling. Vid SM i Örebro 23-25 mars vanns titeln i herrsingel för första gången av en stockholmare, Folke Pettersson, Stockholms BTK, som i finalen besegrade Axel Persson, IF Elfsborg.

Ur protokollet erfar man att den första diskvalificeringen "på grund av ouppklarad affär" drabbat toppspelaren Valter Kolmodin. Kolmodin blir avstängd från spel från 4 oktober och tills vidare "eftersom han inte visat minsta vilja att ordna sitt mellanhavande med Förbundet".

1932–36

Från dessa år är Förbundets arkiv mycket bristfälliga. Endast ett fåtal protokoll är tillgängliga men inget av dem är från årsmötena.

Bordtennisporten hade under dessa år en nedgång, mycket beroende på att de fabrikanter som tillverkade de sällskapsspel som såldes i affärerna inte hade följt upp utvecklingen med gummiplattor på racketerna.

Endast en liten grupp tävlingsspelare försåg sina racketar med gummiplattor, den stora allmänheten kände inte till den finessen. Många tröttnade på träracketspelets variationsfattigdom liksom det gjordes under 1910-talet "pingpong-saga". Omständigheten att Förbundets styrelse flyttades till Göteborg 1932 då Ralph Fischer valdes till ordförande har endast en liten del i tillbakagången. Fischer ansågs allmänt vara en mycket energisk och självuppförande ledare.

Det syntes dock inte självklart att ordföranden skulle vara närvarande vid årsmötet om det hölls på annan ort än hans hemort, sannolikt av ekonomiska skäl.

Vid styrelsemötet den 26 september 1932 "beslöts tillskriva förbundssekreteraren H. Mellin (Stockholm) med ultimatum att senast den 17/10 översända alla Förbundet tillhöriga papper då i annat fall rättsliga åtgärder komme att vidtagas". Vid möte den 4 april 1933 noteras att ITTF efterskänker en fordran på tre pund avseende tidigare förfallna årsavgifter.

Vid sammanträde den 14/2 1934 föreslår nyvalde styrelseledamoten Hilding Söderberg att Förbundet skulle beskatta tävlingsarrangörer med en viss procent på nettovinsten. Efter livlig diskussion bordlades frågan då det ansågs "att sådan åtgärd skulle göra mer skada än nytta".

Det internationella utbytet låg nere fram till 1936 då man spelade landskamp mot Tyskland i Hamburg, svensk seger 4-1. På hemmafronten hände dock en hel del. Gusten Johnsson, BK Derby, vann fyra raka SM-titlar i herrsingel 1932-35. Det sistnämnda året

representerade han dock AIK, Stockholm, och hans finalmotsståndare var en 17-årig yngling vid namn Tage Flisberg, IFK

Norrköping. Stockholms Bordtennisförbund hade bildats 1929 men försvann efter endast något år. Nu väcktes organisationen till liv igen 1934 under namnet Stockholms-alliansen.

Man lyckades få igång "Stockholmsserien" för 10-mannalag och redan året efter deltog ett 70-tal tiomannalag md cirka 1000 registrerade spelare.

I BK Svolders B-lag anges en yngling vid namn Erik Extergren som 9:e man (av 10). Stockholm var nu landets bordtennismetropol men deras aktivitet smittades av sig i hela landet och sporten fick ny fart under vingarna. Årsmötet 1935 ägde rum 2 februari i Malmö. Ur styrelseprotokoll från möte 10 december rapporteras att Ralph Fischer den 26 oktober rest till Stockholm och då äntligen fått protokollet från årsmötet.

Detta visade sig emellertid vara fullt av felaktigheter varför Fischer och sekreteraren Bror Olsson, Göteborg, fick i uppdrag att upprätta ett nytt protokoll som verkligen visar vad som behandlats vid årsmötet.

Vid årsmötet 1936 presenterade Ralph Fischer och hans styrelsekamrater en ny handbok med spelregler, tävlingsbestämmelser och stadgar som utgjorde en välkommen revidering och komplettering av SBTF:s första handbok av 1927. Fischer väckte också frågan om att ge ut en egen bordtennistidning men denna idé fick av ekonomiska skäl skjutas på framtiden. Vid styrelsevalet hade Ralph Fischer av sagt sig omval som ordförande och till hans efterträdare valdes Hilding Söderberg.

Vid SM 1936 i Atlashallen, Stockholm, vann Tage Flisberg sitt första SM i herrsingel efter finalseger mot Liss Larsson, Borås. Det skulle bli fler SM-finaler mellan dessa herrar. Det märkliga var att 1935 års finalpar Flisberg-Gusten Johnsson möttes redan i första omgången, 3-1 till Flisberg. Ingen sidning på den tiden alltså.

Anders Flink

Anders Flinks bästa minne:

Fäktande franska armar

"Äpplet" vann. Jag kom undan med ett och annat blåmärke. Det var vid EM i Paris 1988. Jag var på mitt första stora pingismästerskap och fick se en kvartsfinaldrabbning som fortfarande går utanpå det mesta som jag upplevt vad gäller pingisdueller. J-O Waldner mot Mikael Appelgren. Ett svenskt prestigemöte mellan två kompisar från Stockholm. J-O tog kommandot, tryckte tillbaka "Äpplet" och vann de två första seten med 21-19. Sen var det stopp. Hur J-O än vinklade och varierade, så fanns "Äpplet" på plats och slog tillbaka.

Och på läktaren blev min franske granne alltmer entusiastisk. Först tog han bara sig själv för pannan, slog sig för knäna och ruskade på huvudet. Sen fick jag en och annan fransk armbåge i sidan i all välmening.

"Äpplet" vände och vann, blev sedan också EM-etta. Jag och fransmannen fick se en vidunderlig match. Då var det lätt att överse att jag blev gul och blå av entusiastiskt fäktande franska armar!

Från och med nu ägde årsmötet och SM-tävlingarna rum samtidigt, 9-10 januari i Linköping. Gusten Johnsson återkom som mästare i herrsingel, hans femte titel och nu representerande Salongens BTK, Göteborg.

Finalmotståndare i singel var Arne Meijer, Palmia, Borås (en utbrytning från Elfsborg) och det skall noteras att Gusten Johnsson under söndagen tvingades spela sex matcher i följd utan några vilopausar. Vid årsmötet omvaldes Hilding Söderberg som ordförande

1937

och från årsmötesprotokollet kunde man också få del av ett utlåtande från en av revisorerna, herr Erik Extergren, Stockholm. Enligt detta hade herr Extergren på grund av tidsbrist endast flyktigt kunnat granska handlingarna.

Han hade visserligen inte funnit någon anledning till anmärkning men han kunde å andra sidan inte heller ge något utlåtande ifråga om ansvarsfrihet för styrelsen, vilket skulle gälla inte endast verksamhetsåret 1936-37 utan även de två föregående 1934-35, och 1935-36. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

De ändrade förhållandena ifråga om sportens utbredning gjorde det lämpligast att förlägga styrelsen till Stockholm. Vid årsmötet 9 januari i Huskvarna valdes också en helt ny styrelse, samtliga från Stockholm.

Till ordförande valdes redaktör Karl-Albert Rabén och det föregicks av en något märklig historia. Gunnar Ollén och Erik Extergren som representanter för Stockholms Bordtennisallians var ute efter en av landets populäraste sportjournalister som ordförandekandidat, allt för att få bättre publicitet och PR för bordtennisporten.

De vände sig till Aftonbladets sportchef Arne Lidström, signaturen O'Kay, som var lidelsefullt intresserad av allt som kunde kallas sport. Hr. Lidström var emellertid redan tillräckligt engagerad på

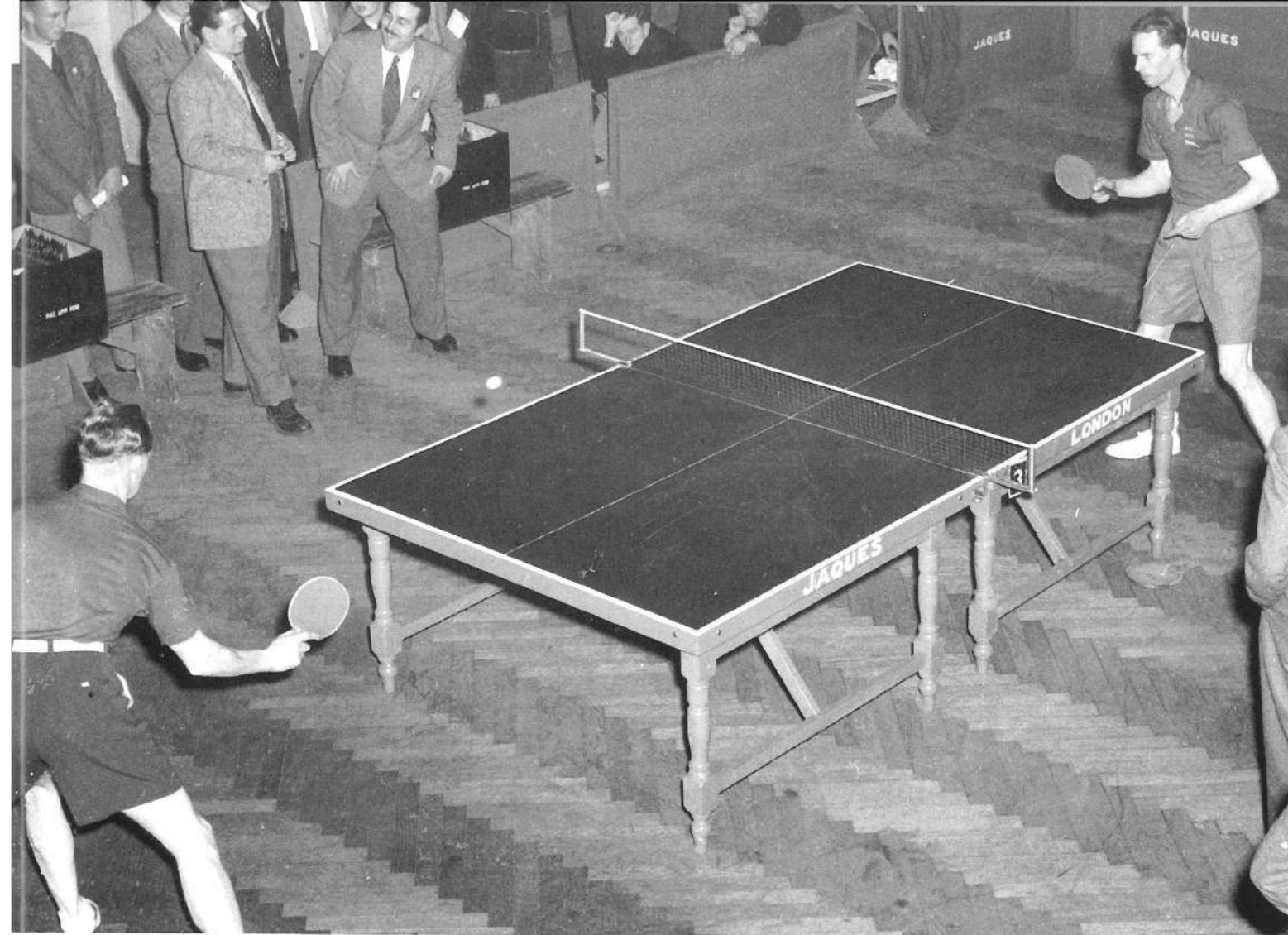
1938

andra håll varför han gav rådet.

- Ni kan väl snacka med "Rabban", han sitter i rummet bredvid.

Detta visade sig vara ett lyckokast och Rabén är i dag SBTf:s näst "längsta" ordförande i tid (14 år) och han har betytt mycket för bordtennisens utveckling i Sverige. Som medhjälpare till Rabén invaldes flera "tunga" namn som under en mängd av år dominerade SBTf:s verksamhet med sin energi, idealism och idériedom, bl.a. Gunnar Ollén, Erik Extergren och Allan Eriksson.

- I SM vann Tage Flisberg allt, herrsingel - herrdubbel med "Pannan" Andersson som partner - samt i lag för BTK Wirgo. Landskamp mot Litauen vanns överlagset med 5-0. Den ende som kunde bjuda svenskarna nämnvärt motstånd var Dzindziliauskas (lätt att uttala!).

GENTLEMANNASPORT ELLER FARSOT? Omdömena om pingpong, som spelet kallades i början av seklet, skiftade. Här är det i varje fall bara gentlemän.

Vid årsmötet 15 januari i Göteborg noterades att SBTf:s medlemsantal på ett år ökat från 89 föreningar till 210 (januari 1939).

Vid SM-tävlingarna i Ex-huset vann i herrsingel Arne "Pannan" Andersson överraskande mot svågern Tage Flisberg.

För första gången tävlades om SM för juniorer, högst 16 år, segrare Åke "Lill-Musse" Bengtsson, Bolton, Norrköping.

Det internationella utbytet ökade markant och inställningen var att fortsätta på den linjen. Under våren spelades tre landskamper, mot Holland (10-0), Frankrike (2-3) och mot Tyskland (4-1). Matchen mot Tyskland spelades i Atlashallen inför 500 åskådare. Ekonomiska resultatet var "några tior överskott".

1939

Gunnar Ollén som lagledare för Tage Flisberg, "Pannan" Andersson och Stig Elmblad reste till London för att delta i Engelska Mästerskapen.

Tage Flisberg vann tre matcher men förlorade i fjärde omgången mot tjecken Bohumil Vana, i en jämn match.

Richard Bergmann besegrade i finalen Vana inför 8.000 åskådare i Wembley Sport Arena och hela svensktroppen var oerhört imponerade av det fantastiska spel finalisterna bjöd på. Förslag om avskaffande av termen "ping-pong" antogs, dock efter votering. Andra världskrigets utbrott i september kom att lamslå det internationella utbytet för flera år.

Vid årsmötet 7 januari i Örebro påpekar styrelsen med skärpa att fjolåret beslut "att termen pingpong må icke användas, sålunda får ordet pingpong ej förekomma i föreningsnamn" måste respekteras. Vid styrelsemöte i oktober diskuterades förslag från Erik Extergren att tillverka ett parti grå kortbyxor som skulle gälla som reglementsenlig klädsel i vilket fall vid tävlingar "på högre nivå". Förslaget bordlades. Tore G. Brodd, Hässelby invaldes som ny ledamot av SBTf:s styrelse.

Kriget i Europa medförde att många spelare var inkallade till militärtjänst, bland annat Tage Flisberg, som var placerad på Gotland.

1940

I sista stund beviljades "Flisan" permission för att delta i SM i Örebro. Trots oträning visade han stor säkerhet och vann sin tredje titel efter finalvinst mot Carl-Ottil Johansson, AIK. Flisberg var endast hotad i

en match men där så mycket värre. Stockholmaren "Häxan" Widén hade Flisberg riktigt på det hala, ledde 2-1 i set och 20-19 i fjärde.

Här fick "Häxan" en kantboll men med en nära otrolig reaktionsförmåga lyckades Flisberg rädda bollen även om returen blev hög. Widén missade dock den givna matchbollen och sedan var det inte mycket att göra åt Flisberg.

Anmälningavgift till SM var singel en krona, dubbel två kronor, lag fem kronor. Inga efteranmälningar godkändes.

Styrelsen presenterade sitt första nummer av tidningen "Svensk Bordtennis" Tidningen utkom med fyra nummer det första året, klubbar och distrikt erhöll tidningen gratis. Övriga kunde prenumerera till ett pris av kr. 1:25 per år (4 nr). Det lustiga var att lösnúmerpriset var 25 öre per exemplar. Vid förbundsmötet 6 januari i Malmö utsågs "som vanligt" Tore G. Brodd att leda mötet.

Förbundsordförande Rabén framförde en mycket tilltalande idé. Det gällde resebidrag till distriktsmästarna i framförallt de norrländska distrikten så att de skall kunna delta i SM.

Mästerskapen bevakades av en stor del av den skånska pressen, och arrangören BK Olympic fick överväldigande beröm för sin

1941

insats. Inte enbart BK Olympic erhöll beröm, sålunda skrev signaturen Harrison (fotbollsspelaren Harry Lundahl) i tidningen Arbetet: "Herrar Rabén, Ollén och Co. i Svenska Bordtennisförbundet har inom loppet av ett par år förvandlat sin speciella fluga från ett tämligen odisciplinerat salongs- och ölhallsnöje till en idrottsgren med rymd och resning". I den 152 man stora seniorklassen var Tage Flisberg totalt överlägsen.

Sammanlagt tappade han under åtta matcher endast två set. I finalen solklara 21-8, 21-17, 21-19 mot Lennart Liljendahl, AIK. Försök gjordes för att få till stånd besök av Ungerns respektive Jugoslaviens landslag men krigsläget gjorde det hela omöjligt.

Vid förbundsmötet 6 januari i Stockholm hade medlemsantalet ökat till 283 föreningar i 20 distrikt. Skattemyndigheten i Stockholm hade beslutat om en efterbeskattning av Förbundets royaltyinkomster sedan 1939, totalt 1.100:- kronor. Vid SM-tävlingarna i Eriksdalshallen upprepades historien från 1936. Fjolårets finalpar Flisberg-Liljendahl hade lottats mot varandra redan i andra omgången.

Lennart Liljendahl tog nu revansch med 3-2 i set, 21-17 i skilje. Till finalen kvalificerade sig två outsiders, Sixten Forss, Bolton,

1942

Norrköping samt Lennart Johnsson, Stockholms IF. Sixten Forss blev mästare efter att ha förlorat de två första seten, 13-21, 13-21, 21-11, 21-8, 21-13. Märkligt ojämna siffror i alla seten.

En aktion i Stockholm mot penningspel resulterade i diskvalificering av fyra spelare för "brott mot Förbundets ordningsregler", tre av dem på ett år men en spelare på livstid.

Vid extra årsmöte den 29 november beslutades att tidningen "Svensk Bordtennis", som utkommit med två nummer under året, måste läggas ner "på grund av bristande tillgångar".

234 spelare startar i SM:s seniorklass. Carl-Ottil Johansson, AIK, blev mästare efter finalvinst mot Valter Kolmodin. Efter stora ansträngningar lyckas styrelsen, trots rådande krig, få till stånd en landskamp. Den spelas mot Slovakien i Nya Badmintonhallen, Stockholm, svensk seger 5-2.

Efter landskampen gör Sven Jerring uppmärksammade radio-

SM ägde rum i januari i Norrköping. I singelfinalen gjorde två hemmaspelare upp om titeln. Lennart Iwerdahl, Urania, blev mästare efter 3-2 mot P.O. Croneryd, Hird.

Vid årsmötet framförde revisorerna (från Skåne) en anmärkning angående oredovisade utgifter. Efter starka protester från kassören visade det sig att revisorerna förbisett ett antal verifikationer som de anmält som saknade.

Under året arrangerades en propagandaturné i Norrland med

SM individuellt och lag delades. Individuellt i januari i Linköping och Tage Flisberg återkom som mästare i singel. Lagmästerskapet var förlagt till Eskilstuna i februari och blev publikmässigt en stor succé. Lagmästare AIK, Stockholm.

Vid förbundsmötet beslutades på förslag av Tore G. Brodd att tillsätta fem specialkommittéer.

Vidare beslutade att i junior- klassen måste deltagarna vara minst 14 år . Togs beslut om att införa ett s.k. "Stora Grabbars märke".

Diskuterades om man skulle tillåta endast klubbpar i dubbel vid

SM för året avgjordes faktiskt 29-30 december 1945 i Mässhallen, Göteborg, med förbundsmöte den 30 dec. Det var debut för damerna med Eina Eriksson, Svartvik, som första svenska mästarinna. Bland herrarna vann ånyo Tage Flisberg.

- Medlemsantalet var nu 464 föreningar med cirka 11.000 aktiva spelare.

- Gunnar Ollén och K.A. Rabén byter plats, Ollén blir ordförande och Rabén sekreterare.

SM i Linköping, mästare herrar Tage Flisberg, damer Maya Halling. Förbundsmötet beslutade att Allsvenska serien skulle spelas i två grupper om åtta tre-mannalag. Beslutades återuppta utgivandet av "Svensk Bordtennis". Herrar Rabén och Joel Haskel skall ansvara för produkten. Förslag om obligatorisk prenumeration för alla föreningar, två kronor per år, avslogs av mötet.

För första gången sedan 1931 deltog Sverige, nu i Paris.

Herrarna femma och damerna tolv i lag. Flisberg hade oturen att

Deltagarantalet vid SM i Malmö 240 herrar, 31 damer och 74 juniorer. Tävlingarna började bli alltmer otympliga för arrangören. Beslutas införa startbegränsning från och med SM 1950.

Ny serveregel införes från 7 januari, dagen efter SM. Junioråldern höjs till 17 år.

Damer får spela bäst av fem set i SM.

I januari reser Sveriges första juniorlandslag på en månadslång turné i England som avslutas med VM i London.

En kalkyl visar att VM 1949 kan ge en förlust på 20.000:- .

intervjuer med Gunnar Ollén och Valter Kolmodin samt med de slovakiska ledarna.

Flera års bearbetningar krönes av framgång då Idrottsriksdagen den 28 november godkänner Svenska Bordtennisförbundets ansökan om anslutning till Riksidrottsförbundet.

medverkan av spelarna Valter Kolmodin och Gudmar Wikmark. SBTf lyckades komma överens med Skolmyndigheten i Stockholm att skolgungdom fick spela bordtennis i skolorna på kvällstid.

En Allsvensk serie påbörjades omfattande tio tvåmannalag.

Noterades att fru Gunhild Rabén anstälts som kanslist för säsongen 1944-45 med början den 1 augusti 1944. Styrelsen riktade en skarp reprimand till sju spelare för olämpligt uppträdande i samband med SM i Norrköping.

SM och DM. Röstsiffror 13-1 i favör för fortsatt "fri parning".

I början av september meddelade uppbördsintendenten att han gav Förbundet anstånd till den 30/9 med inbetalning av resterande skatteskuld. Om skulden ej betalas i tid kommer Förbundet att begäras i konkurs.

Första rikskursen hölls på Bosön 6-13 oktober med deltagande av ett 70-tal ledare och spelare.

I november invaldes Gunnar Ollén i RF:s överstyrelse.

- I oktober bildas Nordiska Bordtennisunionen med Gunnar Ollén som dess första ordförande.
- Den 25 oktober firas SBTf:s 20-årsjubileum med landskamp i Eskilstuna mot Holland, 5-0 till Sverige på 54 minuter.

Vid jubiléet erhöll SBTf som gåva från "Stiftelsen Svenska Flaggans Dag" en svensk fana. Ett jubileumslotteri på 10.000 lotter a 2:- kr. gav en vinst på 3.735:- (7.794 sålda lotter).

lottas mot världsmästare Vana i första omgången. "Flisan" pressade Vana till fem set men var utan chans i skilje. "Pannan" Andersson vann tröstturneringen.

ITTF-kongressen valde Gunnar Ollén till vice-president för Norden och beslutade att VM 1949 spelas i Stockholm.

England föreslog att man skulle besluta om ett större bord vid dubbelspel men kongressen avlog förslaget.

SBTF:s första kanslist anställs, Otto Rohlsson från Malmö.

Vid styrelsemöte 4 april föreslås att avsäga sig arrangemanget.

Garanti från RF på 10.000:-, löfte från Stockholms stad om billigare lokalhyra samt ett kontantbidrag om skolgungdom får fri entré jämte ekonomiska bidrag från Idrottsbladet, Stockholms-Tidningen, Marcus Wallenberg med flera beslutas att fullfölja VM-uppdraget.

Beslutas ansäka om ett VM-lotteri, 20.000 lotter á en krona.

Extergrens roll ifrågasättes, vice ordförande i SBTf, ledamot av UK samt lagledare i Djurgården.

VM 4-10 februari i Eriksdalshallen blev en stor succé, såväl som utmärkt propaganda för bordtennissporten som ekonomiskt. Under VM-veckan erlade 15.000 åskådare 52.000:- kr. i entréavgifter. Ett lotteri på 20.000 lotter slutsåldes. Nettovinsten cirka 6.500:-, inga garantier behöver tas i anspråk. En VM-utställning i Stockholm-Tidningens lokal vid Stureplan lockar 1800 besökare.

En ledsam historia var när Gizi Farkas, Ungerns världsmästarinna polisanmäls efter det hon snattat en kofta i ett varuhus. Stor uppståndelse i pressen och inte minst i Ungern där man framt påstår att alla anklagelser mot Farkas är falska.

En instruktionsfilm från VM tas fram., kostnad 3.500 kronor. Vid SM i Uppsala bryts Flisberg fyraåriga segerrad. Liss Larsson besegrar Flisberg i kvarten och Bengt Grive i finalen.

Eina Eriksson vinner sin andra SM-titel och i nya tävlingsklassen

Vid förbundsmötet 6 januari i Stockholm avgår Gunnar Ollén. Tore G. Brodd väljes till ny ordförande. och Åke Eldh blir ny ledamot av styrelsen. Medlemsantalet är nu 1060 föreningar

Arne Weldner anställs som tillfällig kanslist fr.o.m. 1/3 men hans anställning blir ordinarie den 10/10.

SM-tävlingarna i Eriksdalshallen ser Tage Flisberg och Maya Halling som mästare i singelklasserna. Deltagarantalet var nu begränsat till 128 spelare i varje singel men trots detta är deltagarantalet 482 starter.

Vid träningslägret i Fårösund 14-20 augusti deltog "26 levande

SM i Göteborg, Bengt Grive och Inga Brehmer nya singelmästare. I Lag-SM spelas finalen mellan Djurgården och Parca, Linköping. Efter tre matcher 5-5 förklaras Djurgården som Svensla lagmästare tack vare 12-11 i set i den tredje matchen. Förbundsmötet diskuterar införande av spelarlicens. Beslutas utreda frågan till nästa år.

Med anledning av Förbundets 25-årsjubileum anordnas en särskild tävling "Rikstävlingen", som lockar 6.000 deltagare från över 600 klubbar.

Tävlingen spelas i fyra olika stadier, klubbtävling-kretstävling-zontävling samt riksfinal 26 december i Stockholm. Segrare Kurt

SM i Västerås, Tage Flisberg vinner sitt tionde mästerskap och Inga Brehmer sitt andra.

- Tore G. Brodd hade avsgt sig omval och

Karl-Albert Rabén gör come-back som ordförande.

Brodds testamente är solklart "Bordtennis är stor idrott".

Den bordlagda frågan om spelarlicens avslogs efter lång debatt. Ekonomin är besvärande dålig och förbundsmötet beslutade om en extra uttaxering av fem kronor per förening för år 1952.

Rabén klagar på RF som avslår SBTf:s ansökningar om bidrag för VM-deltagande i Bombay, Indien. Sveriges enda representant

för damjuniorer går segern till Sonja Ljungberg, Ljungskile.

Vid förbundsmötet varnade Helge Löfdahl för överdimensionering av instruktionsverksamheten.

Vid VU:s möte den 18 januari beslutas anhänga om att Matteus Folkskola i Stockholm upplåtes kostnadsfritt för flickor att spela bordtennis en gång i veckan, "även överåriga damer skall vara välkomna".

Vid Världssportsutställningen 1949 är den 22 juli "Bordtennisens dag" med uppvisningsspel på Nöjesfältet i Stockholm av världsmästaren Johnny Leach och svenska elitspelare. Den 19-20 november äger de första Nordiska Mästerskapen rum i Köpenhamn med svenska segrar i alla klasser.

RF noterar att Sverige under året tävlat i 135 landskamper (i olika idrotter) mot 22 länder och att Bordtennis var värst med 26 landskamper mot 16 länder. Bidragande orsak var naturligtvis i hög grad VM i Stockholm.

pojkar och flickor" enligt Svensk Bordtennis. Kursen var förlagd till Gotlands Kustartilleri och engelsmannen/instruktören Jack Carrington behövde särskilt tillstånd från Regeringen för att komma in på området.

Vid VU-mötet den 13 december gavs en rekommendation "att bordtennistävling eller - träning inte skall äga rum under den ljusa tiden på lördagar eller söndagar.

Bordtennisfolket bör i stället utnyttja alla tillfällen till stärkande friluftsliv, gärna genom deltagande i olika utomhusidrotter".

Den första matchen (och enda) Landslaget-Pressen 29 november i Norrköping slutar med seger för Pressens lag med 6-3.

Gustavsson, Linden och Ingrid Hermansson, Norra Härene. Jubileumsmiddag anordnas på Gillet i Stockholm samt en landskamp mot England, förlust 0-5. Som jubileumsgåvor erhöll Förbundet bl.a.

3000:- från Stiga samt vandringpriser för SM:s singelklasser från Ceve Linde respektive Torsten Tegnér. Ett Rikslotteri på 20.000 lotter á en krona (15.284 sålda) ger ett bra netto.

Den 23 november får K.A.Rabén tillstånd att tillsammans med engelska tvillingparet Diane och Rosalind Rowe besöka Kungliga Slottet för att uppvisningsspela inför Prinsessan Sibyllas familj inklusive vår nuvarande Kung Carl XVI Gustaf - då fem år gammal.

blir därför Gunnar Ollén i sin egenskap som ledamot i ITTF-styrelsen. Shorts föreskrivs som obligatorisk tävlingsdress.

Alex Ehrlich anlitas för tränaruppdrag, under två månader reser han runt i Norrland tillsammans med Tage Flisberg.

Under hösten startar på försök två damserier, en i Mellansverige och en i Västsverige. Detta skulle komma att få stor betydelse för dampingisens utveckling i Sverige.

Två legendariska personer avlider, Ceve Linde, SBTf:s grundare och dess förste ordförande samt Valter Kolmodin, landets första spelare som tilldelats elitmärket.

SM i Sundsvall, första gången i Norrland, Tage Flisberg ånyo mästare men pressas av Liss Larsson till fem set i finalen. Signhild Tegnér vinner sitt första seniormästerskap, 26-24 i skilje mot "gamla" mästarinna Inga Brehmer. Signhild vinner också sitt tredje raka juniormästerskap, nu utan setförlust. Hammarby blir lagmästare efter 6-0, 5-5 mot Djurgården.

RF har "bättrat sig" och lämnar bidrag för Sveriges deltagande i VM i Bukarest. Bidrag från City, Eskilstuna samt Torps Skol-IF, Orust betyder att vi även kan sända ett damlag.

I sin första match drabbas det svenska herrlaget av en "obehaglig" motståndare, Kina, som utklassar oss med 5-1. Kina blir fyra och Sverige femma i lagtävlingen för herrar. Noteras skall att Signhild Tegner i damklassens första match besegrar kinesiskan Li Lingshu med 21-18, 21-19, 23-21. Har det hänt någon gång senare att en svensk tjej vunnit över en kinesiska i VM-singel?

1953

Den första ledarskölden delas ut i tre exemplar, till Gunnar Ollén, Stig Hjelmqvist och Åke Robertsson. Två nya propagandatävlingar startades, "Talangjakten" som var en uppföljning av "Rikstävlingen"

1951 med ändring att elitspelarna inte fick delta, samt handicaptureringen "Prinspokalen", donerad av HKH Prins Bertil. I båda tävlingarna belönas segrarna med en Engelsresa.

En annan utomordentlig propaganda blir turnén av de fyra stjärnspelarna Flisberg, Ehrlich, Bergmann och Leach. Över 10.000 åskådare bejublade deras prestationer i 13 städer i Syd- och Mellan-sverige.

I den internationella extratävlingen "Stockholms öppna jubileumstävling" går Bosse Malmqvist överraskande till final men förlorar där till Alex Ehrlich. Jubileums-tävlingen kan anses vara inspiration till att arrangera det första SOC (1954).

Medlemsantalet är nu 1.281 föreningar vilket ger förbundet sjätte plats av 29 RF-förbund.

1954

I VM i London får Sverige sin dittills största internationella framgång genom Tage Flisbergs silvermedalj efter finalförlust 1-3 mot Ichiro Ogimura. Gunnar Ollén hade avlagt sig omval till ITTF-styrelsen, Åke Eldh väljes som hans efterträdare.

Nordiska Bordtennisunionen ger tillåtelse för Sverige att arrangera det första Scandinavian Open Championships (SOC) som blir en stor succé även om Flisberg förlorar finalen mot Zarko Dolinar, Jugoslavien, inför en fullsatt Eriksdalshallen.

1955

en besvikelse, i lag herrarna nia och damerna 16:e. Fjölårets finalist Flisberg förlorar i första omgången med 2-3 till Tereba, Tjeckoslovakien.

ITTF-kongressen avslår förslag att förbjuda svampgummit men godkänner svenskt förslag att på prov slopa mittlinjen vid dubbelspel. Sverige utses att svara för VM-arrangemanget 1957.

Elisabeth Thorsson får SBTf:s tillstånd att under två månader uppvisningsspele i Europa och Nordafrika tillsammans med amerikanen Dick Miles. Föreningar i Skåne avböjer att få ytterligare besök av rikstränaren Alex Ehrlich sedan denne förvägrat en av Skånes bästa juniorer att delta i träningen eftersom hans racketfatning "inte passade herr Ehrlich".

Jens Felke

Jens Felkes bästa minne:

Höjdpunkten Chiba

Bordtennis-VM i Chiba 1991, i presscentret, i det lilla rummet där de offentliga presskonferenserna hålls. För en stund sen hade det mesta av de tunna flyttbara masonitväggarna inte syns, utan varit täckta av trängseln mellan stående journalister och fotografer från all världens länder.

Nu var alla frågorna besvarade och rummet nästan tomt, bara de svenska spelarna och några journalister satt kvar. Syret återvände och det fanns plats att slappna av, känna tyngden i det som hänt. Sveriges herrar hade tagit guld och silver i singel, guld och brons i dubbel, och guld i lag tidigare i veckan. Framgångens vidd gungade inuti våra kroppar och en efter en började vi le och snegla på varandra.

Glädjen kom bubblade med överväldigande kraft och ingen kunde sluta, möjligen skaka lite på huvudet samtidigt. Lyckan var ren och ofattbar som en just besvarad tonårsförälskelse, och japanen som kom tillbaka för att hämta några papper tyckte nog vi såg mest färga ut där vi satt med våra flin.

När mitt eget leende så småningom ebbade så kände jag en märklig sorg mitt i allt det fantastiska: Chiba 1991 är den absoluta höjdpunkten i svensk bordtennishistoria, fram till nu och för evig framtid. Bättre blir det aldrig.

1956

SM i Tennishallen, Malmö, "Därhuset" kallat därför att det är så trångt för publiken. Altmeister Flisberg detroniseras av Björne Mellström som besegrar "Flisan" i semi och Curt Österholm i finalen.

Åke Eldh lanseras som ordförande mot Rabén men mötet ger Rabén förnyat förtroende med röstsiffror 70-11. Sven-Olof "Lollo" Hammarlund blir ledamot av Tävlingskommittén. I resultatlistan noteras att "Lollo" tillsammans med Bengt "Kina" Nordblom når ända fram till semifinal i herrdubbel efter vinst mot Tage Flisberg/Stig Elmlblad i kvarten, 3-0. Till VM i Tokyo har SBTf:s endast råd att sända två spelare, Flisberg och Mellström. Åke Eldh medföljer som delegat vid ITTF-kongressen och han är den tänkbare tredje mannen i Swaything Cup-laget. Dock får Eldh alltför

många möten att delta i stället ingår i laget motordirektören Gösta Brolin, motionslirare i Djurgårdens bt-sektion som rest med som turist på egen bekostnad. Brolin är utan realistiska möjligheter att vinna

någon match men den utomordentliga resultatservice arrangörerna tillhandahåller behöver inte "hemmafronten" missa ett enda resultat i något set av mästerskapen. Genom förväxling i resultatrapporteringen anges Brolin som segrare i ett flertal matcher. I svensk press blev nu Brolin hjälte för en dag eftersom han räddat svensk seger i en av lagmatcherna. Även Torsten Tegner i Idrottsbladet "går på" niten som alla måste ta tillbaka dagen efter. I förteckning över dem som medverkat i landslaget finna Gösta Brolin med 7 poäng och är därmed bättre än till exempel Stig Elmlblad.

1957

Årets stora händelse är VM i Kungl. Tennishallen. Arrangemanget är alldeles utmärkt och får beröm av alla, utom av den östtyska truppen, som vid hemkomsten klagar på maten under VM, "vi fick korv varje dag och den serverades med marmelad". Förmodligen hade de aldrig träffat på ketchup i hemlandet. Svenska spelarna lyckas mindre bra, herrlaget förlorar i gruppspelen inte endast mot Japan utan också mot Vietnam och slutar som elva. Damlaget var jämförelsevis bättre som delad sju.

Utställningen "Pingis 1957" i Kungshallen lockar 7.000 besökare. VM ses av cirka 30.000 åskådare som betalar 160.000:- i entré, och VM-lotteriet på 40.000 lotter blev nästan slutsålt. Bengt Grive agerar som speaker och hans mest bejublade meddelande är

"Får jag be vaktmästaren låsa upp kungliga rummet så att prins Bertil kan hämta sin rock, han skall gå hem". Handicapturneringen "Sverige-tävlingen", 1.156 deltagare, har slutspel i samband med VM. Segrare

Georg "Gamba" Karlsson som varit borta från tävlingsspel under några och därigenom erhållit gynnsamt handicap. SM vinnas av Björne Mellström i särklass, tappar endast ett set i hela turneringen, mot Flisberg i finalen. Märkligt resultat i tredje omgången, Mellström-Åke Rakell, landslagsman några år tidigare, 21-3, 21-4, 21-4 för "Mellis". Birgitta Tegner ny dammästarinna. Förbundsmötet fattar beslut om strängare övergångsregler, 90 dagar. "Lollo" Hammarlund blir ny suppleant i styrelsen.

1958

ISM i Hålsingborg är det da capo på fjölåret, samma spelare och samma mästare. Rabén hade avlagt sig omval och Åke Eldh väljs till hans efterträdare.

Rabén, som suttit ordförande i tolv år uppvaktades med en pampig hyllningsadress och meddelades att man under hans bortavaro placerat en TV-apparat i hans hem som en gåva från distrikt och styrelsekamrater. Beslutas att SBTf:s förbundsmöte fortsättningsvis skall äga rum under november månad samt att SM-tävlingarna förläggas till första hälften av mars.

De första Europamästerskapen spelas i Budapest, det svenska herrlaget blir delad trea, kapten "Lollo" Hammarlund. Björne

Mellström når kvartsfinal och Birgitta Tegner fjärde omgången = match före kvarten. Vid SOC i Eriksdalshallen i början av december uppstår för första gången stor konflikt med TV. Avtal om sändningar

SBTF-Sveriges TV har träffats. SBTf har också avtal med Concerton Radio om reklam på barriärerna.

Sveriges Radio/TV kräver att reklamen måste tas bort annars ingen sändning. Concerton Radio accepterar TV:s krav, reklamen försvinner men allmänna opinionen och en enig press är mycket kritiska till TV:s agerande och Concerton Radio fick därigenom mycken god PR och betalade utan prut den ersättning till SBTf som avtalet stipulerade.

1959

SM i Eriksdalshallen för fjärde gången. Da capo på mästare, Björne Mellström och Birgitta Tegner. De båda vinner också en speciell uttagningsstävling till VM 27 mars-5 april i Dortmund.

Den tredje upplagan av "Sverigetävlingen" samlade inte mindre än 4.078 deltagare. Segrare 14-åriga Gert Olsson, Skurup som bl.a. besegrade Hasse Alsér. 20 bollar skiljde de båda vid starten (Olsson +10, Alsér -10). VM i Dortmund blir Sveriges dittills bästa samlade insats. Herrlaget på plats fem i mycket hård konkurrens. Bland annat är Kina nu med på allvar, damlaget med 6-2 i matchkvot

hamnar slutligen på plats tio, också mycket positivt. Gunnar Olléns omdöme beträffande lagkaptenen, "Hammarlund, Lollo är en lagkapten vi skall vara mycket glada för, påpasslig, uthållig, faderlig när så

behövs och med fin blick för spelets taktik". ITTF-kongressen fattar beslut om racketstandardisering, bland annat får svampgummi-beläggning vara max. fyra mm i tjocklek. SOC arrangeras i Borås.

Kina kommer med fullt lag och dominerar tävlingarna. SBTf har träffat avtal med Ogimura att han stannar i Sverige efter SOC och arbetar som rikstränare under fyra månader.

Vid SM i Borås vinner Hasse Alsér sitt första mästerskap och hemmapubliken jublar. Ogimuras testamente efter nära fyra månader i Sverige "svenskarna åter för mycket sötsaker, väldigt bra återväxt på pojsidan, starka men långsamma, flickorna har för dålig fysik, måste träna mycket mer". EM i Zagreb, herrlaget tvåa efter Ungern 4-5, i finalen utan en skadad Björne Mellström. Sveriges första tripp till Kina, Karl-Albert Rabén som ledare för Tony Larsson, Toni Borg och Reidar Ljungström. Stellan Bengtsson, "Stor-Stellan", var ursprungliga uttagen men fick inte

Den fjärde upplagan av "Sverigetävlingen" får 4.703 deltagare. Segrarinna Margot Paulsson, Hörby. De fyra främsta i prislistan är flickor. SM i Eskilstuna blir en arrangörstriumf för IK City (moderklubb för skrivaren av dessa rader) och en framgång för våra unga spelare. Tony Larsson och Britt Andersson är nya singelmästare. I juniorklassen uppmärksammas en 14-årig yngling vid namn Kjell Johansson genom att nå ända till semifinal. VM äger rum i Peking, "ett arrangemang som inte kan överträffas" enligt

Förbundet lyckas engagera Ogimura för en ny sejour, januari-mars, som tränare för landslaget. En präktig sensation i SM åstadkommer 17-årige Kent Johansson, BTK Linné, Göteborg (kvartsfinalist i juniorklassen). Han utmanövrerar toppsidade storfavoriten Hasse Alsér. Efter det vinner Kent också mot Tage Flisberg och når ända till semifinal. Detta banar väg för Björne Mellströms femte SM-titel.

Från SM skriver Rune Månzon i Dagens Nyheter att semifinalen Alsér-Kjell Johansson "saknar motstycke i SM:s historia, från första sekunden en virvelvindsnabb och tempomättad fight mellan två otroligt snabba bollkonstnärer". Hasse blir vinnare och även mästare. Birgitta Tegner tar sin femte singeltitel. Vid EM för ungdom blir Sverige för första gången bästa nation med seger i alla dubbelklasser plus att vi har tre man i herrjuniorer-

Vid SM i Halmstad inleds en serie finalmatcher Alsér-Kjell Johansson, sex gånger fram till 1971. Tre mästerskap vardera, Hasse tar det första. England har tvingats avsäga sig att arrangera EM eftersom man inte kan garantera visum för alla. Sverige tar över men måste förlägga mästerskapen till november i Malmö. Sverige tillhör favori-

1960 permission från rekryten. Chefen på regementet i Halmstad tillstyrkte men högsta militärledningen avsgo med motivet att Stellan "skulle förlora 10 % av sin utbildning. På kansliet slutar Arne Weldner och hans efterträdare blir Carl-Ewert Österberg som är den förste med titeln generalsekreterare. Vid förbundsmötet i november antas styrelsens förslag om att införa spelarlicens från och med januari 1961, tio kronor för seniorer, fem kronor för juniorer.

1961 Extergren men kritik riktas mot de kinesiska domarna som anses ge hemmaspelarna favörer. Svenska truppen får "godkänt, men inte mer". Hans Alsér vinner ett set med 21-0 mot Tran Vu, Vietnam. I en intervju uttalar sig Åke Eldh angående svenska förhoppningar "bollen är rund, allt kan hända". Uttalandet första del blir mycket uppmärksammat och kablas runt över hela världen. Ett annat uttalande står Extergren för "pingis är en underbar sport bara vi inte hade några lirare". Tidningen Svensk Bordtennis byter namn till "Bt".

1962 Västtyska förbundet placerade EM i Västberlin vilket medförde bojkott av alla öststatsländer, utom Jugoslavien. Det blir också jugglearna vi möter i lagfinalen där vi är storfavoriter men förlorar med 1-5. "Lollo" analyserar efter matchen, "vi kom högexplosiva och laddade men blev paralyserade. Vi slår dem åtta gånger av tio". Hasse Alsér blir Europamästare i singel och i mixed (med västtyskan Inge Harst).

1963 nas semi men juggen Korpa blir mästare. VM i Prag blev på nytt stora framgångar för Kina, i herrsingel är det åtta kineser bland de 16 kvarvarande. Sverige klarar sig bra och ses som "det vita hoppet" mot asiaterna. Vid kongressen beslutas om begränsning av antalet spelare från samma land (Kina 16 herrar i singel i Prag). Förbundsstyrelsen diskuterar att skära ner antalet styrelseledamöter samt att lägga ner Sverigetävlingen.

1964 terna i lagtävlingen men det ser illa ut efter förlust 4-5 mot England i gruppspelet. Tursamt nog går de andra resultaten Sveriges väg och efter omspelsmatch mot Rumänien går vi till final och vinner mästerskapet efter 5-3 mot Jugoslavien. Individuellt vinner Kjell Johansson EM-titeln och Hasse-Kjell blir tvåa i dubbel.

Alsér-Kjell Johansson reser till Japan för en månads träning med japanerna. IF Verdandi, Eskilstuna vinner lag-SM efter 6-1, 6-2 mot Leksbergs BTK, Mariestad. Förhoppningarna inför VM i Ljubljana vara stora men Kjell Johansson med skadad axel och Alser med ond fot betydde att herrlaget blir "endast" sexa. Damerna klarar plats tolv bland 30 länder. Vid inofficiella ung-

EM i London blir nya framgångar, tre titlar till Sverige på herrsidan, Laget, Kjell i singel och Hasse-Kjell i dubbel. I lagfinalen gör Kjell Johansson en närmast otrolig vändning mot ryssen Sarkojan. Vid ställningen 2-2 möts de båda, Sarkojan vinner första, leder andra med 19-14 men Kjell lyckas vända till 25-23. I skilje har Sarkojan som värst 13-4 men Kjell kämpar sig upp och vinner med 21-18. Sannolikt avgörs lagmatchen här.

VM i Isstadion blir ur sportslig och arrangörsynpunkt en framgång. Tyvärr svek publiken, totalt endast 19.000 åskådare. Ingen TV-sändning i Sverige. VM-lotteriet, 100.000 lotter å tio kronor blev ingen succé, endast cirka 36.000 lotter såldes. Ekonomiskt räddas VM genom en försäkring hos Eagle Star Co., London. I mästerskapen får Sverige sina första världsmästare, Hans Alsér-Kjell Johansson i dubbel efter 22-20 i ett dramatiskt skiljeset mot Sovjets Amelin-Gomozkov. I lagtävlingen svarar Kjell för en otrolig insats i matchen mot Tjeckoslovakien. Vid ställning 4-3 för tjeckerna tar Stanek första set mot Kjell och leder 20-15 i andra. Matchen över tror de flesta men inte Kjell. Han kämpar okuvligt vidare, hämtar upp underlä-

Ogimura återkommer till Sverige som tränare för landslaget inför EM i Lyon. Träningen huvudsakligen förlagd till I 3 i Örebro där våra "pingissoldater" gör rekryten. Vid SM i Borås tappat Kjell 20-12 i första set mot Alsér och förlorar också hela matchen. "Mini-Stellan" Bengtsson, 15 år, vinner juniorklassen och når kvartsfinal bland seniorerna. Vid EM i Lyon vinner Sverige herrarnas lagtävling, Hasse och Kjell tvåa i herrdubbel samt båda i semifinal i singel. Detta betecknas av viss svensk

"Lollo" utses till enväldig UK-man. SM i Uppsala, Stellan Bengtsson och Ylva Gunsch upprepar sina juniormästerskap från fjolåret. VM i München, Hans Alsér-Kjell Johansson ånyo världsmästare i dubbel. Kjell Johansson förlorar sensationellt mot Soewindo, Indonesien i singel. Sveriges förslag om deltagarbegränsning vid VM föll "med dunder och brak" enligt Bt. Tranås stad fyller 50 år. Det firas med bl.a. "Världens Största Pingisevenemang".

1965 domsmästerskapen i Prag tar svenska flickorna full pott med fyra titlar. I lag, i singel Eva Johansson med Lena Rundström som tvåa, i damdubbel Johansson/Rundström och i mixed Bo Persson/Eva Johansson. Kjell Johansson tilldelas Svenska Dagbladets guldmedalj 1965 för prestationen utförd vid EM i Malmö 1964.

1966 VM 1967 har tilldelats Australien och Melbourne. Av politiska skäl måste de avstå från arrangemanget och i juni beslutar ITTF utse Sverige som arrangör av nästa års VM. Valet står mellan Stockholm eller Västerås men det blir Stockholm och Johanneshovs Isstadion som får det slutgiltiga uppdraget. Förbundets 40-årsjubileum firas på Anglais i Stockholm. Vid Förbundsmötet blev det avslag på motion om reklam på tävlingsdräkt. Reklam på nummerlapp skall utredas.

1967 get, vinner 23-21 och sedan skiljeset klart. 4-4 varpå Karl-Johan Bernhardt avgör för Sverige i sista matchen. Nu vårt lag chans att spela om tredje plats som också bärgas efter vinst mot Västtyskland med 5-2. Vårt unga damlag Eva Johansson-Marita Neidert blir elva av 24 deltagande länder. Vid kongressen är Åke Eldh "given" som efterträdare till avgående ITTF-presidenten Ivor Montagu. Kort före VM dyker Roy Evans, generalsekreteraren, upp som kandidat och han väljes med röstsiffror 57-49. Eldh blir dock kvar som vice president. "Lollo" Hammarlund aviserar sin avgång som landslagskapten efter tio år. Nils-Erik Sandberg, Ångby, anställs som ny kanslichef. Vid förbundsmötet kritiserar revisorerna kritik mot styrelsen för deras TV-politik i samband med VM.

1968 press som FIASKO?? Tonerna känns igen. Kjell Johanssons bagage, däri hans racketar, kommer inte fram till Bukarest vid match mot Rumänien i Europaligan. Kjell vägrar att spela vilket föranleder Extergren att rikta stark kritik såväl mot Kjell som mot lagledaren/brodern Christer Johansson. Kjell ger dock svar på tal i Bt: "Extergren vet inte vad han talar om". Förbundsmötet väljer Karl-Eric Lindfors till ny ledamot av styrelsen.

1969 Storgatan i sta'n stängs av, Stiga ställer upp 100 bord i en lång rad. Kjell och Hasse samt Tage Flisberg, Bengt Grive, Marita Neidert och Eva Johansson bidrar med tekniska råd och uppvisningsspel. Christer Johansson anställs som landslagstränare. Bo Persson-Stellan Bengtsson tränar i Japan under fyra månader. Förbundsmötet väljer "Lollo" Hammarlund till ledamot av styrelsen.

Bengt Ahlbom engageras som informationschef - SM i Linköping, Stellan Bengtsson besegrar Kjell Johansson i semi och har matchboll (2-0 och 20-19) på Alsér i finalen men Hasse rider ur stormen.

EM i Moskva blir mycket framgångsrikt för Sverige. Herrlaget ånyo mästare, finalvinst mot Jugoslavien med 5-4 efter underläge 2-4. Hasse Alsér mästare i singel och där är såväl Kjell Johansson som Stellan Bengtsson i semifinal.

Alsér-Johansson är tvåa i dubbel, jiggarna Surbek/Stipancic blir för svåra i finalen vilket föranleder Sune Sylvén rubricera i Bt, "Bäst i Världen men ej i Europa!" "Lollo" Hammarlund väljs in i ETTU:s styrelse. Vid fyra nationella tävlingar testas spel med gul

1970

boll med blandat resultat. Centralföreringen utser Bordtennisförbundet till "Årets Förbund".

Vid förbundsmötet avgår Åke Eldh och efter 32 år som vice ordförande väljs Erik Extergren till ordförande. Ulf Lönnqvist blir adjungerad ledamot. Kina bryter sin 4-åriga isolering och kommer till SOC i Halmstad men är något ringrostiga.

Förlorar mot Ungern i lagtävlingen och i singel vinner Stellan Bengtsson mot tre-faldige världsmästaren Chuang Tse-tung.

I singelfinalen är Stellan återigen nära att besegra Alsér, 2-1 i set, 14-8 och 20 lika i fjärde men Haase klarar sig ur knipen precis som vid SM tidigare under året.

Årets stora händelse som överskuggar allt annat är när Stellan Bengtsson blir världsmästare i singel vid VM i Nagoya. En prestation som innebär att han senare under året tilldelas

Svenska Dagbladets guldmedalj för årets bästa idrottsprestation. Övriga resultat vid VM är något av en besvikelse men herrarna kniper ändå fjärde plats i lagtävlingen. Vid kongressen får inte Åke Eldh förnyat förtroende som vice president. Japanen Goto blir hans efterträdare.

1971

Hasse Alsér blir landslagstränare i Västtyskland från 1 sept. Vid ordförandekonferensen i juni presenterar Björne Lundström en idé om en rikstäckande skoltävling "Bästa 4:an". SOC i Göteborg, Kjell Johansson vinner singel efter 0-2 och 18-20 i semi mot Eberhard Schöler och 0-2 i finalen mot kinesen Tiao Wen-yuan. Stellan Bengtsson/Bo Persson vinner i dubbel och Birgitta Rådberg gör stor sensation genom att vinna damsingel efter flera meriterande vinster, 3-0 i finalen mot Chen-ying, Kina.

"Bästa genom tiderna", det var betyget för SM-finalen i Trollhättan mellan Stellan Bengtsson-Kjell Johansson. Kjell leder 2-0 i set men Stellan vinner 21-18 i skilje. De båda inleder nu en serie på fem år med SM-finaler dem emellan.

Birgitta Rådberg blir mästarinna men tvingas till jämna matcher såväl i semi mot 16-åriga Ann-Christin Hellman som i finalen mot Lena Andersson. EM i Rotterdam, herrarna vinner lag igen, 5-1 i final mot Jugoslavien, och Stellan Bengtsson singel i final mot Jonyer. Damlaget har maximal otur i lottningen, kommer i samma grupp som slutsegrarna Ungern.

1972

Rådberg-Lena Andersson förlorar med 2-3 och Lena åker med 21-23 i avgörande matchens skiljeset. Bt:s redaktör gillar inte arrangemanget och han tar fram storsläggen i sitt betyg "EM är en tävling för proffs, det får inte arrangeras av amatörer, sen får de ha hur många vackra kanaler som helst, hur många väderkvarnar som helst, hur mycket citrongenever som helst och hur många tulpaner som helst".

Efter denna drapa byter "Bt" namn till "Pingis". Skoltävlingen "Bästa 4:an" fick bidrag med så kallade Camillapengar och lockade första året inte mindre än 800 klasser. Hertingskolan från Falkenberg vinner och Ulf "Tickan" Carlsson är lagets ankre.

ett nytt utropstecken i den svensk bt-historien. VM i Sarajevo, Sverige blir för första gången världsmästare i lag.

Kjell Johansson blev tvåa i singel sedan två försmädliga kantbol- lar var avgjort i finalen mot Hsi En-ting, Kina. Kjell och Stellan vinner också dubbeln. Birgitta Rådberg går till kvartsfinal i dam- singel men förlorar med 2-3 till slutsegrarinnan Hu Yulan, Kina.

Vid SM i Sundsvall är Birgitta i glänsande form, vinner alla titlar, singel, dubbel och mixed. Bengt Graves betyg: "för första gången var damfinalen (Birgitta 3-1 mot Ann-Christin Hellman) mer attraktiv än herrfinalen (Stellan B. 3-1 mot Kjell J.)."

SM-tävlingarna störs av konflikt mellan Förbundet-Allsvenska

1973

Serieföreringen angående vem som skall bestämma om vilka bord som skall användas i Allsvenska serien. Vid Ungdoms-EM i Pireus, Grekland är Ulf Thorsell

med tre titlar, singel, dubbel, lag plus silver i mixed med Hellman ett utropstecken. Ann-Christin Hellman och Eva Strömwall når kvartsfinalen i såväl singel som dubbel.

I SOC i Malmö svarar vårt damlag Birgitta Rådberg - Ann-Christin Hellman för prestationen att besegra Kina i finalen.

Att notera, Kinas hela trupp, närmare 20 personer står i givakt på golvet i Baltiska Hallen för att vänta på svenska kungens, HKH Carl XVI Gustaf ankomst. I maj bjuder Regeringen VM-hjältarna från Sarajevo på lunch. Tidningarnas Telegrambyrå utser Erik Extergren till "Årets ledare".

1974

Christer Johansson slutar som riksinstruktör, Nils Billing blir hans efterträdare.

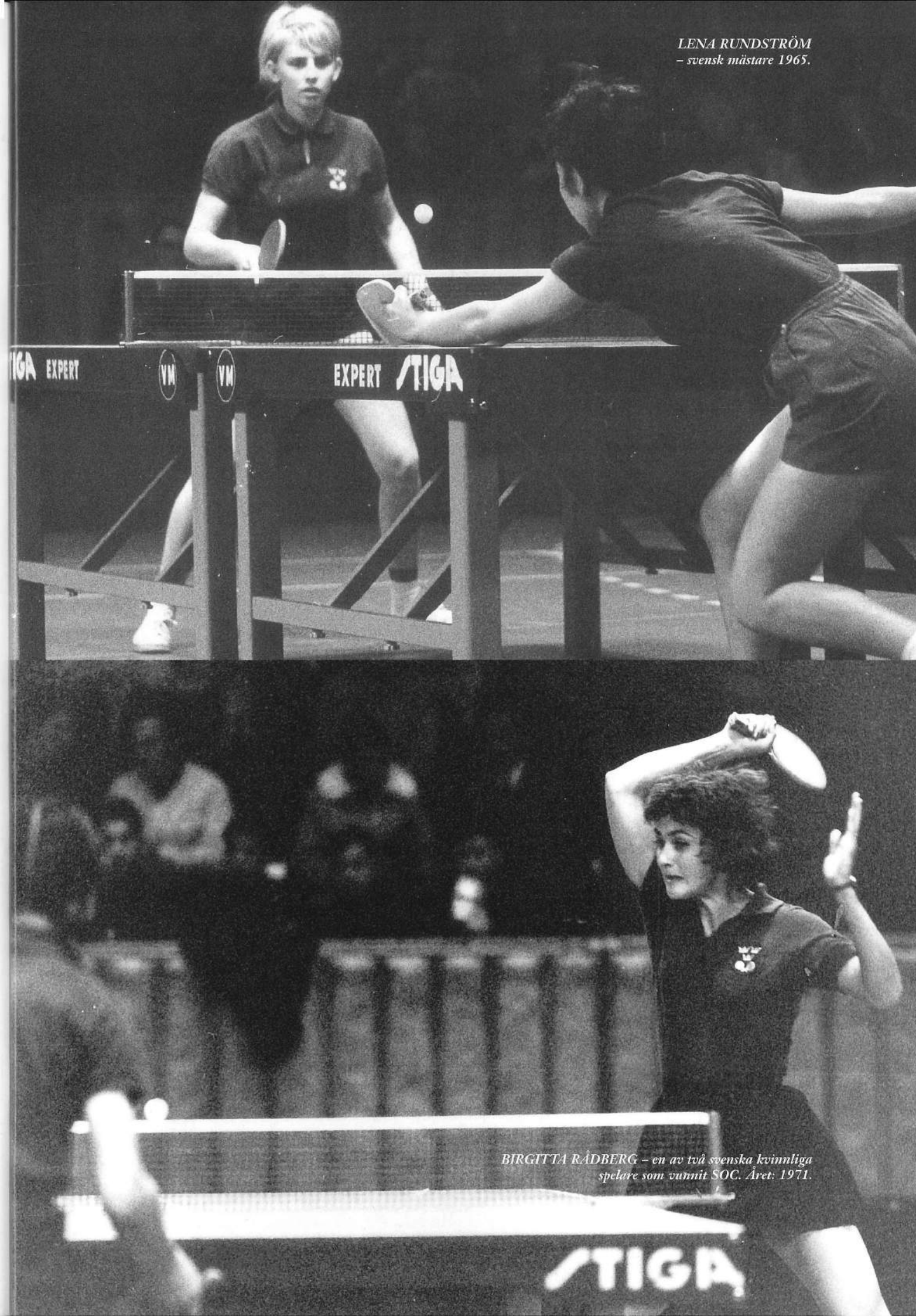
Ny generalsekreterare på kansliet blir Roger Gustafsson.

Åke Eldh avlider, 62 år gammal. SOC i Karlshamn, Stellan och Kjell vinner dubbeln, Ann-Christin Hellman trea i singel. Kina och Jugoslavien dominerar.

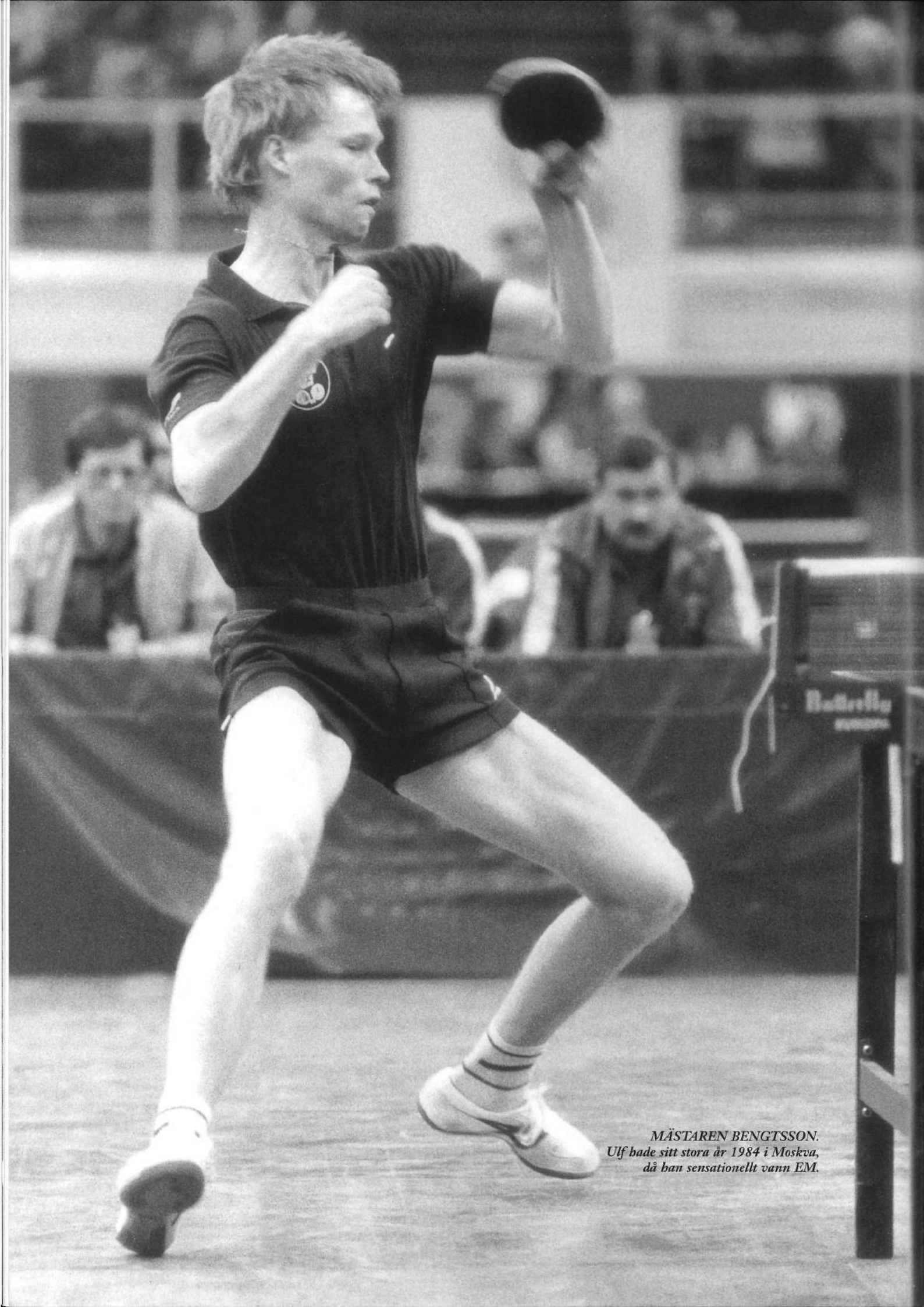
I tredje upplagan av "Bästa 4:an" deltar inte mindre än 1.779 klasser. Rådaskolan, Mellerud, vinner Stellan Cup. SM i Kalmar, Kjell Johansson vinner sin femte och Ann-Christin Hellman sin första SM-titel.

- EM i Novi Sad, herrarna vinner sitt sjätte raka EM-guld i lag, Ann-Christin Hellman tvåa i damsingel.

LENA RUNDSTRÖM
- svensk mästare 1965.

BIRGITTA RÅDBERG - en av två svenska kvinnliga spelare som vunnit SOC. Året: 1971.

*MÄSTAREN BENGTTSSON.
Ulf hade sitt stora år 1984 i Moskva,
då han sensationellt vann EM.*

*MÄSTAREN BENGTTSSON. Stellan vann inte bara VM i Nagoya 1971.
Året efteråt stod han som Europamästare i Rotterdam.*

Hans Alsér återkommer som svensk riksstruktör. VM i Calcutta blir en besvikelse, herrlaget blir trea och damlaget tolva. Kjell Johansson är i kvartsfinal men för övrigt inte mycket att yvas över. Sverige vinner Europaligan för första gången. Vid Europa Top-12 i Wien vinner Kjell Johansson herrtävlingen med 10-1 i matcher, Stellan Bengtsson är femma. Ann-Christin Hellman vinner damtävlingen med 11-0 i kvot.

1975

Stellan Bengtsson och Kjell Johansson tilldelas Kungamedaljen. SOC i Kalmar, Stellan Bengtsson-Kjell Johansson i helsvensk final med Stellan som segrare. Ann-Christin Hellman i kvartsfinal. Förbundsmötet präglas av de interna stridigheterna mellan ordförande och kassör och som öppet redovisats i press och radio. Det hela slutar med att båda väljs om.

1976

EM i Prag blir en ny besvikelse även om Stellan och Kjell vinner dubbelklassen men i lagtävlingen förlorar herrlaget mästerskapet för första gången sedan 1962. Jugoslavien blir för svårt. Ann-Christin Hellman når semifinal i damsingel vilket är bättre än väntat. Europa Top-12 i Lübeck, Ann-Christin vinner igen, Kjell Johansson tvåa efter Surbek, Jugoslavien. Skillnaden är tre set i Surbeks fördel. Stellan Bengtsson trea. Anders Thunström vinner EM för kadetter (14 år).

1977

Hans Alsér omkommer i flygolycka på väg till ett styrelsemöte med SBTF. Nils Billing Thomas Ek blir landslagsledare under VM i Birmingham. VM-insatserna är blandade. Herrlaget trea, damlaget nia, Stellan Bengtsson i kvartsfinal, Kjell Johansson i sitt sista VM förlorar i 1/8-delen.

En fotbollsmatch, TV-laget-SBTF till minne av Hans Alsér får 5.281 åskådare på Ryavallen i Borås. SBTF:s lag vinner matchen

1978

Sverige är inne i en generationsväxling vilket blir tydligt vid EM i Duisburg, Kjell Johansson är ledare för det lag som blir sju, vår dittills sämsta placering i ett EM. Ann-Christin Hellman är en ljuspunkt, trea i damsingel. I Europaligan har vi det motigt, i sista omgången förlorar vi med 0-7 till Jugoslavien. Erik Lindh, 14 år, går till tredje omgången i

1979

Europa Top-12 i Kristianstad drabbas av snöstorm i norra Europa. Deltagarna får svårt ta sig till platsen, till exempel den tjekkiska truppen som fastnar i snödrivorna på östtyska motorvägen och inte kommer till start. Stellan Bengtsson vinner fyra SM-guld inom loppet av en vecka, lag, singel, dubbel och mixed. Unikt! Ann-Christin Hellman förlorar till Helen Lindvall vid SM och Marie Lindblad blir mästarinna. VM i Pyongyang, damerna får godkänt men herrarna är en besvikelse. Stellan blir skadad och kan inte göra sig själv rättvisa.

Nicke Bergström anställs som generalsekreterare. SBTF har stora ekonomiska bekymmer, 170.000 kronor fattas. SBTF accepterar inbjudan till Kina i september för att delta i turnering med åtta länder. Truppen anländer till Kina dagen efter Maos död och upplever ett historiskt skede som inte går att glömma. Turneringen uppskjuts en vecka på grund av landssorg. Vid 50-årsjubileet på Älvsjömassan uppvaktades förbundet med mängder av presenter. "Priset" togs av Stigachefen Stig Hjelmqvist som överlämnade en check på 50.000 kronor.

med 7-6 efter straffsparkavgörande. Intäkterna från matchen blir grundplåten för bildandet av "Hans Alsérs Minnesfond". Liss Bossmark, Varberg föreslår "slopa mixed". Kent Christiansson, tredjejerman i laget, vinner kadettklassen vid Ungdoms-EM i Vichy. Thomas Malmqvist, Expressen, vill att Förbundet bryter kontakterna med Kinas bordtennis eftersom han anser det förekommer "läggmatcher".

senior-SM. TK skall utreda frågan om farmarklubbar Erik Extergren avgår från Förbundets styrelse efter 40 års i högsta grad engagerat arbete, 32 år som vice ordförande och åtta år som ordförande.

Ulf Lönnqvist blir hans efterträdare som ordförande i Förbundet. Budgeten måste bantas med 340.000 kronor.

Sverige är initiativtagare till en protestaktion mot arrangören Nord-Korea med anledning av att Sydkorea och Israel inte fått inresetillstånd till mästerskapen. 19 europeiska länder deltar i aktionen men den har ingen framgång. Styrelsen presenterar ett handlingsprogram kallat "Pingis-80". SOC i Västerås, "än lever Sveriges pingis", Stellan Bengtsson och Ann-Christin Hellman vinner singelklasserna. I maj bildas Svenska PingisAkademin på initiativ av Uno Hedin och Nisse Sandberg.

Europa Top-12 i München, Stellan Bengtsson segrare med i detta sammanhang närmast otroliga 11-0 i kvot. Ulf Thorsell blir tvåa, Ann-Christian blir nia. EM i Bern, "det första mästerskap som spelats utomhus" eftersom väggarna i hallen inte nådde upp till taket. Lagtävlingen blir dramatisk, i semifinalen mot Ungern vinner vi med 5-4, Ulf "Tickan" Carlsson avgör mot Jonyer. I finalen som startar halv tio på kvällen besegrar vi Västtyskland,

1980

igen 5-4 och igen avgör "Tickan" mot Lieck. Matchen slutar halv tre på natten. Anders Johansson och Glenn Östh engageras som nya landslagsledare. Bosse Holmberg föreslår tie-break i skiljeset, det skulle dröja 15 år innan det blir verklighet. SBTF träffar sponisoravtal med SKF. SOC i Karlskrona, "Tickan" Carlsson nationalhjärte igen efter sin uppmärksammade finalseger över Kuo Yue-hua. Sverige ansöker om VM 1985.

1981

Fru Pille Heyerdahl, Sachiko Yokota vinner SM för damer, men är inte villig att representera Sverige internationellt. I Stellan Bengtssons frånvaro blir Mikael Appelgren mästare i singel samt i dubbel tillsammans med J-O Waldner. J-O är därmed tidernas yngsta seniormästare i svensk pingis, endast 15 år. VM i Novi Sad, i lag herrar vår sämsta placering någonsin (elva) men singelspelet ger ett par riktigt fina framgångar. Stellan Bengtsson slår sig fram ända till semifinal, har 10-4 vid sidbyte i skiljeset mot Cai Zhen-hua, Kina, men förlorar. Erik Lindh sopar bordet med kinesen Xie Saike i första omgången och Erik stoppas först i fjärde omgången av hemmafavoriten Surbek. Vid förbundsmötet avgår Nisse Sandberg efter två "tysta" år.

Intentionerna i "Pingis 80" antas. Fiasko är betyget för den svenska insatsen vid SOC i Växjö. Uno Hedin efterlyser kämpatag och dj-r anamma "bästa materialet - sämsta humöret" är hans analys. Vid Ungdoms-EM i Topolcany vinner Jan-Ove Waldner tre titlar, singel, dubbel med Jonny Åkesson samt lag. Vid 70-iadens riksfinal i Linköping i februari åt Tomas von Scheele suverän i pojkklassen där Peter Karlsson återfinns på sjunde plats. Tio år senare skulle de tillsammans bli världsmästare i dubbel i Chiba. Nicke Bergström får i uppdrag undersöka kostnaden för att måla över SKF-reklamen på spelhagarna för att den skall bli grå i stället för vit, vilken färg inte är tillåten.

1982

Europa Top-12 i Nantes, Mikael Appelgren vinner med 9-2 i kvot, Ulf Carlsson är nummer tolv och sist med kvot 1-11. Vinsten tog "Tickan", just det, mot Appelgren. Inga läggmatcher här inte! Hellman fyra i damtävlingen. Söderhamns UIF vinner lag-SM. Stockholms Bt-förbund inbjuder till klubbledarträff för att diskutera "Pingis 80", endast en förening av 130 är närvarande, KATASTROF, ja just så hette föreningen. EM avgörs i Budapest. Svenska herrlaget fyra, en stor besvikelse, damerna sexa, mer än godkänt. Appelgren/Waldner i en oförglöm-

lig final, med Äppet som mästare efter underläge med 0-2 i set. Vid kongressen väljs Lollo Hammarlund till vicepresident i ETTU. Vid Ungdoms-EM i Hollabrunn, Österrike, dominerar de svenska herrjuniorerna på nytt. Individuellt är Jan-Ove Waldner det stora namnet, vinner tre guld och ett silver. Stockholms BTF är surt på Förbundet för att SOC 1983 förlagts till Göteborg. Tomas Berner ny förbundskapten. Göteborgsklubbarna får beröm för det första VM för veteraner.

Gunnar Brink

Gunnar Brinks bästa minne:

Guldmann på mountainbike

Förlösningen och lättnaden över det första och - skulle det visa sig - enda svenska guldets var total. Uppståndelsen lika stor i pingishallen. Guldmannen skulle intervjuas av alla både en och två gånger. När jag som radiosportens intervjureporter efter ett par intervjuer även skulle försöka få herr Waldner till radiosportens studio i Barcelona fick jag för första och enda gången under alla år med pingisherrarna enbart ett fräsande till svar. Men så var jag också mer än lovligt tjugig. Ogonblicken tillsammans med pingislandslaget har varit många och minnesvärda. Men det som ha etsat sig fast på näthinnan är hur Sveriges ende guldmedaljör i Barcelona kom från pingishallen till den olympiska byn. Inte med limousin och poliseskort, inte med de ordinarie olympiska transporterna - nej han och Jörgen Persson kom på var sin mountainbike. Och eftersom jag hade lämnat hallen samtidigt som Waldner och Persson och ändå hade hunnit ned till den olympiska byn med mer officiella och snigelliknande transporter, så inställde sig frågan hur det kom sig att herrar pingismästare var så sena.

- Äsch, vi stannade och tog en fika.

När han sedan kom in i den olympiska byn väntade stor mottagning med den övriga svenska OS-truppen. Tacktal och andra hyllningar stod som spön i backen. Men pingisgänget skulle ju inte vara de som de är om inte något bus planerades. Så det tisslades och tasslades framför allt mellan Jörgen Persson och Mikael Appelgren och helt plötsligt fick alla fotografier total fnatt eftersom Waldner skulle i fontänen. Vissa ekonomiska resurser i Waldners byxficka låg risigt till vilket herr guldmedaljör nogsam och högljutt påpekade men det lämnades utan apell av de "hjärtlösa" polarna och Waldner hamnades i plurret.

Nya sponsravtal tecknas med Stiga och Sparbanken.

SM i Uppsala, J.O. Waldner vinner sin första seniortitel efter 3-0 i final mot Appelgren.

I lag-SM vinner Spårvägen över Söderhamn, 5-5 och 6-3 i final-matcherna. Bröderna Kjell-Åke och Jan-Ove Waldner ingår i laget. På damsidan vinner Varbergs BTK sitt tionde raka SM-guld.

Ann-Christin Hellman och Eva Strömvall har ingått i laget alla åren. VM i Tokyo, Sverige tvåa i herrarnas lag efter förlust mot Kina, damerna räddar sig kvar i kategori A med knapp marginal, tolfte och sista plats. Kinas lagkapten Li Fu-jung var på dåligt humör efter matchen Kina-Jugoslavien.

Iskan riktades mot de svenska domarna Börje Karlsson-Gert Strid som dömt om ett tiotal bollar för att kineserna stampade i serveögonblicket, "så här har inga andra gjort, ni är ovänliga" fräste

1983

Li Fu-jung. World Cup i Barbados, svenskt storslam: 1) Appelgren, 2) Waldner 3) Lindh.

Ungdoms-EM i Malmö: SBTf hade åtagit sig arrangemanget om det var acceptabelt med enkel förläggning. Det nedlagda regementet Lv4 skulle användas. Flera av de gästande trupperna vägrade att acceptera förläggningen och den italienska ledaren fru Santifaller's replik var "the war is over".

SBTF och arrangören Malmö fick på ett dygn anskaffa ca 200 hotellrum. I mästerskapen tar Jan-Ove Waldner sitt tredje EM i herrjuniorer men i lagtävlingen blir Sovjet för svåry.

SOC byter namn till Swedish (före detta Scandinavian) Open Championships och äger rum i Göteborg. Bra repetition för VM 1985. J-O Waldner besegrar kinesen Xie Saike i herrfinalen.

Bråk med Sveriges TV angående reklam på nummerlapparna.

1984

sensation genom att bli europamästare efter en nervpirrande finalmatch mot Grubba, Polen. I övrigt tar vi brons i herrarnas lag samt silver och brons i herrdubbel.

Damlaget femma i lag, bästa placering någonsin. Erik Extergren tilldelas "Konungens medalj 8:e storleken i hög-blått band".

Vissa kretsar i Stockholm kritiserar SBTf:s åtgärder inför VM och befarar (hoppas!?) att arrangemanget kan stå Förbundet dyrt. Ett VM-lotteri startar, 4.000 lotter a 100:- kr. och Ulf Lönngvist vädjar till landets föreningar att hjälpa till med försäljning av lotterna, "det gäller 200 tusenlappar". När Jan-Ove Waldner vinner "Deutschland Grand Prix" erhåller han en lyxbil, Porsche, i pris.

1985

De hänger med ända till finalen som de vinner i två raka set mot tjeckparet Orlovski/Pansky i VM:s allra

sista match.

Redan innan banketten på kvällen kan Ulf Lönngqvist/Gert-Robert Lindström och Nicke Bergström räkna fram att VM-även-tyret kommer att ge ett överskott på dryga två miljoner kronor. Inte dåligt av "snöskottare och amatörer", vilket de kallats av belackarna.

Vid förbundsmötet går Extergren "utanför stadgarna" och tilldelar Ulf Lönngqvist årets ledarsköld. ITTF:s förste president, Ivor Montagu avlider.

SOC spelas i Landskrona, i herrsingel blir polacken Grubba segrare efter finalvinst mot Erik Lindh. J-O. Waldner trea.

1986

Thomas Stenberg anställs som "fältpräst".

Anders Thunström blir ny förbundskapten.

SBTF:s 60-årsjubileum firas på IBM i Kista.

ITTF:s president Roy Evans är närvarande. Ulf Lönngqvist, förbundsordförande lovar "Vi skall bli spänstigare, rappare och större", ett uttalande som knappast blivit odödligt.

Jubileumstävling i Södertälje sponsrad av Scania, 150.000 kronor i prispengar blir en sportslig succe med Appelgren som segrare men publiken sviker. Endast hundratal åskådare på läktaren.

Nya kontrakt med Sparbanken och Stiga betyder ett tillskott för Förbundet på cirka fyra miljoner kronor under tre år.

VM i New Delhi: herrlaget till final efter två "rysarmatcher", Sydkorea 5-4 där Erik Lindh vinner tre matcher samt i kvartsfinal mot

Västtyskland, där tysken Georg Böhm sensationellt slår svensktion Waldner, Persson, Lindh. Vid ställningen 4-4 spelar "Ekan", som då inte vunnit någon match, mot Jörg Rosskopf. Det blir en thriller utan like, "Lollo" Hammarlund törs inte titta utan ligger på golvet mellan två bänkrader men får information om varje boll. Slutligen vinner "Ekan" med 22-20 och Sverige matchen med 5-4.

Till finalen drabbas laget av magsjuka, Appelgren-Waldner kan inte spela och egentligen inte heller Jörgen Persson. Vårt lag är utan chans i finalen, 0-5 igen. Till singelturneringen har J-O häm-

1987

tat sig och efter en trevande början klarar han sig vidare. I kvartsfinalen mot Teng Yi och i semi mot Chen Longcan spelar J-O kanske bättre än någonsin och även i finalen spelar han jämnt med Jiang Jialiang som dock vinner med 3-1.

"Lollo" Hammarlund väljs till ITTF Deputy President.

SM i Borås ser Jörgen Persson och Barbro Wiktorsson som mäs-tare i singel - Glenn Östh anställs som förbundskapten.

Ronnie Larsson efterträder Stenberg som "fältpräst".

Ronnie besöker skolor och föreningar runt om i landet, fin propaganda för pingisen.

GIH-elever testar högre nät, större boll, nytt räknesätt.

Erik Lindh vinner OS-kval mot Mikael Appelgren.

1988

kvartsfinal i damsingel men förlorar med 2-3 mot Otilia Badescu, Rumänien.

I damallsvenskan vinner Varbergs BTK sitt tretton-de SM. Ann-Christin Hellman har varit med alla gångerna!

OS i Seoul, bordtennis är med för första gången. Waldner och Persson kommer till kvartsfinal, Erik Lindh till semi och bronsme-daljör efter vinst mot Klampar, Ungern.

I ungdoms-EM tar inte Sverige någon medalj, det har endast hänt en gång tidigare, 1959 i Rumänien, men då deltog vi inte.

Nytt sponsravtal med Sparbanken ger cirka 6 milj. kronor.

Stiga skriver avtal med Sovjet om öppnande av fabrik i Estland.

1989

lingarna domineras av Nord-Korea som lagtävlingen och singel (Li Gunsang) för herrar samt damdubbel.

De svenska världsmästarna har inga lyckliga dagar. Efter förlust i lagfinalen åker J-O redan i tredje omgången mot deffen Shibutani, Japan.

J-O/ Appelgren blir dock tvåa i dubbel, förlust mot Gatien/Grubba i finalen. Jörgen Persson förlorar mot Rosskopf, Tyskland efter stor palaver i tredje set när domaren vid 30-30 (!!) bryter setet för att tiden är ute och slagräkning skall påbörjas.

Dessa båda "högoffensiva" lirarna har aldrig upplevt detta tidiga-re men det är Jörgen som blir mest irriterad, spelar i fortsättningen utan initiativkraft och förlorar matchen. Som väl är har denna regel nu ändrats så en upprepning kan inte ske på samma sätt.

Ronnie Larsson rapporterar från "fältprästverksamheten" att han besökt samtliga distrikt och att 17.000 elever har fått prova på att spela bordtennis.

Bert Valtersson, Södertälje, anställs som ny förbundschef.

1990

Scheele semifinalen vilket föranleder Pingisredaktören Örjan Westberg att utse dem till "ett par för 90-talet". Inte så illa tippat.

Vid SM i Kristianstad tar Jörgen Persson sitt fjärde och Pernilla Pettersson sitt första SM i singel.

Vid UEM i Aten klarar Sverige i all fall hem en medalj, brons för Simon Angel i kadettsingel.

Efter ett och ett halvt år slutar Bert Valtersson som förbunds-chef. Glenn Östh avgår, Anders Thunström gör comeback som för-bundskapten.

Kuriosa: Kinesen Wang Yan Sheng, bosatt i Tyskland blir Nordisk mästare för Norge!

SKÅL FÖR GULDET, Peter Karlsson och Thomas von Scheele överraskade världen med att ta guldmedaljerna i dubbel i Chiba 1991.

Europa Top-12: 1) Erik Lindh 2) J-O Waldner 3) Jörgen Persson Appelgren deltar ej på grund av skada. Inget dåligt genrep inför VM. Vid SM i Malmö vinner Pernilla Pettersson sin andra titel efter vinst i finalen mot Åsa Svensson, "den bästa matchen någonsin mellan två svenska tjejer".

Olofström blir fadderort för landslagets träningsläger

VM i Chiba: "ofattbart, vi slog oss själva", Ulf Lönnqvist med hänsyftning på VM i Dortmund. Tre titlar på herrsidan, lag 3-2 i finalen mot Jugoslavien, singel genom Jörgen Persson, J-O tvåa, och den stora sensationen i herrdubbel, Peter Karlsson/Thomas von Scheele världsmästare. Mexico avstår från VM 1993, Sverige utses till ny VM-värd.

Mikael Appelgren vinner mot Erik Lindh i kvalmatch till OS i Barcelona. OS-kval i Bolzano, Italien. Lotta Erlman kvalificerar sig för Barcelona medan såväl Åsa som Marie Svensson misslyckas. Jörgen Persson etta och Marie Svensson tvåa i Europa Top-12 i Wien.

Ångby SK vinner lag-SM första gången, Ulf Lönnqvist är prisutdelare och han ger Ångbybasen Niss Sandberg en jättekrav som grattis. SM i Växjö, Mikael Appelgren vinner sitt tredje singelguld, det var tio år sedan sist. Marie Svensson tar sitt andra.

EM i Stuttgart: Sverige vinner lag-EM. I singel förlorar Waldner och Persson i kvarten men i dubbel tar man full pott, guld, silver,

1991

Förbundet sluter avtal med Göteborg om nytt avtal i likhet med EM 1990.

SOC i Sundsvall, Appelgren vinner herrsingel efter dramatiskt final mot Jean-Michele Saive, Belgien.

Jojje Karageorgiou, producent på TV tycker inte om färgen på golvet i Sporthallen. Det måste målas om. Det blir ommålning tre gånger innan Jojje är nöjd.

SM i Malmö, mästare i singel, J-O för femte gången och Pernilla Pettersson för andra gången.

Vid Ungdoms-EM i Grenada vinner Sverige två "tunga" titlar i junior-klasserna, lag och dubbel för herrar, Peter Nilsson är trea i singel.

Spårvägen hoppar av Elitserien men får genom speciellt beslut gå ner endast till division 1 vilket upprör en del föreningar.

1992

brons till Sverige. Nicke Bergström är prisutdelare. OS i Barcelona: Sveriges enda OS-guld tas av J-O Waldner efter finalseger mot Gatién, Frankrike.

Alla minns vi J-O's glädjeskutt efter matchbollen rakt upp i armarna på coachen Anders Thunström.

Senare på året belönas J-O med Svenska Dagbladets guldmedalj för sin prestation.

Ulf Lönnqvist, ledamot av Dagblads-juryn kommenterar "jag minns inte att vi haft ett kortare sammanträde någon gång"

Kalle Lindfors avgår efter 23 år i styrelsen, Pia Thoreson bli ny ledamot, Sören Ahlén ny förbundskapten.

1993

VM i Göteborg är den stora händelen.

Samarbete med Scandinaviums erfarna personal är perfekt och det mesta går i lös.

Göteborgs Bordtennisförbund och dess klubbar har ställt upp på ett fantastiskt sätt och succén är given.

Det avtal förbundet har med samarbetspartnern i Göteborg innebär att förbundet kan räkna på ett netto på cirka 1,5 miljoner. Sportsligt så kan vi försvara lag-titeln, Kina besegras i finalen med 3-1. Waldner når semi i singel men förlorar i en jämn match mot Jean-Michele Saive, Belgien.

Sparbanken har genom en klausul i avtalet möjlighet att säga upp

det avtal som finns och Stiga går i konkurs ungefär samtidigt som VM startar. Det är mycket svårt att intressera andra sponsorer som kan ersätta bortfallet.

Peter Nilsson vinner Global Youth Championchips i Tokyo.

"Lollo" Hammarlund håller tacktal till arrangören som representant för ITTF. Lollo ursäktar sig med att "tyvärr talar jag så dålig engelska" varpå mr Fujii från arrangörsstaben replikerar: "oroa Dig inte, det mest använda språket i världen är dålig engelska".

Hans Wilhelm Gäb avsäger sig presidentskapet i ETTU och utser Nicke Bergström som sin efterträdare.

1994

UEM i Paris: Sverige vinner tre mästerskap i kadettklasserna, lag, singel genom Magnus Molin och dubbel genom Jens Lundqvist/Henrik Nyqvist.

SOC i Norrköping, Sverige besegrar Kina (med blivande världsmästaren Kong Linghui), 3-1 i lagfinalen.

Individuellt går det sämre, endast kvartsfinalplatser för Peter Karlsson, Jörgen Persson och Marie Svensson.

Kina visar upp en "ruskig" deff-lirare i Ding Song som vinner herrsingel utan att någon gång vara hotad.

Det märkliga var att Ding Song, ej med i ITTF-rankingen, måste spela tre kvalmatcher innan han kom med i själva SOC-turneringen.

1995

SOC i Stockholm, Sverige vinner den sista lagtävlingen, nästa år blir det ingen sådan. 3-0 i final mot ett Kina utan sina bästa spelare. I singelfinalen besegras

J-O av Samsonov, Vitryssland. "Farewell-partyt" i Stockholms Stadshus med uppträdande av Stockholms Lucia blir "en höjdare" som gästerna gärna kommer ihåg.

Vid ITTF-kongressen i maj väljs Lollo Hammarlund till President i ITTF men avlider i oktober efter nära ett års sjukdom.

Genom Lollo bortgång försvinner en av svensk bordtennis genom tiderna största profil. Svensk pingis drabbas ytterligare hårt då Gert-Robert Lindström, förbundets kassör under många år, och även Björne Lundström, idéspruta och initiativtagare till Bästa 4-än, avlider under året.

Cege Berglund

C-G Berglunds bästa minne:

Ovationer för Extergren

Stellan Bengtsson hade vunnit VM i Japan och vi var på hemväg. Det blev en övernattnig i Hongkong på vägen hem och svenska laget skulle få 500 dollar för en uppvisningsmatch. Och visst blev det uppvisning, på mer än ett-sätt.

- Vi borde begärt tio gånger så mycket, muttrade "Lollo" Hammarlund, när han såg hur mycket folk som kommit för att titta. Åskådarna fick se kul pingis, men allra roligast var det före matchen.

Tala om drag i den hallen. Det var till och med tvärdrag. Kjell Johansson och Hasse Alsér hade spelat där ett par år tidigare. Sedan dess hade hallen fått tak, men det bars upp av pelare och väggen gick inte ända upp.

Det där mellanrummet tyckte många extra åskådare var utmärkt. En stege restes på utsidan och massor av kineser klättrade in - tills en folkilsken vakt slet av sig livremmen och gick bärsärkagång. Pisknärarna gjorde att många störtade till marken.

Mitt i hallen stod bordet, ett gammalt kantstött med ben som på en antik matsalsmöbel och ett lager damm ovanpå. Till detta ovanligt lösa bollar. Den nye världsmästaren mötte ovationer, nu när kineserna lärt sig se skillnad på honom och GP:s utsände, ett problem som skapat kaos vid ankomsten till flygplatsen.

Men Stellan var inte huvudfigur så länge. När matchen skulle börja satt 20-talet fotografer och några till inne i hagen! Av någon anledning blev förbundskaptenen Christer Johansson irriterad.

- Vill du ha bort dom? undrade förbundsordföranden Erik Extergren. Jodå, det ville Christer och så började den verkliga showen. "Jerker", dubbelt så stor som de flesta kinserna, klev in i hagen, putade med den icke oansenliga magen och spände blicken i den ene fotografen efter den andre. De flydde i panik.

Folket i hallen jublade vilt och gav Extergren stående ovationer. Själv rörde han inte en min förrän han i smyg flinade belåtet mot den svenska truppen. Första matchen var vunnen och sedan vann Sverige resten också.

EM i Bratislava: Efter 14 år och 37 matcher blir J-O Waldner äntligen Europamästare, den enda titel han saknade. I finalen besegras Jörgen Persson och de båda vinner också dubbeltiteln.

Peter Karlsson tar brons i singel och herrlaget vinner Sveriges tolfte lagseger. Damernas resultat är sämre och laget åker t.o.m. ur Kategori A. Tidigare under året har J-O vunnit Europa Top-12 för sjunde gången. Oslagbart rekord!???

OS i Atlanta blir en besvikelse resultatmässigt men det är trevligt att SOK valt J-O Waldner som fanbärare vid invigningen.

Vid Ungdoms-EM blir Magnus Molin mästare i juniorsingel.

SM i Karlskrona, Jan-Ove Waldner och Pernilla Pettersson mästare i singel. I herrfinalen leder Appelgren (35 år i oktober) med 2-0 i set men denna gång är det J-O:s tur att vända sånt underläge.

1996

Det har ju annars vid flera tillfällen varit tvärtom.

Kalmar BTK har lyckats värva J-O Waldner till sitt lag och får härigenom hela sta'n att brinna för pingis-en. Klubben vinner lag-SM och kan redovisa häpnadsväckande publiksiffror, 2.400 som mest.

SOC i Borås, Jörgen Persson mästare i singel efter vinst i semi mot J-O och i final mot Thomas von Scheele. Thomas har "på gamla da'r" genomgått en fullständig metamorfos som singelspelare, hans finalplats i Finlandia Open december 1995 följs nu upp med finalplatser såväl i Jugoslaviska öppna (mot Waldner) och nu i SOC. Thomas tar ett flertal fina skalper, vinner mot bl.a. topprankade kinesen Wang Tao samt Zoran Primorac, Kroatien.

Bert Larsson ny Förbundschef på kansliet. Han kommer närmast från RF.

1997

Vid VM i Manchester är inte Sverige speciellt lyckosamma i lagtävlingen. Efter herrlagets sju raka VM-finaler (1983-1995 (tre gånger segrare) förlorar vi mot Belgien i kvartsfinal och slutar på sjunde plats.

Damlaget blir hedersamt åtta. I de individuella turneringarna tar våra herrar stor revansch. J-O Waldner är suverän i herrsingeln och tar hem världsmästartiteln efter otroliga 21-0 i set på 7 matcher.

I finalen mot Samsonov bjuder J-O på ett spel "som inte är av denna världen" och han gör sin motståndare till ren statist.

I herrdubbeln är Waldner/Jörgen Persson nära VM-titeln men förlorar i en tät femsetsmatch i finalen mot kinaparet Kong Linghui/Liu Guoliang. Vid ITTF-kongressen väljs Nicke Bergström till Executive vicepresident (en av fyra). Genom detta måste Nicke avgå som president i ETTU.

SM i Kristianstad, J-O Waldner och Pernilla Pettersson singel-mästare. Ungdoms-EM i Topolcany, Magnus Molin silvermedaljör i junior-

singel, Veronica Augustsson/Susanne Jonsson detsamma i damjunioridubbel.

SOC i Kalmar: till allas besvikelse förlorar J-O. Waldner redan i andra omgången mot Feng Zhe, Kina trots ledning med 2-0 i set (21-14, 21-8) plus matchbollar i fjärde. Erik Lindh "räddar" någorlunda den svenska äran genom att nå kvartsfinal, bland annat efter vinst över Roskopf, Tyskland. Vladimir Samsonov, Vitryssland, tar sin andra SOC-titel i singel.

Sverige har tidigare tilldelats arrangemanget av EM 2002 men efter noggrann analys finner man det hela alltför riskfyllt ekonomiskt och avsäger sig uppdraget.

J-O:s vinst av VM-titeln i Manchester anses allmänt vara årets största svenska idrottsprestation men statuterna för Dagbladsjuryn förhindrar att bragdmedaljen kan ges till samma idrottsman en tredje gång och J-O har redan två bragdmedaljer, 1989 (laget i Dortmund) och 1992 (OS). Förbundet startar ett nytt sponsorsprojekt, "Team J-O".

1998

EM i Eindhoven, Holland. Resultaten anses av många vara ett misslyckande eftersom våra landslagsspelare skämt bort oss oerhört genom de sista fyrtio åren. Herrlaget blir trea efter förlust mot Polen i semi. Damlaget slutar på 14:e plats och degraderas från Kategori A.

Individuellt erhåller vi medaljer endast i dubblarna, silver för Erik Lindh/Marie Svensson i mixed, brons för J-O/Jörgen samt för Pernilla Pettersson/Åsa Svensson. Därtill erövrar Marie Svensson en silverpeng i dubbel tillsammans med Badescu, Rumänien.

I singel förlorar J-O Waldner överraskande till unge tysken Timo Boll trots ledning med 20-14 i avgörande set (27-25 för Boll), totalt nio matchbollar för J-O. Även vid SM i Umeå noteras J-O för ett överraskande nederlag, nu mot Peter Nilsson, Falkenberg.

Ett flertal andra överraskande resultat bäddar för den nya mästa-

ren Fredrik Håkansson som finalbesegrar den stora överraskningen Kayode Kadiri som vunnit över bl.a. Jörgen Persson.

I damsingel tar Åsa Svensson, Halmstads BTK sitt första singel-mästerskap.

Vid Ungdoms-EM i Norcia (Italien) vinner vi flera medaljer men inga mästerskap. I Europaligans semifinal mot Österrike gör landslagsledningen en jätteblunder och spelar i ena matchen med David Gustafsson som inte är anmäld i förväg enligt reglerna. Som väl är har det ingen betydelse för slutresultatet.

SOC i Sundsvall, singelklassen hemförs överraskande av osidade fransmannen Eloi som i tur och ordning besegrar svenskarna Kadiri, Peter Karlsson, Jan-Ove Waldner (semi) och Jörgen Persson (final).

1999

VM-tävlingarna hade förlagts till Belgrad, Jugoslavien men genom de politiska oroligheterna måste mästerskapen i sista stund inställas. ITTF beslutade nu att dela VM i ett individuellt mästerskap och ett separat lag-VM.

Individuella VM avgjordes i Eindhoven tidigt i augusti och blev något av en upprättelse för våra herrspelare. J-O.Waldner "snudd på finalplats" efter 2-0 i set, 16-11 i tredje i semifinal mot Ma Lin, Kina men förlust med 2-3. Jörgen Persson når kvartsfinal men är där chanslös mot slutsegraren Liu Guoliang, Kina.

Åsa Svensson tar en meriterande "skalp" genom en 3-0-seger mot sydkoreanskan Kim Moo Kyo men stöter därefter på världsmästarinnan Wang Nan, Kina, som naturligtvis blir för svår.

Förbundet erhåller utomordentliga garantier från såväl Regeringen som Stockholms Kommun för att ansöka om lag-VM år 2000. Tyvärr kom frågan att avgöras av ITTF Executive

Committee och där var sammansättningen sådan att vi var chanslösa. Malaysia erhöll uppdraget att arrangera mästerskapen som kom att spelas i Kuala Lumpur.

Det mångåriga samarbetet mellan Förbundet-Stiga avbryts och tyska företaget Donic blir Förbundets nya materialsponsor. Sponsorsidan kompletteras med Bingo-Lotto, som ersätter Svenska Spel, samt Europolitan.

Förbundet beslutar avstå från att delta i Europaligan, framförallt därför att spelsystemet omfattar för många matcher, vilket innebär att de bästa spelarna har stora svårigheter att medverka, men också för att kostnaderna är för höga.

I singelklasserna vid SM i Landskrona vinner Marie Svensson sitt sjätte mästerskap och Jörgen Persson sitt fjärde (första sedan 1990!).

Efter flera års minskning av antalet klasser i Bästa 4-an noteras en mindre ökning i deltagarlistan.

SM I KARLSKRONA 1962: En förundrad segrare, Björne Mellström, och en uppsluppen segrare, Tony Larsson. Klassen som gav dem guld var herrdubbel.

2000

Internationell nytändning för våra fantastiska herrspelare som vid lag-VM i Kuala Lumpur återtar mästartiteln efter 3-2 i finalen mot Kina i en match som ifråga om spänning, välspelning och dramatik saknar motstycke.

TV4 i Sverige direktsänder finalen och en stor del av svenska folket ges därigenom möjlighet att få uppleva en av vårt pingislandslag största triumfer någonsin.

Framgångarna följs upp vid EM i Bremen då vårt herrlag vinner sitt 14:e mästerskap (av 22), Peter Karlsson blir mästare i singel där J-O är bronsmedaljör.

Vid OS i Sydney visar Waldner och Jörgen Persson att deras karriär är långt ifrån slut. J-O når ända fram till final där han förlorar till Kong Linghui i en rafflande femsetsmatch. Jörgen är i semi och slutar på en, i detta sammanhang, mycket försmädlig men hedersam fjärdeplats.

Vid SOC i Umeå får Magnus Molin ett genombrott internationellt genom att nå kvartsfinal efter vinster mot Huang, Kanada, Eloi, Frankrike och Tasaka, Japan. Vid ITTF-kongressen i Kuala Lumpur beslutades om införande av större boll, 40 mm diameter i stället för 38 mm som varit gällande sedan den första regelboken 1926.

Den 7 oktober, strax efter OS, anordnas en pingisshow i den eleganta ljusgården i varuhuset NK, Stockholm med uppvisningsspel av J-O och Jörgen. Arrangemanget lockar flera tusen åskådare och är en stor PR-framgång för pingissporten.

Efter några års negativ utveckling på licenssidan spåras en vändning och pingisspelandet ute i landets föreningar skjuter fart igen.

För att följa upp den trenden startar Förbundet "Världsmästar-klubben", som i första hand vänder sig till pingisintresserade ungdomar.

Fler namn att minnas

HERRSPELARE

Ulf Bengtsson (1960-) BTK Force, Höganäs, Söderhamns UIF, Malmö FF. Grabben som aldrig vann ett SM i singel, ja han var inte ens i någon final. Uffe var aldrig bättre än fyra i svensk ranking, men han blev Europa-mästare 1984 och han var trea i World Cup samma år. Den friskt offensivt satsande Uffe med en skön vänster-slägga var en fröjd att se vid bordet och han har också skaffat sig en hel del meriter. Två gånger svensk junior-mästare i singel, det är bara fem spelare som klarat detta genom åren, förutom Uffe är det Björn-Olof Carlsson (Bergstedt), Göran Allvin, Kjell Johansson och J-O Waldner. I gott sällskap alltså. Därutill två SM-guld i dubbel samt ett i mixed. Två bronsmedaljer i EM dubbel samt i lag två VM-silver plus två EM-guld.

Fredrik Håkansson (1975-) Började sin bana i BTK Serve, Laholm, men representerar sedan ett antal år Halmstad BTK, Har vunnit fyra SM-guld i singel, 1998, 2000, 2001, 2002. Silver 1999. Världsmästare i lag år 2000. Europamästare i lag år 2000 och 2002. Semifinalist i SOC 1998 och 2001. Har spelat som professionell i Tyskland och Frankrike.

Gustaf ”Gusten” Johnsson (1913-1971) Östgöte, representerande BK Derby, Linköping. Flyttade 1937 till Göteborg och Nordenhov. Fem SM-guld i singel, lika många i dubbel. Deltog i det svenska lag som belade fjärde plats vid VM 1931 i Budapest

Björne Mellström (1933-) Blev mannen som bröt Tage Flisbergs räckta av SM-titlar 1956. Allroundspelare med hårt skär i defensiven. Björne vann fem SM-guld i singel, en gång silver, två SM i dubbel plus fyra i mixed. 88 landskamper. Björne ”Mellis” spelade först för Hammarby IF och sedan för Djurgårdens IF. Han var under en månad 1967 instruktör i Israel och vid några internationlla mästerskap har han fungerat som coach för svenska damlaget.

Liss Larsson, Mariedals IK (1915-1992) Liss tillhörde under 20 år den svenska eliten men fick ofta stå i skuggan av Tage Flisberg. Liss Larsson var oftast minst i kvartsfinal i de svenska mästerskapen, mera sällan i final. Han har ett SM-guld i singel 1949 och fyra andra-placeringar, första gången 1936 och sista gången 1955. Därutöver har Liss endast ett SM i dubbel samt ett SM i lag men bör ändå nämnas här såsom en av legendarerna i svensk bordtennis.

DAMSPELARE

Inga Brehmer, (född Bergström), IK City, Eskilstuna: Första dam som erövrade elitmärket, två SM i singel, fyra i dubbel och tre i mixed. Syster till förre generalsekretären i SBTF, ”Nicke” Bergström.

Eina Ericsson, Svartviks IF: Första svenska mästarinna år 1946. Mästarinna ånyo 1949. Ett SM-guld i dubbel och två i mixed. Emigrerade till USA.

Marita Neidert, Leksberg BTK/Mariestads BoIS, Spårvägens GoIF: Född Carlsson, gift Nilsson, senare ändrat till Neidert: sex SM-guld i singel, sju i dubbel samt tre i mixed, tillsammans med maken Björn Neidert.

Pernilla Pettersson, Spårvägens GoIF, Halmstads BTK: Fyra SM-guld i singel, tre i dubbel och ett i mixed. Semifinalist (brons) i dubbel vid EM 1998 i Eindhoven.

Birgitta Rådberg, Huskvarna Södra, Vänersborgs BTK: Tre SM-guld i singel, sex i dubbel samt tre i mixed. SOC-mästare 1971. Kvartsfinalist vid VM 1973, förlorade i en jämn match med 2-3 mot blivande världsmästarinna Hu Yulan, Kina.

Åsa Svensson, Halmstad BTK: SM-guld i singel 1998, sex SM i dubbel samt fem i mixed. Semifinalist (brons) i dubbel vid EM 1998 och 2000.

Birgitta Tegner, Torps GoIF, Byttorp, SKF: Fem SM-guld i singel, fem i dubbel samt ett i mixed tillsammans med maken Tony Larsson. Birgitta är syster till Signhild Tegner.

Signhild Tegner, Torps GoIF och Djurgårdens IF: Tre SM-guld i singel, två i dubbel och ett i mixed.

Elisabeth Thorsson, Djurgårdens IF: Två SM-guld i singel, fyra gånger silvermedaljör, ett SM-guld i dubbel och fyra i mixed. Syster till Sten-Olof Thorsson, som under många år var redaktör och skribent i tidningen Pingis.

Barbro Wiktorsson, Borlänge BTK och Varbergs BTK: Fyra SM-guld i singel, två i dubbel samt två i mixed.

LEDARE

Henry Andersson (1921-1976) Från Karlshamn i Blekinge. Var som aktiv mycket framgångsrik. Han representerade Högadals IS och knep många DM-tecken i Blekinge i såväl singel som dubbel. Henry var även duktig fotbollspelare. Ordförande i Blekinge Bordtennisförbund. I Svenska Bordtennisförbundets styrelse 1958-76.

Lars-Ove Andersson (1942-2002) Mycket välkänd och uppskattad över hela pingis-Sverige som ”Loa”. Blev medlem av förbundets TK redan 1970. I styrelsen 1976-91, från 1978 som dess vice ordförande. Under flera år ordförande i Stockholm Bordtennisförbund. Blev 1991 anställd av SBTF som kanslichef, en tjänst han upprätthöll fram till sin bortgång. Loa var mest engagerad i tävlingsorganisationen och förutom ordförande i förbundets TK var han också ledamot av Technical Committee inom såväl ITTF som ETTU.

Carl-Göran Brandel (1918-1993) Tillhörde styrelsen 1945-78. Calle Brandel var en lagarnas och reglernas obestriddliga expert. Han var i många år ansvarig för domar- och regelkommittén. 1948-55 var han förbundets sekreterare och 1976-77 dess vice ordförande. Han ingick också i ITTF Advisory Committee 1963-69. Vid sidan av pingisen var han verksam som ordförande i RF:s valberedning samt innehade även ordförandeposten i Upplands Idrottsförbund.

Calle Brandel var en stor personlighet och en färgstark sällskapsmänniska. De som hört honom sjunga eller deklamera glömmer det aldrig. Calle hade därtill en märklig ”hobby”. Han var medlem av cirka 40 olika föreningar eller organisationer och han var mycket stolt över att kunna visa upp alla giltiga medlemskort.

Roger Gottfridsson (1936-) Roger ingick i styrelsen 1981-1997. Han är uppvuxen i Floda utanför Göteborg men flyttade i mitten av 1970-talet till Vellinge utanför Malmö. Sportchef på tidningen Arbetet. Som journalist var hans arbetsuppgifter inom SBTF givna, ansvar för informationskommittén och medarbetare i förbundsorganet Pingis. Med sina breda idrottskunskaper och erfarenheter har Roger bidragit med kloka synpunkter om förbundets verksamhet.

John-Gunnar Jönsson (1947-) Från Lycksele. Var med om att bilda Öråns SK i början på 1970-talet, en förening som genom åren varit framgångsrik i synnerhet på damsidan. John-Gunnar, av förbundsordförande Lönngqvist benämnd som ”Skriet”, har i olika omgångar varit ordförande i Västerbottens Bordtennisförbund. Med i SBTF:s styrelse sedan 1981. Har huvudsakligen verkat inom utbildnings- och ungdomskommittéerna.

Bengt Karlsson (1933-1993) En dynamisk klubbledare i Boo KFUM som Bengt bildade redan 1950. Han startade många olika projekt inom föreningen och hans kanske största framgång var då föreningen kunde bygga och öppna en egen raketthall. Bengt Karlsson var ledamot av förbundsstyrelsen från 1979 och till sin bortgång. Han arbetade med data, samt utbildnings- och tävlingsfrågor. Vid sin bortgång var han ordförande i förbundets tävlingskommitté. Vid VM 1985 och VM 1993 svarade Bengt för mycket värdefulla insatser genom sin hantering av den besvärliga datasidan.

Gunnar Lindahl (1915-) Från Lidköping. Under många år Västergötlands starke man. Ledamot av SBTF-styrelsen 1953-1970. Innehavare av Svenska Bordtennisförbundets högsta utmärkelse, ”Guld med emalj”.

Karl-Eric Lindfors (1934-) Uppvuxen i Blekinge men flyttade i början av 1960-talet till Göteborg där han snabbt fångades upp av Göteborgs Bordtennisförbund. 1964-1989 var han Göteborgsförbundets ordförande. Kalle ingick i SBTF-styrelsen 1969-1992 och där var han mycket verksam inom ungdoms- och utbildningskommittéerna. Han var också styrelsens representant för pingisgymnasierna. Som avslutning i förbundet verkade Kalle som entusiastisk ordförande i sekreta utskottet.

Gert-Robert Lindström (1940-1995) Skåning som flyttade till Kramfors och sedan till Nyköping. I SBTF-styrelse 1977-1995, från 1979 som förbundets kassör. ”Robban” var mycket engagerad i sin befattning som kassör och han hade stor del i de goda resultat som förbundet kunde uppnå vid VM 1985 respektive VM 1993. Robban var under många år uppskattad ledamot av ITTF Equipment Committee. Han var också mycket duktig tävlingsspelare, endast snäppet under landslagsnivå.

Allan Eriksson (1918-1980) Tillhörde ”1938 års män” det vill säga den Stockholm-konstellation som vid årsmötet i Huskvarna 1938 tog över makten från Göteborg. Allan tillhörde styrelsen under hela 38 år (1938-75) och det är endast Erik Extergren som är värre med sina 40 år. Under 10 år av sin styrelsetid var Allan kassör men den uppgift han är mest känd för är som bas för tävlingsverksamheten. Allan Eriksson var den födde organisatören och han var som klippt och skuren för att basa för VM-arrangemangen 1949, 1957 och 1967. Efter VM 1957 i Kungliga Hallen uttalade sig ITTF-presidenten Ivor Montagu sålunda: ”Sverige har ännu ingen världsmästare i bordtennis men ni har en världsmästare som arrangör”.

Med detta avsågs Allan Eriksson. Allan kom också att under många år medverka i ITTF:s Technical Committee Gunnar Olléns minnesord om Allan är också värda att nämna: ”Allan Eriksson var den stora realisten i SBTF:s styrelse. Han hade inte den fantasi som helst rör sig på okända områden. Men han hade en väldig fantasi när det gällde de kända. Han var den som inte glömde några detaljer. Han var en av dem som byggde upp den svenska bordtennisen till det anseende den har idag, nationellt och internationellt”.

Tord Östner (1923-) I SBTF-styrelsen 1953-79, kassör 1958-79. Vid sidan av kassörsposten har ”Tordan” verkat inom såväl damkommittén som instruktions- och ungdomskommittén. Hygglig bordtennisspelare utan att nå några högre sfärer, deltar fortfarande 2002 i veteranpingisen.

DAMERNA

Damerna har inte varit flitigt representerade i SBTF-styrelsen även om det skett en viss förbättring det senaste decenniet. Första kvinna i förbundsstyrelsen var **Elsa Lauré**, Kolsva, 1954-58. Hon efterträddes av **Inga Brehmer**, Eskilstuna, 1958-1961. Sedan skulle det dröja över 30 år innan nästa dam blev aktuell, **Pia Thoresson**, Timrå, invald 1992 samt snart igen **Christina Thörnqvist**, Tjörnarp, invald 1995.

Layout och produktion: exakta media, Malmö.
Tryck: exakta tryck, Hässleholm 2002.